

**MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA
I
VODNOGA GOSPODARSTVA**

PRIJEDLOG ZAKONA O VODAMA

Zagreb, studeni 2008.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o vodama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineja 1. i članka 52. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 41/01- pročišćeni tekst i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o vodama („Narodne novine“ broj 107/95 i 150/05) uređuje pravni status voda i vodnog dobra, način i uvjete upravljanja vodama (korištenje voda, zaštitu voda, uređenje vodotoka i drugih voda i zaštitu od štetnog djelovanja voda), način organiziranja i obavljanja poslova i zadataka kojima se ostvaruje upravljanje vodama, osnovne uvjete za obavljanje djelatnosti vodnoga gospodarstva, ovlasti i dužnosti tijela državne uprave i drugih državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih subjekata te druga pitanja značajna za upravljanje vodama. Odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama („Narodne novine“ broj 150/05) bile su neophodne zbog usklađivanja sa cijelim nizom zakona koji su u međuvremenu doneseni, a osobito je važno naglasiti da su time stvoreni temelji za sadašnje usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama (2000/60/EZ) i relevantnim vodnim direktivama Europske unije.

Zakon je definirao pojmove značajne za upravljanje vodama te su u značajnoj mjeri usklađena i načela upravljanja vodama s onima iz Okvirne direktive o vodama, s posebnim naglaskom na cilj osiguranja dobrog stanja voda i vodama povezanih ekosustava i obvezu cjelovite zaštite okoliša i ostvarivanja općeg i gospodarskog razvoja Republike Hrvatske prilikom pripreme i donošenja planskih osnova za upravljanje vodama, sudjelovanje javnosti u donošenju planskih osnova za upravljanje vodama, nadalje, plaćanje naknade razmjerno koristi, odnosno razmjerno stupnju i opsegu utjecaja na promjene u stanju voda za svako korištenje voda koje prelazi granice opće uporabe, odnosno za svako pogoršanje stanja voda poštujući ekonomsko vrednovanje korištenja voda, povrat troškova i zaštite uključujući troškove zaštite vodnoga i ostalog okoliša te troškove upravljanja vodama. Uređena su i druga pitanja odnosno nedostaci uočeni u primjeni Zakona o vodama iz 1995. godine.

Na temelju Zakona o vodama donesena je Strategija upravljanja vodama, dugoročni planski dokument kojim se utvrđuju vizija, misija, ciljevi i zadaće državne politike u upravljanju vodama. Temeljem Zakona doneseni su i sljedeći provedbeni propisi: Pravilnik o vodnoj dokumentaciji („Narodne novine“ broj 13/06), Odluka o popisu voda I. reda („Narodne novine“ broj 97/07), Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju poslove osobito značajne za upravljanje vodama („Narodne novine“ broj 43/08), Pravilnik o postupku i obavljanju obveznog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda u izradi planskih osnova upravljanja vodama („Narodne novine“ broj 70/08), Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama („Narodne novine“ broj 94/08), Odluka o utvrđivanju granica vodnih područja („Narodne novine“ broj 109/08).

U proceduri objave je Uredba o opasnim tvarima u vodama, koja je usklađena sa Direktivom Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (2006/11/EZ) i Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o klasifikaciji voda.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

- Usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama i ostalim relevantnim vodnim direktivama Europske unije
- Usklađivanje s odrednicama Strategije upravljanja vodama
- Uvažavanje zaključaka Nacionalnog vijeća za vode
- Ostala poboljšanja postojećih odredbi Zakona

Usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama i ostalim relevantnim vodnim direktivama Europske unije

Analizom propisa iz područja vodnog gospodarstva te njihovom usporedbom sa direktivama EU relevantnim za vodno gospodarstvo u okviru projekta CARDS 2003, razrađena je i zacrtana kompleksna dinamika usklađivanja. Osim usklađivanja s Okvirnom direktivom o vodama (Direktiva Europskog Parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda, 2000/60/EZ), nacionalno vodno zakonodavstvo se usklađuje i s drugim direktivama Europske unije:

Direktiva 2006/118/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće,

Direktiva 2007/60/EC Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima,

Direktiva Vijeća od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda 91/271/EEZ (Direktiva o komunalnim otpadnim vodama),

Direktiva 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla,

Direktiva 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (Direktiva o opasnim tvarima),

Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju (Direktiva o vodi za piće),

Direktiva 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ,

Direktiva 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi bile pogodne za život riba,

Direktiva 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o potrebnoj kakvoći vode za školjkaše.

Ovdje je važno naglasiti da je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva nadležno za provedbu ovih direktiva, no s obzirom na predmet uređivanja pojedinih direktiva i multi sektorski pristup, preklapaju se nadležnosti s drugim središnjim tijelima državne uprave (okoliš, poljoprivreda, more, priroda, zdravstvo) te je za njihovu provedbu potrebna izrazito dobra koordinacija s tim tijelima.

Usklađivanje s odrednicama Strategije upravljanja vodama

Strategija upravljanja vodama je odredila opredjeljenja i smjernice razvoja vodnoga gospodarstva, a njen sadržaj je usklađen s relevantnim direktivama Europske unije pa stoga predstavlja i podlogu za donošenje Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva.

U tom smislu, u Zakonu o vodama razrađene su strateške odrednice koje se odnose na zaštitu voda uz posebnu brigu o upravljanju kakvoćom vode za ljudsku potrošnju, osiguranje dovoljnih količina vode za piće odgovarajuće kakvoće za vodoopskrbu stanovništva, ali i za različite gospodarske namjene.

Posebna pozornost je posvećena upravljanju rizicima od štetnog djelovanja voda, osobito poplava, radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite imovine, okoliša, kulturnog naslijeđa i gospodarskih djelatnosti.

Nadalje, provedena je decentralizacija upravljanja vodama: institucionalni ustroj upravljanja vodama počiva na načelu decentralizacije s jasnim nadležnostima u nacionalnom, regionalnom i lokalnom vodnom sektoru.

Nacionalni vodni sektor ostvaruje nadležnosti u upravljanju vodama (zaštiti kakvoće voda, redistribuciji raspoložive količine voda za različite namjene i zaštiti od štetnog djelovanja voda), upravljanju javnim vodnim dobrom, razvoju i upravljanju sustavom osnovne melioracijske odvodnje te provedbom politike nacionalnih ulaganja u regionalni i lokalni vodni sektor.

Regionalni vodni sektor (čiji su nositelji županije) ostvaruje nadležnosti u razvoju i upravljanju sustavom detaljne melioracijske odvodnje i navodnjavanja.

Lokalni vodni sektor (čiji su nositelji udruženi gradovi i općine) ostvaruje nadležnosti u razvoju i upravljanju sustavima javne vodoopskrbe, odvodnje otpadnih i oborinskih voda, te pročišćavanju otpadnih voda.

Važno je naglasiti da je ovim Zakonom isključena privatizacija vodnog resursa, posebno vodnokomunalne infrastrukture.

Nadalje, predviđena je značajna reforma komunalnog sektora, djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda (natkomunalne djelatnosti) prelaze u nadležnost vodnog gospodarstva.

Sustavi javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na uslužnom području objedinjuju se na tehnički, tehnološki i ekonomski održivoj razini, čije granice propisuje Vlada Republike Hrvatske. Naglašava se primjena načela "korisnik/potrošač/ onečišćivač plaća" uz osiguranje socijalne prihvatljivosti cijena usluga osobito u početnom razdoblju. Naknada za korištenje voda plaćat će se na zahvaćene količine vode uz predviđanje prijelaznog razdoblja za sanaciju gubitaka na pojedinom uslužnom području. Djelatnost javne vodoopskrbe i odvodnje obavljat će se temeljem certifikacijskog rješenja ishodenog od tijela nadležnog za vodno gospodarstvo. Također je predviđeno izdvajanje komercijalne djelatnosti: javni operateri ne mogu obavljati djelatnosti projektiranja, građenja, stručnog nadzora nad građenjem, trgovine, te drugih djelatnosti, osim jedne ili više djelatnosti javne vodoopskrbe i/ili javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te djelatnosti upravljanja, uključivo i investitorske poslove u gradnji, građevinama oborinske odvodnje u građevinskim područjima jedinica lokalne samouprave.

S obzirom na značaj reforme i potrebu pripreme svih preduvjeta predviđenih Zakonom, predlaže se prijelazno razdoblje od tri godine za prilagodbu.

Novina je osnivanje neovisnog regulatora vodnih usluga u formi Agencije za regulaciju vodnih usluga, kao samostalne, neovisne i neprofitne pravne osobe koja odlučuje povodom zahtjeva za preispitivanje provedbenih propisa i drugih općih akata zajednice uslužnoga područja, donosi odluku o kalkulativnim elementima cijene vodnih usluga te je žalbeno tijelo za upravne akte koje donose javni operateri u obavljanju prenesenih im javnih ovlasti.

Zakonom je predviđeno osnivanje Instituta za vode za obavljanje znanstveno stručnih poslova potrebnih za provedbu Zakona. Institut za vode osnovat će Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Uvažavanje zaključaka Nacionalnog vijeća za vode

Članovi Nacionalnog vijeća za vode su na sjednici održanoj 30. rujna 2008.g. podržali prezentirane strateške odrednice kao podlogu za izradu prijedloga nacrtu Zakona o vodama i dali određene prijedloge. Na sjednici je iznesen prijedlog da se geotermalne vode prenesu u nadležnost ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo. Naglašeno je da je posebnu pozornost potrebno posvetiti zaštiti izvorišta, osobito krških. Zatim, opskrbljenost pitkom vodom učiniti prioritonom u odnosu na druge oblike korištenja voda, te poduzeti mjere kako bi se destimulirala rastrošna potrošnja vode. Glede vodnokomunalnog sektora, poslovanje vodnokomunalnog sektora vezati isključivo uz licencu (upravljanje bez ostalih djelatnosti). Složili su se s potrebom jačanja stručnog kadra za provedbu novog Zakona o vodama, osobito osnivanje Instituta za vode.

Horizontalno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva

Pri izradi Zakona o vodama provedeno je usklađivanje s odredbama sljedećih zakona:

- Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 26/03. – pročišćeni tekst, i 82/04.),
- Zakon o koncesijama („Narodne novine“ broj 125/08.),
- Zakon o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ broj 76/07.),
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07.),
- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 70/05., novi propis u proceduri),
- Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih vodama („Narodne novine“ broj 109/07.),
- Zakon o šumama („Narodne novine“ broj 140/05. i 82/06., novi propis u proceduri),
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ broj 66/01., 87/02., 48/05. i 90/05., novi propis u proceduri),
- Zakon o izvlaštenju („Narodne novine“ broj 9/94., 35/94., 112/00., 114/01. i 79/06.),
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu („Narodne novine“ broj 106/01., 174/04., 7/03., 10/05. i 49/05.),
- Zakon o energiji („Narodne novine“ broj 68/01. i 177/04.) i
- Zakon o rudarstvu („Narodne novine“ broj 27/91., 26/93., 92/94., 35/95. i 114/01., novi propis u proceduri).

Ostala poboljšanja postojećih odredbi Zakona

U provedbi odredbi važećeg Zakona uočena je nedostatna normiranost pojedinih područja upravljanja vodama, koja je uzrokovala određene nedoumice oko primjene i potrebu za tumačenjem.

Navodimo najvažnija od tih pitanja:

- manjkavost pojmova potrebnih za pravilno i točno razumijevanje odredbi Zakona,
- jasnije razgraničenje i razjašnjenje u područjima primjene ovog Zakona u odnosu na druge Zakone,
- uređenje djelatnosti navodnjavanja koja do sada nije bila dostatno uređena u Zakonu,
- poboljšanje odredbi koje se odnose na inspeksijski nadzor.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Donošenjem Zakona o vodama hrvatsko zakonodavstvo se u potpunosti usklađuje s odredbama Okvirne direktive o vodama, okvirnog dokumenta Europske unije za politiku voda, koja se zasniva na načelu integralnog upravljanja vodama u cilju održivog upravljanja vodama te drugim relevantnim vodnim direktivama Europske unije. Uvođenjem planova upravljanja vodnim područjima prema Okvirnoj direktivi o vodama ostvaruje se puno aktivnija uloga nadležnih tijela upravljanja vodama i sudjelovanje zainteresiranih korisnika voda kod donošenja istih. Prilagodбом monitoringa zahtjevima Okvirne direktive o vodama, monitoring uz dosadašnju funkciju praćenja stanja voda dobiva i zadatak pratiti učinke provedbe svih vodnogospodarskih mjera. Nadalje, Zakonom se utvrđuju crnomorsko i jadransko vodno područje za upravljanje riječnim slivovima.

Reformom vodnokomunalnog sektora doći će do ujednačenja i podizanja kvalitete usluge i kvalitetnijeg i učinkovitijeg upravljanja sustavima javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na cijelom području Republike Hrvatske.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona ne zahtjeva znatno povećanje sredstava iz Državnog proračuna, osim u pogledu sredstava potrebnih za zapošljavanje državnih službenika potrebnih radi obavljanja povećanog obujma poslova sukladno primjeni novog Zakona.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O VODAMA

ZAKON O VODAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se:

1. uređuje pravni status voda, vodnog dobra i vodnih građevina,
2. uređuju teritorijalne jedinice upravljanja vodama,
3. utvrđuje obveza donošenja planskih dokumenata upravljanja vodama,
4. uređuju način i uvjeti upravljanja vodama, a osobito:
 - upravljanja zaštitom i kakvoćom voda,
 - uporabe i korištenja voda (uključujući termalne i mineralne vode), i vodnog dobra, uključujući koncesije za korištenje voda i javnog vodnog dobra,
 - upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda,
5. uređuje način organiziranja i obavljanja poslova i zadataka kojima se ostvaruje upravljanje vodama,
6. određuju ovlasti i dužnosti:
 - tijela državne uprave i drugih državnih tijela;
 - Hrvatskih voda
 - tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave;
 - drugih pravnih i fizičkih osoba,
7. uređuje:
 - osnivanje, ovlasti i dužnosti Instituta za vode,
 - osnivanje, ovlasti i dužnosti Agencije za regulaciju vodnih usluga,
 - osnivanje, ovlasti i dužnosti zajednica uslužnoga područja,
 - djelatnosti javne vodoopskrbe, javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,
 - djelatnost javnog navodnjavanja,
 - posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, i
8. uređuju i druga pitanja od značaja za upravljanje vodama.

Ovim Zakonom se ne uređuje zaštita voda od radioaktivnih onečišćenja.

Sredstva za financiranje djelatnosti upravljanja vodama osiguravaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na:

- površinske i podzemne vode,
- priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu,
- vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu i u odnosu na nalazišta vode za piće,

- mineralne i termalne vode, osim mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se mogu pridobivati mineralne sirovine ili koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe što se uređuje Zakonom o rudarstvu.

Zaštita voda u priobalnim vodama od onečišćenja s plovila, potapanjem, iz zraka ili zrakom, od djelatnosti na morskome dnu i u morskome podzemlju, uključujući onečišćenja sa sprava, uređaja i cjevovoda položenih na morskome dnu, provodi se po odredbama Pomorskoga zakonika i Zakona o zaštiti okoliša sukladno ciljevima zaštite vodnoga okoliša određenih propisom iz članka 78. ovoga Zakona i planu upravljanja vodnim područjem donesenim sukladno ovome Zakonu.

Granicu između kopnenih voda i priobalnih voda sporazumno utvrđuju Ministar i ministar nadležan za more.

Zaštita voda na vodnim putovima unutarnjih voda i lukama na unutarnjim vodama od onečišćenja s plovila uključujući i plutajuće objekte, provodi se po odredbama Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda, sukladno ciljevima zaštite vodnoga okoliša određenih propisom iz članka 78. ovoga Zakona i planu upravljanja vodnim područjem donesenim sukladno ovome Zakonu.

Članak 3.

Vode su opće dobro koje zbog svojih prirodnih svojstava ne mogu biti ni u čijem vlasništvu.

Vode kao opće dobro imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske.

Za korištenje i stjecanje prava na vodama, pored odredaba ovoga Zakona, moraju biti ispunjeni i uvjeti određeni posebnim zakonima (zaštite prirode, zaštite okoliša, plovidba, ribarstvo, zdravstvo i dr.).

Članak 4.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:

1. „*aglomeracija*“ je područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani, da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik;
2. „*bujica*“ je stalni ili povremeni vodotok obilježja kojeg su: velike i brze oscilacije protoka, turbulentno tečenje jake erozivne sposobnosti, sklonost ka promjeni smjera tečenja, te veliki donos ili pronos nanosa koji može pokrenuti klizišta;
3. „*certifikacijsko područje*“ je temeljna teritorijalna jedinica za obranu od poplava; certifikacijsko područje je u pravilu slivno područje, a iznimno više slivnih područja ili njihovih dijelova koji su manje prostorne cjeline od vodnoga područja, a koji zbog svojih zajedničkih značajki vodnoga režima čine optimalno područje za učinkovitu obranu od poplava;
4. „*ciljevi kakvoće voda*“ su ciljevi utvrđeni propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
5. „*ciprinidne vode*“ označavaju vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice *Ciprinidae*, te onih iz porodica *Siluridae*, *Percidae*, *Esocidae*, *Acipenseridae*, i dr.;

6. „*detaljna melioracijska odvodnja*“ je djelatnost prikupljanja i odvođenja viška vode sa poljoprivrednoga zemljišta;
7. „*dobar ekološki potencijal*“ je stanje značajno promijenjenog ili umjetnog vodnog tijela, klasificiran u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
8. „*dobro ekološko stanje*» je stanje nekog tijela površinske vode, klasificirano u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
9. „*dobro kemijsko stanje podzemne vode*“ je kemijsko stanje tijela podzemne vode koje ispunjava uvjete u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
10. „*dobro kemijsko stanje površinske vode*“ je kemijsko stanje koje se traži za zadovoljenje ciljeva kakvoće za površinske vode određeno u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona, odnosno da bi se postiglo kemijsko stanje tijela površinske vode u kojem koncentracije onečišćujućih tvari ne prelaze utvrđene standarde kakvoće vode;
11. „*dobro stanje podzemne vode*“ je stanje tijela podzemne vode kada je njeno količinsko i kemijsko stanje ocijenjeno najmanje kao „dobro“, u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
12. „*dobro stanje površinske vode*“ je stanje tijela površinske vode kada je njezin ekološko i kemijsko stanje ocijenjeno najmanje kao «dobro» u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
13. „*efluent*“ je jedinstven naziv za tehnološke otpadne vode koje se pročišćene ili nepročišćene ispuštaju u građevine javne odvodnje ili u površinske vode i otpadne vode građevina javne odvodnje koje se pročišćene ili nepročišćene ispuštaju u površinske vode;
14. „*ekološko stanje*“ je izraz kakvoće strukture i funkcioniranja vodnih ekosustava u vezi s površinskim vodama, u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
15. „*estuarij*“ je prijelazno područje na ušću rijeke između slatke vode i priobalnih voda;
16. „*eutrofikacija*“ je obogaćivanje vode hranjivim tvarima, spojevima dušika i/ili fosfora, koji uzrokuju ubrzani rast algi i viših oblika biljnih vrsta, te dovodi do neželjenog poremećaja ravnoteže organizama u vodi i promjene stanja voda;
17. „*građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda*“ su građevine iz članka 9. točka 3. ovoga Zakona u vlasništvu javnih operatera i/ili jedinica lokalne samouprave;
18. „*građevine javne vodoopskrbe*“ su građevine iz članka 9. točka 3. ovoga Zakona u vlasništvu javnih operatera i/ili jedinica lokalne samouprave;
19. „*granica slatkih voda*“ je mjesto u vodotoku gdje za vrijeme oseke i u razdoblju slabijeg protoka slatkih voda dolazi do značajnog povećanja saliniteta zbog prisutnosti morske vode;
20. „*granična emisija*“ znači masu iskazanu kroz posebne parametre, koncentraciju i/ili razinu emisija, koja ne smije biti prekoračena tijekom jednog ili više vremenskih razdoblja;
21. „*interni vodovi*“ su vodoopskrbni vodovi ili kanalizacijski vodovi u ili iz stambenih i poslovnih građevina, drugih nekretnina i drugih građevina, koje nisu građevine javne vodoopskrbe odnosno građevine javne odvodnje otpadnih voda;
22. „*isporučitelji vodnih usluga*“ su javni operateri i/ili koncesionari;

23. „*ispuštanje u vode*“ je ispuštanje u površinske vode opasnih i drugih onečišćujućih tvari sukladno propisu iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona;
24. „*izravno ispuštanje u podzemne vode*“ je ispuštanje onečišćujućih tvari u podzemne vode bez procjeđivanja kroz površinske i/ili podpovršinske slojeve tla;
25. „*izvorište*“ je prostor (izvor, dio rijeke ili jezera, akumulacija ili njen dio i vodonosnik ili njegov dio) na kome se zahvaća voda za razne namjene;
26. „*javna odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda*“ je djelatnost skupljanja otpadnih voda, njihova dovođenja do uređaja za pročišćavanje, pročišćavanja i izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u prirodni prijamnik, obrade mulja koji nastaje u procesu njihova pročišćavanja, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne odvodnje otpadnih voda, te upravljanje tim građevinama; javna odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda uključuje i odvodnju atmosferskih voda te djelatnosti crpljenja i odvoza otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama
27. „*javna vodoopskrba*“ je djelatnost zahvaćanja i crpljenja podzemnih i površinskih voda namijenjenih ljudskoj potrošnji i njihova kondicioniranja, te isporuka do krajnjega korisnika ili do drugoga isporučitelja javne usluge, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne vodoopskrbe, te upravljanje tim građevinama;
28. „*javni operateri*“ su trgovačka društva ili ustanove u kojima jedinice lokalne samouprave imaju većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja i kojima je po odredbama ovoga Zakona povjereno obavljati jednu ili više djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave ili ustanove u kojima jedinice područne (regionalne) samouprave imaju većinsko pravo odlučivanja i kojima je po odredbama ovoga Zakona povjereno obavljati djelatnost javnog navodnjavanja i/ili djelatnost detaljne melioracijske odvodnje putem građevina u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave ili mješovitih vodnih građevina za melioracije iz članka 9. točke 4. ovoga Zakona; „*javni operateri*“ su i trgovačka društva ili ustanove u kojima jedinice područne (regionalne) samouprave, Republika Hrvatska i/ili Hrvatske vode imaju većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja i koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe prema drugim operaterima;
29. „*javno navodnjavanje*“ je djelatnost zahvaćanja i crpljenja podzemnih i površinskih voda i njihova isporuka korisnicima poljoprivrednoga, ako se ti poslovi putem građevina za navodnjavanje u vlasništvu županija ili mješovitih melioracijskih vodnih građevina iz članka 9. točke 4. ovog Zakona;
30. „*jezero*“ je vodno tijelo stajaće površinske vode;
31. „*količinsko stanje*“ je pokazatelj stupnja u kojem se na vodno tijelo utječe izravnim ili neizravnim zahvaćanjem;
32. „*komunalne otpadne vode*“ su sanitarne otpadne vode ili su mješavina sanitarnih otpadnih voda s tehnološkim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama;
33. „*koncesionari*“ su fizičke i pravne osobe s kojima je davatelj koncesije potpisao ugovor o koncesiji;
34. „*kondicioniranje*“ je postupak pročišćavanja zahvaćene vode namijenjene ljudskoj potrošnji;
35. „*kontrola emisija*“ znači nadzor ispuštanja voda koji zahtjeva posebno ograničenje emisija, na primjer kroz uspostavu graničnih emisija, ili drugo utvrđivanje ograničenja

ili postavljanja uvjeta koji se odnose na učinke, prirodu ili uspostavu drugih uvjeta koji utječu na emisije;

36. „*kopnene površinske vode*“ su sve stajaće ili tekuće površinske vode na kopnenoj strani od crte niske vode na obali kopna;
37. „*kopnene vode*“ su sve stajaće ili tekuće vode na površini tla i sve podzemne vode na kopnenoj strani od crte niske vode na obali kopna;
38. „*korito*“ je terensko udubljenje kroz koje stalno ili povremeno teku vode odnosno u kojem se nalaze stajaće vode;
39. „*međudržavne vode*“ su vode koje čine ili presijecaju državnu granicu;
40. „*Ministar*“ je ministar nadležan za vodno gospodarstvo;
41. „*Ministarstvo*“ je ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo;
42. „*navodnjavanje*“ je melioracijska mjera koja ima za cilj osigurati kulturnom bilju neophodnu količinu vode za njen rast i razvoj;
43. „*neizravno ispuštanje u podzemne vode*“ je ispuštanje u podzemne vode onečišćujućih tvari, procjeđivanjem kroz površinske i/ili podpovršinske slojeve tla;
44. „*obala*“ je pojas zemljišta uz korito tekućih i drugih površinskih voda koji služi pristupu vodi i redovnom održavanju korita;
45. „*oborinske onečišćene vode*“ su otpadne vode koje nastaju ispiranjem oborinama površina prometnica, parkirališta ili drugih manipulativnih površina, postupno otapajući onečišćenja na navedenim površinama te otječu u građevine javne odvodnje ili izravno u površinske vode;
46. „*onečišćenje*“ je izravno ili neizravno unošenje tvari ili energije u vodu i tlo, izazvano obavljanjem gospodarske i druge djelatnosti, a može biti štetno za ljudsko zdravlje ili kakvoću vodnih ekosustava ili kopnenih ekosustava izravno ovisnih o vodnim ekosustavima, koje dovodi do štete po materijalnu imovinu, remeti značajke okoliša, zaštićene prirodne vrijednosti ili utječe na druge zakonite oblike korištenja okoliša;
47. „*onečišćujuće tvari*“ su tvari koje mogu izazvati onečišćenje, a osobito tvari određene propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
48. „*opasne tvari*“ su tvari ili skupine tvari utvrđene propisom iz članka 78. ovoga Zakona koje su toksične, postojane i bioakumulativne i druge tvari ili skupine tvari koje izazivaju jednaku razinu opasnosti;
49. „*otpadni mulj*“ znači preostali, obrađeni ili neobrađeni dio mulja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;
50. „*podsliv*“ je površina tla s koje otječu sve površinske vode putem niza potoka, rijeka a moguće i jezera i ulijevaju se u određenoj točki u vodotok (obično u jezero ili drugu rijeku);
51. „*podzemne vode*“ su sve vode ispod površine tla u zoni zasićenja i u izravnom dodiru s površinom tla ili podzemnim slojem;
52. „*poplava*“ je privremena pokrivenost vodom zemljišta koje obično nije prekriveno vodom. To uključuje poplave koje uzrokuju rijeke, bujice, povremeni vodotoci i nakupljanje leda. Ovaj pojam ne obuhvaća poplave iz građevina javne odvodnje;

53. „*površinske vode*“ označava kopnene vode, osim podzemnih voda, te prijelazne vode; izraz „*površinske vode*“ uključuje i priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, te vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja;
54. „*prijelazne vode*“ su površinske vode u blizini ušća u more, koje su djelomično slane uslijed blizine priobalnih voda, ali se nalaze pod znatnim utjecajem slatkovodnih tokova;
55. „*priobalne vode*“ označava površinske vode unutar crte udaljene jednu nautičku milju, od crte od koje se mjeri širina teritorijalnih mora, a mogu se protezati do vanjske granice prijelaznih voda;
56. „*prioritetne tvari*“ su tvari utvrđene propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
57. „*ranjivo područje*“ je područje na kojem može doći do povećanja onečišćenja voda nitratima određeno propisom iz članka 87. stavka 1. ovoga Zakona;
58. „*raspoložive zalihe podzemne vode*“ označavaju višegodišnji prosjek ukupnog prihranjivanja vodnog tijela podzemne vode, umanjen za višegodišnji prosjek tečenja, kako bi se izbjeglo svako značajnije pogoršanje ekološkog stanja tih voda i nanošenje značajne štete povezanim kopnenim ekosustavima;
59. „*riječni sliv*“ je površina tla s kojeg se sve površinske vode putem niza potoka, rijeka, i eventualno jezera slijevaju u more kroz isto ušće, estuarij ili deltu;
60. „*rijeka*“ je kopneno vodno tijelo koje najvećim dijelom teče površinom tla, ali može i dijelom toka teći ispod zemlje;
61. „*rizik od poplava*“ je kombinacija vjerojatnosti poplavnog događaja i potencijalnih štetnih posljedica poplavnog događaja za život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturno nasljeđe i gospodarsku aktivnost;
62. „*salmonidne vode*“ označavaju vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice *Salmonidae*;
63. „*sanitarne otpadne vode*“ su otpadne vode koje se nakon uporabe ispuštaju iz stambenih objekata, ugostiteljstva, ustanova, vojnih objekata i drugih neproizvodnih djelatnosti i uglavnom potječu od ljudskog metabolizama i aktivnosti domaćinstava;
64. „*slivno područje*“ označava teritorijalnu jedinicu za upravljanje dijelom podsliva, jednim ili više podslivova;
65. „*standard kakvoće voda*“ označava koncentracije određene onečišćujuće tvari ili skupine onečišćujućih tvari u vodi, sedimentu ili bioti koje ne bi smjele biti prekoračene u cilju zaštite ljudskog zdravlja i vodnog okoliša, sukladno propisu iz članka 78. ovoga Zakona;
66. „*stanje podzemne vode*“ je općeniti pojam koji označava stanje tijela podzemne vode određeno njenim količinskim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije, u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;
67. „*stanje površinske vode*“ je općeniti pojam koji označava stanje tijela površinske vode određen njenim ekološkim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije, u skladu s propisom iz članka 78. ovoga Zakona;

68. „*tehnološke otpadne vode*“ su sve otpadne vode koje su rezultat tehnoloških postupaka i ispuštaju se iz prostora korištenih za obavljanje bilo kakve gospodarske djelatnosti osim sanitarnih otpadnih voda i oborinskih onečišćenih voda;
69. „*tijelo podzemne vode*“ je određen volumen podzemne vode u jednom ili više vodonosnika;
70. „*tijelo površinske vode*“ je jasno određen i značajan element površinske vode, kao što je jezero, akumulacija, potok, rijeka ili kanal, dio potoka, rijeke ili kanala, prijelazne vode ili pojasa priobalne vode;
71. „*umjetno vodno tijelo*“ je tijelo površinske vode stvoreno ljudskom djelatnošću, tj. vodne građevine (npr. akumulacije, retencije, kanali) i druge građevine na vodama (npr. ribnjaci i drugo);
72. „*unutarnje priobalne vode*“ su vode na kopnenoj strani polazne crte od koje se mjeri širina teritorijalnih voda, koje se u slučaju vodotoka prostiru do granice slatkih voda;
73. „*voda namijenjena ljudskoj potrošnji*“ je (a) sva voda, bilo u njezinu izvornome stanju ili nakon kondicioniranja koja je namijenjena za piće, kuhanje, pripremu hrane ili druge potrebe domaćinstva, neovisno o njezinu podrijetlu, te o tome da li potiče iz građevina javne vodoopskrbe, iz cisterni ili iz boca odnosno posuda za vodu; (b) sva voda koja se rabi u industrijama za proizvodnju hrane u svrhu proizvodnje, obrade, očuvanje ili stavljanje na tržište proizvoda ili tvari namijenjenoj za ljudsku potrošnju, osim ukoliko nadležno tijelo ne smatra da kakvoća vode ne može utjecati na zdravstvenu ispravnost prehrambenih proizvoda u njihovom konačnom obliku.
74. „*vodne usluge*“ su usluge koje se pružaju fizičkim i pravnim osobama kroz djelatnosti javne vodoopskrbe i/ili djelatnosti javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te djelatnosti javnog navodnjavanja i/ili djelatnost detaljne melioracijske odvodnje, ako se obavljaju putem građevina za melioracije u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave i mješovitih vodnih građevina za melioracije iz članka 9. točke 4. ovoga Zakona;
75. „*vodni okoliš*“ su voda, vodno dobro, vodni ekosustavi i drugi o vodi ovisni ekosustavi;
76. „*vodni režim*“ čini prostorni raspored i izgrađenost vodnog sustava te stanje voda na određenom području i u određenom vremenu;
77. „*vodni sustav*“ čine svi vodotoci i druge vode, vodna dobra i vodne građevine na određenom području (područje Republike Hrvatske, vodno odnosno slivno područje);
78. „*vodno područje*“ je površina kopna i mora koja se sastoji od jednog ili više susjednih riječnih slivova s njihovim pripadajućim podzemnim, prijelaznim i priobalnim vodama, koje je glavna jedinica za upravljanje riječnim slivovima;
79. „*vodonosnik*“ je podpovršinski sloj ili slojevi stijena ili drugih geoloških naslaga dovoljne poroznosti i propusnosti sa znatnim protokom podzemnih voda ili znatnom izdašnošću;
80. „*vodotok*“ čini korito tekuće vode zajedno s obalama i vodama koja njime stalno ili povremeno teče;
81. „*značajno promijenjeno vodno tijelo*“ je tijelo površinske vode čije su značajke bitno promijenjene uslijed fizičkih promjena prouzročenih ljudskim djelovanjem;

Izrazi *vodna naknada, vodni doprinos, naknada za uređenje voda, naknada za korištenje voda, naknada za zaštitu voda, naknada na šljunak i pijesak, naknada za melioracijsku odvodnju, naknada za navodnjavanje, naknada za razvoj, naknada za priključenje* imaju značenje određeno zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

II. UPRAVLJANJE VODAMA

Članak 5.

Upravljanje vodama čine sve aktivnosti kojima se osiguravaju potrebne količine voda odgovarajuće kakvoće za različite namjene, zaštita voda od onečišćenja, uređenje voda i zaštita od štetnog djelovanja voda, uključivo i osnovnu melioracijsku odvodnju.

Pod aktivnostima iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se osobito donošenje i provedba propisa, planova i programa, gradnja i upravljanje javnim vodnim građevinama, upravljanje javnim vodnim dobrom, rješavanje u upravnom postupku i donošenje pojedinačnih poslovnih odluka.

Pružanje vodnih usluga ne smatra se upravljanjem vodama.

Članak 6.

Upravljanje vodama zasniva se na načelima:

1. Voda je nezamjenjiv uvjet života i rada, nije komercijalni proizvod, već naslijeđe koje treba čuvati, štiti i tome sukladno postupati. Obveza je svih osoba s pažnjom čuvati njezinu kakvoću, štedljivo i racionalno je koristiti, uz jednake zakonom utvrđene uvjete;
2. Za korištenje voda koje prelaze granice opće uporabe, kao i za svako pogoršanje stanja voda, plaća se naknada razmjerno koristi, odnosno stupnju i opsegu utjecaja na promjene stanja voda, poštujući ekonomsko vrednovanje voda, povrat troškova njezinoga korištenja i zaštite uključujući troškove zaštite voda i vodnoga okoliša te troškova upravljanja vodama;
3. Zaštita voda temelji se na načelima predostrožnosti, poduzimanja preventivnih mjera, otklanjanja štete nanosene vodnom okolišu na mjestu njenog nastanka, te načelu «onečišćivač plaća»;
4. Pri provedbi aktivnosti na očuvanju, zaštiti i korištenju voda, odluke se donose što bliže mjestu gdje je voda izložena nekom utjecaju ili gdje se koristi;
5. Tijela podzemnih voda koja se koriste ili čije korištenje se planira u budućnosti za javnu vodoopskrbu moraju se čuvati na takav način da se izbjegne pogoršanje njihovog stanja, kako bi se smanjio stupanj njihovog kondicioniranja u proizvodnji vode za piće;
6. Štetne koncentracije svih onečišćujućih tvari u tijelima podzemnih voda moraju se izbjegavati, sprječavati i smanjivati u cilju zaštite okoliša i ljudskog zdravlja;
7. Upravljanje rizicima od poplava zasniva se na principu solidarnosti, planira se i koordinira na razini vodnog područja u cilju smanjenja rizika od štetnih posljedica poplava, posebno po život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturnu baštinu, ekonomske aktivnosti i infrastrukturu;

8. Vodama se upravlja prema načelu jedinstva vodnog sustava i načelu održivog razvoja kojim se zadovoljavaju potrebe sadašnje generacije i ne ugrožavaju pravo i mogućnost budućih generacija da to ostvare za sebe;
9. Vodama se upravlja po vodnim područjima;
10. U pripremi i donošenju planskih dokumenata za upravljanje vodama polazi se od obveze cjelovite zaštite okoliša i ostvarivanja općeg i gospodarskog razvoja Republike Hrvatske, uz osiguranje dobrog stanja voda i s vodama povezanih ekosustava u skladu s ciljevima zaštite vodnog okoliša;
11. U donošenju planskih dokumenata za upravljanje vodama mora se osigurati sudjelovanje javnosti;
12. Propisima kojima se utvrđuju zadaci i obveze za ulaganja u poboljšanje vodnog sustava moraju se utvrditi i izvori za njihovo financiranje;
13. Upravljanje vodama prilagođava se globalnim klimatskim promjenama.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obavljaju se po posebnim načelima.

Članak 7.

Vodni režim čini prostorni raspored i izgrađenost vodnog sustava te stanje voda na određenom području i u određenom vremenu.

Vodni režim se utvrđuje na osnovi dugoročnog praćenja prostornog rasporeda količine, kakvoće i drugih osobina voda i izgrađenosti vodnog sustava.

Pod promjenama vodnog režima razumijevaju se sve promjene koje nastaju uslijed ljudske djelatnosti i ponašanja ili djelovanja prirodnih sila kojima se mijenjaju morfološke značajke vodnih tijela, količina ili kakvoća voda, te njihov prostorni i vremenski raspored.

1. VODNE GRAĐEVINE

Članak 8.

Vodne građevine su građevine ili skupovi takvih objekata zajedno s pripadajućim uređajima koji čine tehničku odnosno tehnološku cjelinu, a služe za uređenje vodotoka i drugih površinskih kopnenih voda, za zaštitu od štetnog djelovanja voda, za zahvaćanje voda u cilju njihova namjenskog korištenja i za zaštitu voda.

Članak 9.

Vodne građevine s obzirom na njihovu namjenu jesu:

1. Regulacijske i zaštitne građevine – nasipi, obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretni kanali, lateralni kanali, odvodni tuneli, brane s akumulacijama, ustave, retencije i druge pripadajuće im građevine, crpne stanice za obranu od poplava, građevine za zaštitu od erozija i bujica (npr. retencijska pregrada, slapište, utvrđeno korito bujice i utočna građevina) i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;

2. Građevine za vodoopskrbu - vodozahvati (npr. zdenci, kaptaze, zahvati na vodama), crpne stanice, uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, magistralni cjevovodi i vodoopskrbna mreža i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;
3. Građevine za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda - kanali za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda, kolektori, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, uređaji za obradu mulja nastalog u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijemnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, te sabirne i septičke jame;
4. Građevine za melioracije
 - 4.1. Građevine za melioracijsku odvodnju:
 - građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju su: glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju i pripadajuće crpne stanice; Sa građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju izjednačeni su vodotoci koji služe za prihvat vode iz građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju;
 - građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju su: sabirni, skupni te parcelni kanali za prikupljanje voda s poljoprivrednih površina i njihovo odvođenje u građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, uključujući i ostale građevine na melioracijskim kanalima (propusti, čepovi, sifoni, stepenice, brzotoci, ustave i sl.);
 - 4.2. Građevine za navodnjavanje - akumulacije, zdenci, kaptaze, crpne stanice, zahvatne građevine, vodospreme, bazeni, magistralni cjevovodi, razvodna mreža i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;
 - 4.3. Mješovite građevine za melioracije su građevine iz točaka 4.1. i 4.2. ovoga stavka koje služe i melioracijskoj odvodnji i navodnjavanju;
5. Građevine za proizvodnju električne energije - akumulacije, dovodni i odvodni kanali, tuneli i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;
6. Građevine za plovidbu – unutarnji plovni putovi, regulacijske građevine za plovidbu, prevodnice, ustave i druge građevine pripadajuće ovim građevinama.

Popis građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju donosi Ministar.

Članak 10.

Regulacijske i zaštitne građevine javna su dobra u općoj uporabi i u vlasništvu su Republike Hrvatske.

Na upravljanje regulacijskim i zaštitnim građevinama primjenjuju se odredbe članka 68. i članka 69. ovoga Zakona

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, regulacijske i zaštitne građevine investitor kojih je privatna osoba u vlasništvu su te osobe (u daljnjem tekstu: privatne regulacijske i zaštitne građevine). Odredbe ovoga Zakona odnose se na privatne regulacijske i zaštitne građevine gdje je to izričito određeno.

Članak 11.

Građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju javna su dobra u općoj uporabi i u vlasništvu su Republike Hrvatske.

Građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevine za navodnjavanje javna su dobra u općoj uporabi i u vlasništvu su jedinica područne (regionalne) samouprave.

Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka građevine za melioracijsku odvodnju i građevine za navodnjavanje, investitor kojih je privatna osoba, vlasništvo su te osobe (u daljnjem tekstu: privatne građevine za melioracije). Odredbe ovoga Zakona odnose se na privatne građevine za melioracije, gdje je to izričito određeno.

Članak 12.

Građenje i održavanje:

- regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske,
- vodnih građevina za melioracije u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave, i
- građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,

u interesu je Republike Hrvatske.

Kada je radi građenja ili održavanja regulacijskih i zaštitnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju na nekretninama u vlasništvu jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, kao i pravnih osoba u kojima jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave imaju većinski udio ili pravo odlučivanja, potrebno iste otkupiti, osnovati pravo građenja ili pravo služnosti, na to investitor ne plaća vlasniku naknadu, pod uvjetom uzajamnosti.

Kada je radi građenja ili održavanja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju, građevina za navodnjavanje, te građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, kao i pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave imaju većinski udio ili pravo odlučivanja, potrebno iste otkupiti, osnovati pravo građenja ili pravo služnosti, na to investitor ne plaća vlasniku naknadu, pod uvjetom uzajamnosti.

Članak 13.

Kada se regulacijske i zaštitne građevine i građevine osnovne melioracijske odvodnje grade na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske koje nemaju status javnoga vodnoga dobra, na tim se nekretninama osniva pravo koje je sadržajem istovjetno pravu građenja. Odluku o osnivanju tog prava donosi Vlada Republike Hrvatske ili pravna osoba određena posebnim zakonom.

Kada se regulacijske i zaštitne građevine i građevine osnovne melioracijske odvodnje grade na nekretninama koje su sukladno posebnom zakonu određene kao opće dobro, na tim se nekretninama osniva pravo građenja. Ugovor o pravu građenja investitor sklapa s pravnom osobom određenom posebnim zakonom.

Kada je radi građenja ili održavanja regulacijskih i zaštitnih građevina i građevina osnovne melioracijske odvodnje na nekretninama iz stavka 1. ovoga članka potrebno osnovati pravo koje je sadržajem istovjetno pravu služnosti (pravo na prolazak vodova i dr.), Odluku o osnivanju tog prava donosi Vlada Republike Hrvatske ili pravna osoba određena posebnim zakonom.

Kada je radi građenja ili održavanja regulacijskih i zaštitnih građevina i građevina osnovne melioracijske odvodnje na nekretninama iz stavka 2. ovoga članka potrebno osnovati pravo služnosti (služnost vodova i dr.) ugovor o osnivanju prava služnosti investitor sklapa s pravnom osobom određenom posebnim zakonom.

U slučajevima iz stavaka 1. do 4. ovoga članka ne plaćaju se:

- naknada za prava prenesena sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje šumama (izdvajanja iz šumsko-gospodarske osnove),
- naknada zbog umanjenja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje poljoprivrednim zemljištem,
- naknada za promjenu namjene pojasa ceste ili autoceste sukladno zakonima koji uređuju upravljanje cestama odnosno autocestama, i
- druge naknade za pravo građenja i pravo služnosti utvrđene posebnim propisima.

Članak 14.

Izvlaštenje radi građenja i održavanja vodnih građevina iz članka 12. stavak 1. ovoga Zakona, provodi se sukladno Zakonu o izvlaštenju, osim kad je ovim Zakonom drugačije uređeno. Korisnik izvlaštenja radi građenja i održavanja vodnih građevina iz članka 12. stavak 1. ovoga Zakona može stupiti u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, pod uvjetima iz stavka 2. ovoga članka.

Tijelo koje je prema posebnim propisima o izvlaštenju nadležno donositi rješenje o izvlaštenju, rješenjem će odobriti korisniku izvlaštenja stupanje u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, ako korisnik izvlaštenja, uz zahtjev podnese dokaz da je prijašnjem vlasniku isplaćena naknada sukladno propisima o izvlaštenju, odnosno da mu je naknada stavljena na raspolaganje ili da je prijašnji vlasnik odbio primiti naknadu.

Rješenje iz stavka 2. ovoga članka donijet će se u roku od 7 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 15.

Gradnja i održavanje regulacijskih i zaštitnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske, te održavanje vodotoka i vodnoga dobra provodi se prema Planu upravljanja vodama.

Gradnja i održavanje građevina osnovne melioracijske odvodnje u vlasništvu Republike Hrvatske provodi se prema Planu upravljanja vodama.

Gradnja i održavanje građevina detaljne melioracijske odvodnje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provodi se sukladno programu gradnje i održavanja koji donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Gradnja i održavanje građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda provodi se prema programu koji donosi zajednica uslužnog područja.

Gradnja i održavanje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provodi se prema programu koji donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Gradnja i održavanje vodnih građevina za proizvodnju električne energije i plovidbu provodi se prema posebnim zakonima.

Članak 16.

Za gradnju regulacijskih i zaštitnih građevina, za državna ulaganja u gradnju građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, građevina za navodnjavanje te za osposobljavanje vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih građevina i građevina osnovne melioracijske odvodnje, donose se višegodišnji programi razvoja.

Programi razvoja iz stavka 1. ovoga članka osobito sadržavaju: oznaku građevina u koje se ulaže, planirane iznose ulaganja po godinama, planirano razdoblje građenja i pogona, gdje je primjenjivo, planirane izvore i načine financiranja, te institucionalni okvir ulaganja s glavnim obvezama sudionika.

Program razvoja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske kada se ulažu sredstva državnoga proračuna i/ili kredita i zajmova u kojima je Republika Hrvatska primarni dužnik ili jamac.

Članak 17.

Za redovno održavanje vodotoka, vodnog dobra, regulacijskih i zaštitnih građevina te građevina osnovne melioracijske odvodnje donosi se godišnji program održavanja, posebno za vodotoke, vodno dobro, regulacijske i zaštitne građevine te građevine osnovne melioracijske odvodnje iz Državnog plana obrane od poplava čije održavanje ima prioritet u odnosu na ostale.

Program održavanja iz stavka 1. ovoga članka osobito sadržava: bližu oznaku mjesta održavanja, vrstu radova i planirane iznose održavanja.

Program održavanja iz stavka 1. ovoga članka donosi Upravno vijeće Hrvatskih voda.

Sredstva za financiranje programa održavanja iz stavka 1. ovoga članka moraju biti uključena u financijski plan Hrvatskih voda i plan upravljanja vodama.

Članak 18.

Održavanje, snošenje dijela troškova održavanja i usklađivanje korištenja višenamjenskih akumulacija i drugih vodnih građevina koje se, osim za zaštitu od štetnog djelovanja voda, koriste i za druge namjene (proizvodnja električne energije, navodnjavanje, rekreacija i sl.), ostvaruje se u skladu s ugovorom koji zaključuju Hrvatske vode i drugi ovlaštenici prava na tim građevinama uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

2. TERITORIJALNE OSNOVE ZA UPRAVLJANJE VODAMA

Članak 19.

Za upravljanje riječnim slivovima na državnom području Republike Hrvatske utvrđuju se vodna područja:

1. crnomorsko vodno područje, i
2. jadransko vodno područje.

Vodna područja sastavni su dijelovi međunarodnih vodnih područja.

Granice vodnih područja utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 20.

Površinskim i podzemnim vodama upravlja se jedinstveno.

Površinske vode dijele se na vode I. reda i vode II. reda.

Popis voda I. reda, koji će uključiti međudržavne vode, priobalne vode, druge veće vode i kanale, te bujične vode veće snage, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Ostale površinske vode su vode II. reda.

Članak 21.

Građevinama javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda upravlja se po uslužnim područjima.

Za potrebe javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda uslužna područja mogu se podijeliti na aglomeracije.

3. PLANSKI DOKUMENTI ZA UPRAVLJANJE VODAMA

Članak 22.

Planski dokumenti za upravljanje vodama su Strategija upravljanja vodama, planovi upravljanja vodnim područjima, financijski plan Hrvatskih voda, plan upravljanja vodama i detaljni planovi uređeni ovim Zakonom.

Članak 23.

Strategija upravljanja vodama je planski dokument kojim se utvrđuju vizija, misija, ciljevi i zadaci državne politike u upravljanju vodama u dugoročnom razdoblju.

Strategija upravljanja vodama zasniva se na znanstvenim istraživanjima, kontinuiranom praćenju rasporeda stanja i pojava u vezi s vodama i njihovim korištenjem, uvažavanju specifičnosti vodne problematike svakog vodnog područja i cjelovite zaštite okoliša.

Strategija upravljanja vodama, Strategija prostornog uređenja države, Nacionalna strategija zaštite okoliša, Strategija biološke i krajobrazne raznolikosti, planske osnove gospodarenja šumama na državnoj razini, Strategija prometnog razvitka, Strategija poljoprivrede i ribarstva, Strategija razvitka riječnog prometa i drugi strateški dokumenti međusobno se usklađuju.

Strategija upravljanja vodama usklađuje se periodično sukladno promjenama koje nastaju u vodnom sustavu, gospodarskom i društvenom razvoju.

Članak 24.

Strategiju upravljanja vodama donosi Hrvatski sabor.

Članak 25.

Za svako vodno područje donosi se plan upravljanja vodnim područjem.

Plan upravljanja vodnim područjem osobito sadržava:

1. raspored, zalihe i osobine voda,
2. identifikaciju potreba za vodom u svim područjima života, rada i djelovanja, način podmirenja tih potreba, a osobito potreba u vodoopskrbi,
3. analizu značajnijih onečišćenja i njihovih utjecaja na stanje voda,
4. registar s prostornim određenjem zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda,
5. monitoring voda,
6. popis ciljeva zaštite voda (ciljeva zaštite vodnoga okoliša) za površinske i podzemne vode utvrđenih propisom iz članka 78. stavak 2. podstavak 1. ovoga Zakona,
7. popis ciljeva upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda,
8. popis ciljeva korištenja voda radi osiguravanja dovoljnih količina voda za različite namjene,
9. kategorizaciju vodnih tijela iz članka 82. ovoga Zakona,
10. analizu značajki vodnoga područja iz članka 83. ovoga Zakona,
11. program mjera zaštite voda iz članka 84. ovoga Zakona,
12. proglašenje jako promijenjenih vodnih tijela, produljenje rokova i određivanje iznimki iz članka 88. ovoga Zakona,
13. popis programa razvoja iz članka 16. ovoga Zakona,
14. popis detaljnih planova iz članka 26. ovoga Zakona,
15. rokovi za postizanje dobrog stanja voda, dobrog ekološkoga potencijala i dobrog kemijskog stanja površinskih voda,
16. rokovi za postizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša i standarda kakvoće voda,
17. identifikaciju potreba u zaštiti od štetnog djelovanja voda, a osobito u izgradnji regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, identifikaciju najpovoljnijih tehničkih i drugih rješenja za uređenje vodotoka, zaštitu od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda, rezervaciju prostora za građenje regulacijskih i zaštitnih građevina, te
18. druga pitanja sukladno propisu iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona.

Sastavnice Plana iz stavka 2. ovoga članka koje se odnose na zaštitu voda izrađuju se i za priobalne vode, neovisno o izvorima onečišćenja.

Plan upravljanja vodnim područjem mora biti u skladu sa Strategijom upravljanja vodama.

Plan upravljanja vodnim područjem, program zaštite okoliša, program zaštite prirode, dokumenti prostornog uređenja, planski dokumenti za gospodarenje šumama na vodnim područjima i drugi planovi i programi koje donosi Vlada Republike Hrvatske međusobno se usklađuju.

Plan upravljanja vodnim područjem donosi Vlada Republike Hrvatske.

Plan upravljanja vodnim područjem, osim kartografskih prikaza, objavljuje se u Narodnim novinama.

Plan upravljanja vodnim područjem donosi se za razdoblje od 6 godina, a potom preispituje i po potrebi mijenja svakih 6 godina.

Jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave dužne su ishoditi prethodno mišljenje Hrvatskih voda o sukladnosti svojih prostornih planova s planom upravljanja vodnim područjem.

Članak 26.

Planovi upravljanja vodnim područjem mogu biti nadopunjeni izradom detaljnijih planova za pojedine podslivove i dijelove podslivova, probleme i kategorije voda ukoliko se to čini potrebnim radi ostvarivanja ciljeva zaštite vodnoga okoliša.

Detaljnije planove iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode.

Članak 27.

Plan upravljanja vodnim područjem koje je dio međunarodnog slivnog područja usuglašava se na razini tog međunarodnog područja.

Članak 28.

Financijski plan Hrvatskih voda izrađuje se sukladno odredbama Zakona o proračunu kojima se uređuju financijski planovi izvanproračunskih korisnika proračuna.

Članak 29.

Plan upravljanja vodama izvršni je planski dokument Hrvatskih voda na temelju kojeg se:

- prikupljaju prihodi određeni zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva, i
- podmiruju izdaci na koje upućuje članak 15. ovoga Zakona, te troškovi obavljanja javne službe iz članka 205. ovoga Zakona, sukladno ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Plan upravljanja vodama mora biti u skladu s financijskim planom Hrvatskih voda.

Plan upravljanja vodama mora biti u skladu s planovima upravljanja vodnim područjima.

Plan upravljanja vodama donosi se za razdoblje od jedne poslovne godine.

Plan upravljanja vodama izvršava se sukladno uvjetima i mjerilima propisanim u odluci o izvršenju Plana upravljanja vodama koju donosi Upravno vijeće Hrvatskih voda.

Članak 30.

Sadržaj te postupak i metodologiju izrade Strategije upravljanja vodama, sadržaj planova upravljanja vodnim područjem i plana upravljanja vodama te postupak koji prethodi donošenju planova upravljanja vodnim područjem propisuje Ministar.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka uredit će se postupak i oblici obvezatnog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda.

4. KORIŠTENJE VODA

a) Vrste i uvjeti korištenja voda

Članak 31.

Korištenjem voda prema ovom Zakonu smatra se:

1. zahvaćanje, crpljenje i korištenje površinskih i podzemnih, termalnih i mineralnih voda za različite namjene (opskrba vodom za piće, radi prodaje vode ili drugih proizvoda iz vode na tržištu u bocama ili drugoj ambalaži, sanitarne i tehnološke potrebe, navodnjavanje i drugo);
2. korištenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i pogonske namjene;
3. korištenje voda pogodnih za uzgoj slatkovodnih riba;- dodati
4. korištenje voda za plovidbu;
5. korištenje voda za splavaranje, uključujući i rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima;
6. korištenje voda za šport, kupanje, rekreaciju i druge slične namjene;
7. korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama;
8. zahvaćanje i crpljenje mineralnih i termalnih voda za piće, zdravstvene i balneološke svrhe.

Članak 32.

Svakome je dopušteno korištenje voda pod uvjetima i u granicama određenim ovim Zakonom.

Voda se mora upotrebljavati i koristiti racionalno i ekonomično.

Svaki korisnik vode obvezan je koristiti vodu na način i u opsegu kojima se voda čuva od rasipanja i štetnih promjena njezine kakvoće i ne onemogućuje zakonsko pravo uporabe i korištenja vode drugim osobama.

b) Opća uporaba voda

Članak 33.

Svakome je dopušteno korištenje voda običnim načinom, koji ne zahtjeva posebne naprave i ne isključuje druge od jednakog korištenja (opća uporaba voda).

Opća uporaba voda obuhvaća osobito:

- zahvaćanje bez posebnih naprava površinske i podzemne vode za piće, kuhanje, održavanje čistoće, sanitarne i druge potrebe u kućanstvu,
- korištenje površinskih voda za kupanje, sport i rekreaciju i druge slične namjene.

Opća uporaba voda ne obuhvaća korištenje voda za navodnjavanje i u tehnološkom postupku pri obavljanju gospodarske djelatnosti.

Članak 34.

Jedinica lokalne samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda, po potrebi donosi detaljniji propis o mjestu, načinu i opsegu opće uporabe voda, pri čemu osigurava ravnopravnu i jednako korištenje voda za sve, uz uvjet da opća uporaba voda ne smije biti na štetu ostalih posebnih namjena voda određenih ovim Zakonom.

Članak 35.

Vlasnik odnosno ovlaštenik drugog stvarnog prava na zemljištu može slobodno koristiti:

- oborinske vode koje se skupljaju na njegovom zemljištu,
- vode koje izvire na njegovom zemljištu, a do granice tog zemljišta ne stvaraju vodotok, to jest, ne otječu izvan granica tog zemljišta, u granicama osobnih potreba domaćinstva,
- podzemne vode na njegovu zemljištu u granicama osobnih potreba domaćinstva (iz zdenaca, crpki i sl.).

Članak 36.

Za svako korištenje voda koje prelazi opseg opće uporabe voda, potrebna je vodopravna dozvola ili ugovor o koncesiji, osim kad je ovim Zakonom određeno da se voda može koristiti bez navedenih akata.

c) Ograničenja i obustave korištenja voda

Članak 37.

Korištenje voda može se privremeno ili trajno ograničiti ili obustaviti:

1. ako nastupi privremena nestašica vode u tolikom opsegu da nije moguće zadovoljiti potrebe svih korisnika na određenom području;
2. ako se utvrdi da su zalihe podzemnih voda ili voda i drugih izvorišta iz kojih se crpi voda za potrebe javne vodoopskrbe u tolikoj mjeri iscrpljene da nema mogućnosti za njihovo daljnje crpljenje ili da postoji opasnost od njihovog potpunog iscrpljivanja;
3. ako je zbog postojećeg zahvaćanja vode ili drugog načina korištenja, pogoršano kemijsko stanje vodnog tijela ili bi moglo nastupiti njegovo pogoršanje;
4. ako je zbog smanjenja razine tijela podzemne vode došlo do ugrožavanja vodnog i šumskog ekosustava.

Odluku o ograničenju i obustavi korištenja voda iz stavka 1. ovog članka donosi Ministar.

Članak 38.

Pravna ili fizička osoba koja prilikom rudarskih radova, iskopa tunela i drugih iskopa i bušenja tla naiđe na podzemne vode (izvorišta voda, tekuće i stajaće vode), obvezna je o tome odmah, a najkasnije u roku od 48 sati od pronalaženja vode, obavijestiti Ministarstvo.

Pravna, odnosno fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je vodopravnom inspektoru i ovlaštenoj osobi Hrvatskih voda dopustiti uzimanje podataka i obavljanje

potrebnih ispitivanja radi utvrđivanja ležišta, količine i kakvoće vode te poduzeti potrebne mjere osiguranja koje joj naloži ta osoba.

Članak 39.

Korištenje voda iz tijela podzemnih voda, osim voda iz članka 35. ovog Zakona, može se odobriti samo ako su prethodno obavljani vodoistražni radovi.

Vodoistražni radovi iz stavka 1. ovog članka smatraju se radovi i ispitivanja u cilju utvrđivanja postojanja, rasprostranjenosti, količine, kakvoće i pokretljivosti podzemnih voda na određenom području.

Svaka bušotina koja se izvodi bilo za potrebe korištenja voda ili za vodoistražne radove mora se izvesti na način da se ne promijeni postojeća kakvoća voda u pojedinim, međusobno nepropusnim slojem tla odvojenim vodonosnim slojevima, njihovim miješanjem ili ispuštanjem u njih voda s površine ili površinskog propusnog tla.

Nakon napuštanja bušotine korisnik je dužan zapuniti bušotinu na način da se uspostavi prvobitno stanje (obnovi nepropusnost u punoj visini nepropusnih slojeva).

d) Javna vodoopskrba

Članak 40.

Korištenje voda za vodoopskrbu stanovništva vodom za piće i sanitarne potrebe, za potrebe protupožarne zaštite i obrane ima prednost u odnosu na korištenje voda za ostale namjene.

Ovisno o specifičnim potrebama i uvjetima, na pojedinim dijelovima vodnog područja može se odrediti red prvenstva korištenja voda uz obvezno davanje prvenstva namjenama iz stavka 1. ovog članka.

O redu prvenstva odlučuje Ministar u postupku dodjele koncesija, izmjene ugovora o koncesiji ili u postupku po pravnim lijekovima protiv vodopravnih dozvola za korištenje voda.

Članak 41.

Prvenstvo u korištenju voda iz izvorišta i drugih ležišta za namjene iz članka 40. ovoga Zakona u opsegu koji odgovara njegovim potrebama ima uslužno područje na kojem se nalaze izvorišta odnosno druga ležišta.

Članak 42.

Odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave propisuje se:

1. način održavanja građevina te osiguravanja odgovarajuće kakvoće i količine vode i uvjeti korištenja javnih zdenaca, javnih crpki i drugih sličnih građevina koji nisu uključeni u građevine javne vodoopskrbe,
2. uvjeti korištenja voda iz članka 35. ovoga Zakona.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka provedbeni je propis.

Članak 43.

Javni operateri koji obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe dužni su osigurati stalni i sustavni pregled vode i poduzimati mjere za osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za piće i tehničke ispravnosti uređaja i podatke o tome dostavljati državnoj vodopravnoj i sanitarnoj inspekciji.

Opseg i način pregleda vode za piće i uređaja iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Pravne i fizičke osobe koje zahvaćaju i crpe vode osim voda iz članka 33. i 35. ovoga Zakona, obvezne su voditi očevidnik o količinama zahvaćene vode i o tome dostavljati podatke Ministarstvu i Hrvatskim vodama.

Propis o sadržaju i načinu vođenja očevidnika i dostavljanju podataka iz stavka 3. ovog članka donosi Ministar.

Članak 44.

Radi osiguranja prvenstva u korištenju voda za vodoopskrbu Hrvatske vode će posebno identificirati na svakom vodnom području:

- sve vode namijenjene ljudskoj potrošnji koje osiguravaju u prosjeku više od 10 m³ vode na dan i koje opskrbljuju više od 50 ljudi, i
- sve vode namijenjene takvom korištenju u budućnosti.

e) Zaštita izvorišta i zone sanitarne zaštite

Članak 45.

Područje na kojem se nalazi izvorište ili drugo ležište vode koje se koristi ili je rezervirano za javnu vodoopskrbu, kao i područje na kojem se za iste potrebe zahvaća voda iz rijeka, jezera, akumulacija i sl. (u daljnjem tekstu: izvorišta), mora biti zaštićeno od namjernog ili slučajnog onečišćenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njenu izdašnost (zone sanitarne zaštite).

Zaštita iz stavka 1. ovoga članka provodi se u skladu s odlukom o zaštiti izvorišta kojom se, na temelju prethodnih vodoistražnih radova, određuje veličina i granice zona sanitarne zaštite, sanitarni i drugi uvjeti održavanja i druge zaštitne mjere, izvori i način njihova financiranja, te kazne za povredu odredaba te odluke.

Članak 46.

Ministar pravilnikom uređuje detaljnije uvjete za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, mjere i ograničenja koja se u njima provode, rokove donošenja odluka o zaštiti izvorišta i postupak donošenja tih odluka o zaštiti izvorišta.

Mjere ukidanja ili ograničenja poljoprivredne djelatnosti provode se uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poljoprivredu.

Članak 47.

Odluku o zaštiti izvorišta na uslužnom području donosi zajednica uslužnoga područja.

Odluku o zaštiti izvorišta čije se zone sanitarne zaštite prostiru na više uslužnih područja donosi Ministar.

Ne donese li zajednica uslužnoga područja odluku o zaštiti izvorišta u rokovima propisanim pravilnikom iz članka 46. ovoga Zakona, Ministar će donijeti odluku o zaštiti izvorišta, koja će ostati na snazi do donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka.

Postojeće i planirane zone sanitarne zaštite uvrštavaju se u dokumente prostornog uređenja područja na kojima se te zone prostiru.

Odluka o zaštiti izvorišta provedbeni je propis.

Članak 48.

Kada su radi zaštite izvorišta, u zonama sanitarne zaštite, potrebna posebna povećana ulaganja u građevine javne vodoopskrbe i/ili građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, zajednica uslužnoga područja može uvesti naknadu za razvoj na uslužnom području radi podmirenja tih potreba.

Visina naknade za razvoj može u takvom slučaju biti veća za područja onih jedinica lokalne samouprave koje koriste vodu s toga izvorišta.

f) Korištenje voda za navodnjavanje

Članak 49.

Zahvaćanje i korištenje voda iz vodotoka i drugih prirodnih ležišta površinskih voda, crpljenje podzemnih voda i prikupljanje oborinskih voda za navodnjavanje poljoprivrednog i drugog zemljišta (navodnjavanje) obavlja se sukladno ugovoru o koncesiji odnosno izdanoj vodopravnoj dozvoli.

Korisnici voda iz stavka 1. ovoga članka dužni su snositi troškove održavanja vodnih građevina za navodnjavanje.

Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na vode iz članka 35. ovoga Zakona.

Članak 50.

Građevinama za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave upravlja jedinica područne (regionalne) samouprave.

Poslove upravljanja i održavanja građevina za navodnjavanje jedinica područne (regionalne) samouprave može povjeriti pravnim osobama registriranim za obavljanje posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama iz članka 236. stavak 1. točke 5.

Na to se upravljanje, na odgovarajući način, primjenjuju odredbe članka 69. stavak 2. podstavci 1. do 3. ovoga Zakona.

Članak 51.

Republika Hrvatska te jedinice lokalne samouprave mogu nepovratnim sredstvima sufinancirati ili financirati gradnju vodnih građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave, o čemu se sklapa ugovor.

Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave mogu nepovratnim sredstvima sufinancirati ili financirati gradnju vodnih građevina za navodnjavanje u vlasništvu privatnih osoba, o čemu se sklapa ugovor.

Uvjete i mjerila za sufinanciranje ili financiranje gradnje vodnih građevina za navodnjavanje u vlasništvu privatnih osoba iz sredstava državnog proračuna, uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Uvjete i mjerila za sufinanciranje ili financiranje gradnje vodnih građevina za navodnjavanje u vlasništvu privatnih osoba iz sredstava proračuna jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, donose predstavnička tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave.

Članak 52.

Mješovitim građevinama za melioracije, koje nisu u privatnom vlasništvu, upravljaju Hrvatske vode. Na to se upravljanje primjenjuju odredbe članka 69. stavak 2. podstavci 1. do 3. ovoga Zakona.

Hrvatske vode su ovlaštene ugovorom iz članka 50. stavak 2. ovoga Zakona prenijeti jedinicama područne (regionalne) samouprave obvezu održavanja mješovitih građevina za melioracije. Na to se održavanje primjenjuje odredbe ovoga Zakona o održavanju građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave.

Članak 53.

Ministar pravilnikom uređuje način upravljanja građevinama za navodnjavanje, a osobito tehničke zahtjeve održavanja građevina, obvezi izvještavanja o stanju i korištenju građevina i obveze korisnika građevina za navodnjavanje.

Na održavanje građevina za navodnjavanje primjenjuje se odredba članka 136. ovoga Zakona.

g) Korištenje vodnih snaga

Članak 54.

Pravo korištenja vodnih snaga za pogon uređaja koji se pokreću snagom vode, uključujući i uređaje za proizvodnju električne energije, stječe se na osnovi ugovora o koncesiji.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravo korištenja vodnih snaga za pogon uređaja koji se pokreću snagom vode, uključujući i uređaje za proizvodnju električne energije, u granicama osobnih potreba domaćinstva, stječe se na osnovi vodopravne dozvole.

Pri odlučivanju o davanju koncesije za korištenja vodnih snaga polazi se od načela većeg javnog interesa (poboljšanje općeg standarda ljudi, zaštita okoliša, zaštita prirode, zaštita zdravlja i drugo) i racionalnijeg korištenja vodnih snaga.

Članak 55.

Mjerna jedinica za količinu vode iz članka 54. stavka 1. ovog Zakona je prostorni metar (m³).

Mjerna jedinica za pokretačku snagu vode iz članka 54. stavka 1. ovog Zakona je kilovat (kW).

Članak 56.

Vodne građevine za korištenje vodnih snaga moraju biti projektirane i izvedene tako da:

1. omogućavaju vraćanje voda u vodotoke i druge vode;
2. ne smanjuju postojeći opseg korištenja voda za vodoopskrbu, navodnjavanje i druge namjene ili ne sprječavaju korištenje voda za druge namjene u skladu s ovim Zakonom i planom utvrđene namjene;
3. ne smanjuju stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda i ne otežavaju provedbu mjera takve zaštite;
4. ne pogoršavaju zdravstvene prilike i ne utječu negativno na stanje voda;
5. onemogućavaju onečišćenje površinskih i podzemnih voda,
6. ne uzrokuju štetu na vodnom okolišu, šumama, drugoj flori i fauni ili na imovini i na zakonu utemeljenim interesima drugih osoba;
7. ne otežavaju plovidbu na unutarnjim plovnim putovima.

Članak 57.

Akumulacije za korištenje vodnih snaga, projektiraju se i grade tako da se osigura njihovo korištenje i za zaštitu od štetnog djelovanja voda, a može se osigurati i za druge namjene (vodoopskrbu, navodnjavanje i dr.).

Višenamjenska uporaba akumulacija iz stavka 1. ovoga članka osigurava se sukladno ugovoru o koncesiji, vodopravnim uvjetima i lokacijskoj dozvoli.

Ugovorom koji zaključuju investitori građenja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se obveza snošenja odgovarajućeg dijela troškova građenja i sudjelovanje u održavanju akumulacije i njenog okoliša nakon dovršenja građenja.

5. VAĐENJE MINERALNIH SIROVINA U PODRUČJU ZNAČAJNOM ZA VODNI REŽIM

Članak 58.

Pijesak i šljunak u području značajnom za vodni režim i u području zona sanitarne zaštite mogu se vaditi sukladno ovom Zakonu na temelju ugovora o koncesiji.

Područja značajna za vodni režim iz stavka 1. ovog članka čine: vodotoci i druga tijela površinskih voda, te uređeni i neuređeni inundacijski pojas.

Za vađenje kamena na području značajnom za vodni režim i u zonama sanitarne zaštite, pored uvjeta uređenih posebnim propisima o rudarstvu potrebna je i vodopravna dozvola.

Članak 59.

Šljunak i pijesak izvađen tijekom radova uređenja voda i radova uređenja i održavanja unutarnjih plovni putova, održavanja akvatorija luke i pristaništa unutarnje plovidbe, te objekata sigurnosti unutarnje plovidbe može se ugraditi u javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku ili prodati na tržištu sukladno posebnoj dozvoli Ministra.

Preostali šljunak i pijesak koji se ne ugradi u javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku prodaje se na tržištu putem javnog nadmetanja.

Sredstva ostvarena prodajom šljunka i pijeska iz stavka 2. ovoga članka prihod su Državnog proračuna.

Članak 60.

Pravne ili fizičke osobe koje na području iz članka 58. stavka 1. i 3. i članka 59. stavka 1. ovog Zakona vade pijesak, šljunak ili kamen, obvezne su voditi očevidnik o količini izvađenih stvari i podatke o tome dostavljati Hrvatskim vodama.

Sadržaj i način vođenja očevidnika i način i rokove dostavljanja podataka iz stavka 1. ovog članka propisuje Ministar.

Članak 61.

Pravna, odnosno fizička osoba koja u području značajnom za vodni režim i zonama sanitarne zaštite vadi pijesak i šljunak bez ugovora o koncesiji odnosno vadi kamen bez akata propisanih posebnim propisima o rudarstvu i vodopravne dozvole dužna je naknaditi tako počinjenu štetu prema odluci o visini naknade na šljunak i pijesak koja se donosi sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Rješenje o naknadi štete iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku.

Protiv toga rješenja dopuštena je žalba Ministarstvu. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Ovrha rješenja provodi se prema odredbama zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva koje se odnose na ovrhu naknade na šljunak i pijesak.

Naplaćeni iznos naknade štete iz stavka 1. ovoga članka prihod je Hrvatskih voda i koristi se za saniranje stanja nastalog štetnom radnjom.

Članak 62.

Ugovorom o koncesiji iz članka 58. stavka 1. odnosno vodopravnom dozvolom iz članka 58. stavka 3. ovoga Zakona osobito se određuje područje vađenja, količina i uvjeti vađenja pijeska, šljunka i kamena koji se može izvaditi, te obveza uređenja područja vađenja i njegova okoliša po završetku vađenja.

Područje vađenja je omeđeni prostor (geografske koordinate, dužina širina i dubina) na površini zemlje, pod vodom ili u vodi, na kojem se mogu vaditi pijesak, šljunak ili kamen.

6. VODNO DOBRO I NJEGOVO KORIŠTENJE

a) Vodno dobro

Članak 63.

Vodno dobro je skup zemljišnih čestica koji obuhvaća:

- vodonosna i napuštena korita površinskih kopnenih voda, nastala prirodnim ili umjetnim putem,
- uređeni inundacijski pojas,
- neuređeni inundacijski pojas,
- izvorišta voda za piće,
- otoke koji su nastali ili nastanu u vodonosnom koritu presušivanjem vode, njenom diobom na više rukavaca, naplavlivanjem zemljišta ili ljudskim djelovanjem.

Vodno dobro je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, koje ima njezinu osobitu zaštitu i koristi se na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Članak 64.

Rješenjem Ministarstva, utvrđuje se da određeno zemljište, po sili ovoga Zakona, pripada vodnom dobru.

Umjetnom vodnom tijelu se može utvrditi pripadnost vodnom dobru ako služi namjenama iz članka 65. ovoga Zakona.

Članak 65.

Vodno dobro služi održavanju i poboljšanju vodnog režima, a osobito je namijenjeno za:

1. građenje vodnih građevina i postavljanje uređaja za uređenje vodotoka i drugih voda,
2. održavanje korita i obala vodotoka, inundacije, zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina,
3. održavanje unutarnjih plovnih putova,
4. provedbu zaštite od štetnog djelovanja voda, i
5. građenje i održavanje umjetnih vodnih tijela koja su u funkciji održavanja vodnog režima.

b) Javno vodno dobro

Članak 66.

Javno vodno dobro čine zemljišne čestice iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona, koje su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona bile upisane u zemljišnim knjigama kao javno vodno dobro, javno dobro, vodno dobro, javno dobro - vode, općenarodna imovina, državno vlasništvo, društveno vlasništvo ili vlasništvo jedinica lokalne samouprave, ili pravo korištenja države ili jedinica lokalne samouprave, odnosno koje su na osnovi zakona postale vlasništvom Republike Hrvatske.

Javnim vodnim dobrom smatraju se, sve do dokaza suprotnog, i one zemljišne čestice iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona koje do dana njegova stupanja na snagu nisu bile upisane u zemljišnu knjigu, odnosno koje su upisane u zemljišnu knjigu, ali nitko nije naveden kao njihov vlasnik.

Upis u vlasničkom listu zemljišne knjige na zemljišnim česticama iz stavka 1. ovoga članka glasi: „vlasništvo Republike Hrvatske, javno vodno dobro pod upravljanjem Hrvatskih voda“.

Članak 67.

Republika Hrvatska uknjižit će se u zemljišnu knjigu kao vlasnik na zemljišnim česticama iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona odnosno na građevinama osnovne melioracijske odvodnje i pripadnom zemljišnom pojasu koje su u posjedu Hrvatskih voda najmanje 10 godina. Te će se zemljišne čestice upisati u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro pod upravom Hrvatskih voda. Temelj za upis u zemljišnu knjigu je katastarski posjedovni list i potvrda Hrvatskih voda o identifikaciji čestica iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona odnosno građevina osnovne melioracijske odvodnje i pripadajućem zemljišnom pojasu. Prijedlog za uknjižbu podnosi nadležni državni odvjetnik, nakon što mu Hrvatske vode dostave isprave za uknjižbu iz ovoga stavka.

Jedinice područne (regionalne) samouprave uknjižiti će se u zemljišnu knjigu kao vlasnik na građevinama detaljne melioracijske odvodnje i građevinama za navodnjavanje koje su u posjedu Hrvatskih voda ili jedinice područne (regionalne) samouprave najmanje 10 godina. Temelj za upis u zemljišnu knjigu je katastarski posjedovni list i potvrda Hrvatskih voda o identifikaciji građevina detaljne melioracijske odvodnje i građevina za navodnjavanje i pripadajućem zemljišnom pojasu. Prijedlog za uknjižbu podnosi nadležni državni odvjetnik, nakon što mu Hrvatske vode dostave isprave za uknjižbu iz ovoga stavka.

Stranka protiv koje je izvršena uknjižba ovlaštena je podnijeti brisovnu tužbu prema propisima o zemljišnim knjigama u prekluzivnom roku do 6 mjeseci od dana dostave sudbenoga rješenja kojim se određuje uknjižba iz stavka 1. odnosno 2. ovoga članka.

Članak 68.

Javno vodno dobro je javno dobro u općoj uporabi i u vlasništvu je Republike Hrvatske.

Javno vodno dobro je neotuđivo.

Pravne i fizičke osobe ne mogu na javnom vodnom dobru stjecati prava po sili zakona (dosjelošću ili na drugi način).

Članak 69.

Javnim vodnim dobrom upravljaju Hrvatske vode.

Pod upravljanjem iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

- pravo i obveza biti investitor gradnje regulacijskih i zaštitnih građevina na javnom vodnom dobru u svoje ime, a za račun vlasnika,
- pravo i obveza održavanja javnoga vodnoga dobra,
- pravo i obveza čuvanja javnoga vodnoga dobra u svrhu njegovoga namjenskoga korištenja,
- pravo korištenja javnoga vodnoga dobra za namjene kojima služi,

- pravo davanja služnosti, zakupa i najma javnoga vodnoga dobra,
- pravo davanja prava građenja na javnom vodnom dobru u slučajevima iz članka 184. stavci 3. i 5. ovoga Zakona.

Članak 70.

Na regulacijske i zaštitne građevine i građevine osnovne melioracijske odvodnje primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na javno vodno dobro.

Članak 71.

Svatko se pod jednakim uvjetima može služiti javnim vodnim dobrom za odmor i rekreaciju, na način i u opsegu koji određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave uz suglasnost Hrvatskih voda, uz obvezu osiguravanja korištenja javnog vodnog dobra za namjene iz članka 65. ovoga Zakona i ostalih korištenja koja su u javnom interesu, a osobito zaštite obala i vodnih građevina.

Radnje koje na temelju stavka 1. ovoga članka pripadaju općoj uporabi ne smatraju se radnjama štetnim za javno vodno dobro, sve dok se ne dokaže suprotno.

Članak 72.

Pravne i fizičke osobe mogu steći određena stvarna i obvezna prava na dijelu javnoga vodnoga dobra u gospodarske ili osobne svrhe.

Prava iz stavka 1. ovoga članka su:

- pravo građenja na javnom vodnom dobru koje se stječe koncesijom iz članka 183. točka 8. ovoga Zakona,
- pravo građenja na javnom vodnom dobru iz članka 184. stavci 3. i 5. ovoga Zakona,
- pravo služnosti, i
- pravo zakupa ili najma.

Prava iz stavka 2. ovoga članka definirana alinejama 2., 3., i 4., daju se uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Stjecanje prava iz stavka 2. ovoga članka na javnom vodnom dobru moguće je samo ako to pravo neće utjecati na ostvarivanje namjena iz članka 65. ovoga Zakona.

Na dijelu javnoga vodnog dobra na kojem je prema odredbama ovoga Zakona stečeno neko od prava iz stavka 2. ovoga članka, drugim se osobama može ograničiti ili potpuno isključiti njegova uporaba.

Članak 73.

Osoba koja neovlašteno koristi javno vodno dobro ne može ostvariti posjedovnu zaštitu.

Protiv osobe koja ometa posjed javnoga vodnoga dobra posjedovna se zaštita ostvaruje u postupku, koji provodi Državna vodopravna inspekcija.

Državni vodopravni inspektor ovlašten je donijeti rješenje u upravnom postupku kojim se utvrđuje čin smetanja posjeda, naređuje uspostava posjedovnoga stanja kakvo je bilo u trenutku prije smetanja, te zabranu takvoga ili sličnoga smetanja ubuduće.

Protiv rješenja o smetanju posjeda dopuštena je žalba Ministarstvu, koja ne odgađa izvršenje.

Ovrha rješenja o smetanju posjeda provodi se prema Ovršnom zakonu.

Na posjed i zaštitu posjeda iz stavka 2. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

Članak 74.

Zemljišne čestice iz članka 66. ovoga Zakona prestaju biti dijelom javnog vodnog dobra, kada se ispune sljedeće pretpostavke:

1. Ministarstvo rješenjem utvrdi da je zemljišna čestica postala trajno nepotrebnom za namjene iz članka 65. ovoga Zakona i da je uslijed toga prestala biti javnim vodnim dobrom, i
2. status javnoga vodnoga dobra se izbriše u zemljišnoj knjizi, ako je upisan.

c) Vodno dobro izvan statusa javnoga vodnoga dobra

Članak 75.

Zemljišne čestice iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona nad kojima postoji zemljišnoknjižno vlasništvo privatnih osoba ili vlasništvo osoba javnoga prava, osim osoba iz članka 66. stavak 1. ovoga Zakona, nisu javno vodno dobro, ali su vlasnici tih čestica, u interesu održavanja jedinstvenog vodnog režima, dužni dopustiti njihovo korištenje za sve namjene iz članka 65. ovoga Zakona.

Upis u zemljišnoj knjizi na zemljišnim česticama iz stavka 1. ovoga članka sadržava oznaku vlasnika, oznaku „vodno dobro“, te pravo prvokupa u korist Republike Hrvatske.

Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na dijelove zemljišnih čestica iz članka 63. stavka 1. ovoga zakona pod cestama, željeznicama, drugim prometnicama neovisno o pravu vlasništva i pravu upravljanja na tim česticama.

Članak 76.

U slučaju da vlasnik namjerava prodati zemljišnu česticu iz članka 75. ovoga Zakona, pravo prvokupa ima Republika Hrvatska. Ugovor o kupnji sklapaju vlasnik i Hrvatske vode u ime Republike Hrvatske uz prethodno mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i prethodnu suglasnost Ministarstva.

Ugovor se sklapa su u roku od 90 dana od dana podnošenja vlasnikove ponude. Istekom ovoga roka vlasnik je slobodan prodati zemljišne čestice iz stavka 1. ovoga članka po vlastitom nahođenju.

Prelaskom u vlasništvo Republike Hrvatske, takva zemljišna čestica postaje dijelom javnoga vodnog dobra.

Zemljišne čestice iz članka 75. ovoga Zakona moguće je izvesti u korist Republike Hrvatske prema odredbama zakona kojim se uređuje izvlaštenje, uz naknadu tržišne vrijednosti.

Ugovor sklopljen protivno odredbama ovoga članka je ništav.

7. ZAŠTITA VODA I VODNOGA OKOLIŠA

a) Opća svrha zaštite voda

Članak 77.

Zaštita voda od onečišćenja (u daljnjem tekstu: zaštita voda) provodi se radi :

- očuvanja života i zdravlja ljudi,
- zaštite vodnih ekosustava i drugih o vodi ovisnih ekosustava,
- zaštite prirode,
- sprečavanja daljnjeg pogoršanja stanja voda,
- zaštite i unaprjeđenja stanja površinskih voda, uključivo i priobalne vode, te podzemnih voda, kao i radi uspostave prijašnjeg stanja gdje je ono bilo povoljnije od sadašnjega,
- omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene.

Zaštita voda ostvaruje se donošenjem provedbenih propisa iz ovoga poglavlja, nadzorom nad stanjem kakvoće voda i izvorima onečišćavanja, kontrolom onečišćenja, zabranom ispuštanja onečišćujućih tvari u vode i zabranom drugih radnji i ponašanja koja mogu izazvati onečišćenje vodnoga okoliša i okoliša u cjelini, građenjem i upravljanjem građevinama odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te drugim mjerama usmjerenim očuvanju i poboljšavanju kakvoće i namjenske korisnosti voda.

b) Standard kakvoće voda i utvrđivanje stvarnoga stanja voda

Članak 78.

Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje standard kakvoće voda za površinske, uključivo i priobalne vode, te podzemne vode.

Propis za stavka 1. ovoga članka sadržava i:

- ciljeve zaštite vodnoga okoliša sukladno općoj svrsi zaštite voda iz članka 77. stavak 1. ovoga Zakona,
- kemijske i ekološke pokazatelje za površinske vode, uključivo i priobalne vode,
- kemijske pokazatelje za vode teritorijalnoga mora,
- kemijske i količinske pokazatelje za podzemne vode,
- pretpostavke za određivanje umjetnih i jako promijenjenih vodnih tijela iz članka 88. stavak 1. podstavak 1. ovoga Zakona te njihove kemijske i količinske pokazatelje,
- potrebna istraživanja i ispitivanja kakvoće voda, isključujući sastav otpadnih voda,
- tehničke specifikacije i standardizirane metode za primjenu programa praćenja stanja voda (monitoring) iz članka 81. ovoga Zakona;
- popis opasnih, prioritetnih i drugih onečišćujućih tvari;

- ograničenja ili zabrane ispuštanja onečišćujućih tvari u vode, te
- ograničenja i zabrane odlaganja onečišćujućih tvari na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda.

Članak 79.

Kad je za određeno vodno tijelo utvrđeno više od jednog cilja kakvoće voda, primjenjuje se cilj s najvišim zahtjevima.

Članak 80.

Opasne tvari i druge onečišćujuće tvari zabranjeno je ispuštati ili unositi u vode, te odlagati na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda i ostaloga vodnoga okoliša, osim pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga ili drugog zakona.

Članak 81.

Nadzor nad stanjem voda provodi se i sustavnim praćenjem stanja voda (monitoring).

Ciljevi monitoringa su:

- utvrđivanje dugoročnih promjena (nadzorni monitoring),
- utvrđivanje promjena usljed provođenja mjera na područjima za koje je utvrđeno da ne ispunjavaju uvjete za dobro stanje (operativni monitoring),
- utvrđivanje nepoznatih odnosa (istraživački monitoring)

Monitoring iz stavka 2. obuhvaća pokazatelje potrebne da se utvrdi:

- zapremina, razina, protok, brzina, hidromorfološke značajke, ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal za površinske vode,
- količinsko i kemijsko stanje za podzemne vode.

Pored pokazatelja iz stavka 2. ovoga članka monitoring će obuhvatiti i druge pokazatelje sukladno odredbama posebnih propisa po kojima su zaštićena područja – područja posebne zaštite voda određena te se u te svrhe provodi monitoring radi utvrđivanja izvora onečišćenja i intenziteta onečišćenja iz određenog izvora..

Monitoring provode Hrvatske vode o čemu donose program uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Program monitoringa provodi se sukladno propisu iz članka 78. ovoga Zakona.

Članak 82.

Na temelju rezultata monitoringa za svako vodno tijelo pojedinačno se donosi ocjena njegovog stanja i razvrstava se u odgovarajuću kategoriju određenu propisom iz članka 78. ovoga Zakona (kategorizacija vodnih tijela).

Na temelju rezultata monitoringa i analiza utjecaja procjenjuje se i rizik da određeno vodno tijelo neće postići ciljeve zaštite vodnog okoliša, odnosno da neće zadržati stanje sukladno ciljevima zaštite vodnog okoliša.

Kategorizacija vodnih tijela sastavnica je plana upravljanja vodnim područjem.

Površinske vode, uključivo i priobalne vode, ocjenjuju se i razvrstavaju u odgovarajuće kategorije u skladu s njihovim kemijskim i ekološkim stanjem.

Podzemne vode ocjenjuju se i razvrstavaju u odgovarajuće kategorije u skladu s njihovim količinskim i kemijskim stanjem.

Kategorije stanja su: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše stanje.

Članak 83.

Za svako vodno područje provodi se analiza njegovih značajki, pregled utjecaja ljudskog djelovanja na stanje površinskih i podzemnih voda, kao i ekonomska analiza korištenja voda.

Dokumenti iz stavka 1. ovoga članka sastavnice su plana upravljanja vodnim područjem.

Članak 84.

Radi postizanja ciljeva zaštite vodnoga okoliša utvrđenih propisom iz članka 78. ovoga Zakona za svako vodno područje izrađuje se program mjera zaštite voda uzimajući u obzir rezultate analiza iz članka 83. ovog Zakona.

Program mjera zaštite voda sastavnica je plana upravljanja vodnim područjem.

Program mjera zaštite voda sadržava i dodatne mjere koje se provode u zaštićenim područjima – područjima posebne zaštite voda (članak 85. ovoga Zakona) i u jako promijenjenim vodnim tijelima (članak 88. ovoga Zakona).

Članak 85.

Gdje je radi zaštite voda i ostaloga vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite, određuju se zaštićena područja - područja posebne zaštite voda, na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa, na dijelovima vodnih područja.

Zaštićena područja – područja posebne zaštite voda su:

- zone sanitarne zaštite vode za piće,
- područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodnih vrsta,
- područja za kupanje i rekreaciju,
- područja podložna eutrofikaciji i područja ranjiva na nitrate,
- područja koja su posebnim zakonom ili uredbom određena kao ekološki značajna odnosno zaštićena područja, i
- područja loše izmjene voda u priobalnim vodama, osjetljivost kojih se ocjenjuje u odnosu na ispuštanje komunalnih otpadnih voda.

Hrvatske vode izradit će registar ili registre zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda koji će biti sastavni dio plana upravljanja vodnim područjem.

Tijela ili osobe koje izrađuju odluku o određivanju i/ili zaštiti područja iz stavka 2. ovoga članka, dužna su iste dostaviti Hrvatskim vodama u roku do 60 dana od dana donošenja odluke.

Članak 86.

Vlada Republike Hrvatske odlukom određuje područja podložna eutrofikaciji, područja ranjiva na nitrate i područja loše izmjene voda u priobalnim vodama, osjetljivost kojih se ocjenjuje u odnosu na ispuštanje komunalnih otpadnih voda.

Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje kakvoću vode za kupanje i rekreaciju na kopnenim površinskim vodama, a osobito mikrobiološke pokazatelje, monitoring, kategorije voda za kupanje, profil voda za kupanje, mjere u izvanrednim okolnostima, obvezu utvrđivanja i nadležnost za utvrđivanje kupališta i trajanja sezone za kupanje.

Članak 87.

Vlada Republike Hrvatske odlukom će odrediti područja pogodna za život slatkovodnih riba (ciprinidne i salmonidne vode) u površinskim vodama isključujući prijelazne vode, te područja pogodna za život školjkaša u prijelaznim i priobalnim vodama.

Ministar pravilnikom, uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo, propisuje kakvoću voda pogodnih za život slatkovodnih riba (ciprinidne i salmonidne vode) u površinskim vodama isključujući prijelazne vode, uključivo fizikalne i kemijske pokazatelje, njihove granične i preporučene vrijednosti, metode uzorkovanja i obvezu monitoringa.

Ministar pravilnikom, uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo, propisuje kakvoću voda pogodnih za život školjkaša u prijelaznim i priobalnim vodama, uključivo fizikalne, kemijske i mikrobiološke pokazatelje, njihove granične i preporučene vrijednosti, metode uzorkovanja i obvezu monitoringa.

Članak 88.

Planom upravljanja vodnim područjem sukladno odredbama propisa iz članka 78. ovoga Zakona može se:

- proglasiti određeno vodno tijelo kao jako promijenjeno vodno tijelo tamo gdje, zbog tehničke neizvedivosti ili s tim povezanih nerazmjernih troškova, nije moguće postići ciljeve zaštite vodnoga okoliša u pogledu dobrog stanja ili dobrog ekološkog potencijala vodnog tijela,
- produžiti rokove za postizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša, ali pritom osiguravajući da ne dođe do daljnjeg pogoršanja stanja vodnog tijela,
- utvrditi iznimke od postizanja propisanih ciljeva zaštite vodnoga okoliša kroz utvrđivanje blažih ciljeva zaštite vodnoga okoliša za određeno vodno tijelo koje je izloženo ljudskom djelovanju u takvoj mjeri, ili su prirodni uvjeti takvi da je postizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša tehnički neizvedivo ili povezano s nesrazmjernim troškovima.

Sastavnice iz stavka 1. ovoga članka preispituju se svakih 6 godina.

Članak 89.

Kad monitoring ili drugi podaci ukazuju na to da je malo vjerojatno da će biti postignuti ciljevi zaštite vodnoga okoliša za neko vodno tijelo, potrebno je:

1. istražiti razloge mogućeg nepostizanja ciljeva;
2. preispitati i po potrebi izmijeniti izdane vodopravne dozvole, vodopravna mišljenja i iznimno koncesijske uvjete;
3. preispitati i po potrebi izmijeniti programe monitoringa;
4. poduzeti dopunske mjere za postizanje utvrđenih ciljeva.

Dopunske mjere iz stavka 1. točka 4. ovoga članka neće se poduzeti ako je nepostizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša rezultat velikih poplava i dugotrajnih suša ili drugog djelovanja više sile.

c) Ispuštanje, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Članak 90.

Zaštita voda i ostaloga vodnoga okoliša provodi se prema načelima: otklanjanja štete na izvoru nastanka, onečišćivač plaća, povrata troškova i kombiniranog pristupa.

Članak 91.

Šteta nastala u vodnom okolišu otklanja se prvenstveno na izvoru nastanka.

Članak 92.

Štetu nastalu onečišćenjem voda i ostaloga vodnoga okoliša naknađuje onečišćivač.

Naknada štete iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća troškove sprječavanja daljnje štete, troškove uspostave prijašnjega stanja, uključivo i troškove procjene štete, te otklanjanja štete.

Odgovornost za štetu nastalu onečišćenjem voda utvrđuje se prema načelu objektivne odgovornosti.

Članak 93.

Zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva uređuje se kada onečišćivač, kroz propisane naknade, plaća i troškove praćenja stanja voda, provedbe mjera zaštite voda, provedbe planova i programa državnih ulaganja u gradnju građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćivanja voda.

Članak 94.

Ispuštanje u površinske vode nadzire se:

- primjenom propisanih graničnih vrijednosti emisija sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim temeljem njega,
- kontrolom emisija primjenom najboljih raspoloživih tehnika u slučajevima točkastih izvora onečišćenja sukladno posebnim propisima o okolišu, te sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim temeljem njega, i
- primjenom dobre poljoprivredne prakse u slučajevima raspršenih izvora onečišćenja sukladno posebnim propisima o poljoprivredi, te sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim temeljem njega.

Članak 95.

Pravne i fizičke osobe mogu ispuštati otpadne vode u okviru propisanih graničnih emisija opasnih i drugih onečišćujućih tvari.

Granične emisije opasnih i drugih onečišćujućih tvari propisuju se za grupe, rodove ili kategorije tvari:

1. u tehnološkim otpadnim vodama prije njihova ispuštanja u građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,
2. u tehnološkim i drugim otpadnim vodama koje se izravno ispuštaju u prirodni prijamnik,
3. u vodama koje se nakon pročišćavanja ispuštaju iz građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u prirodni prijamnik (pročišćene komunalne otpadne vode),
4. u otpadnim vodama koje se ispuštaju u septičke i sabirne jame.

Ministar pravilnikom propisuje granične emisije opasnih i drugih onečišćujućih tvari u otpadnim vodama iz stavka 2. točke 1. do 3. ovoga članka.

Granične emisije opasnih i drugih onečišćujućih tvari u otpadnim vodama iz stavka 2. točka 4. ovoga članka propisuju se odlukom iz članka 104. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 96.

Izravno ili neizravno ispuštanje oborinskih onečišćenih voda s autocesta, državnih cesta izvan naseljenih mjesta, željezničkih pruga, zračnih luka, luka na unutarnjim vodama te površina u krugu industrijskih postrojenja i benzinskih crpki u građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ili prirodni prijamnik ne smije prijeći granične emisije propisane za pročišćene komunalne otpadne vode.

Članak 97.

Pravne i fizičke osobe koje pri obavljanju gospodarske ili druge poslovne djelatnosti unose, ispuštaju ili odlažu opasne ili druge onečišćujuće tvari u vode, dužne su te tvari prije ispuštanja u građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ili drugi prijemnik, djelomično ili potpuno odstraniti u skladu s odredbama ovoga ili drugoga zakona, odnosno propisa donesena na temelju zakona.

Članak 98.

Jedinice lokalne samouprave dužne su skupiti i pročistiti komunalne otpadne vode, prije njihovog izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u prirodni prijamnik u skladu s odredbama ovoga ili drugoga zakona, odnosno propisa donesenog na temelju zakona.

Članak 99.

Izravna ispuštanja onečišćujućih tvari u podzemne vode su zabranjena.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka vodopravnom dozvolom mogu se dopustiti sljedeća izravna ispuštanja:

1. vraćanje u isti vodonosnik vode koja se koristi za termalne svrhe;
2. utiskivanje vode koja sadrži tvari iz procesa istraživanja i vađenja ugljikovodika ili rudarskih djelatnosti i utiskivanje vode iz tehničkih razloga u geološke formacije iz kojih su crpljeni ugljikovodici ili druge tvari ili u druge geološke formacije koje su iz prirodnih razloga trajno neuporabljive u druge svrhe. Takva utiskivanje ne smiju sadržavati druge tvari osim navedenih u ovoj točki;

3. vraćanje iscrpljene podzemne vode iz rudnika ili kamenoloma ili vode zbog građenja i održavanja građevinskih objekata;
4. utiskivanje prirodnog ili ukapljenog plina u cilju uskladištenja u geološke formacije koje su iz prirodnih razloga trajno neupotreblljive za ostale svrhe;
5. utiskivanje prirodnog ili ukapljenog plina radi uskladištenja u druge geološke formacije kad postoji velika potreba za sigurnošću opskrbe plinom i gdje takvo utiskivanje sprječava bilo kakvu sadašnju ili buduću opasnost pogoršanja kakvoće podzemnih voda;
6. građevinske radove niskogradnje i visokogradnje odnosno slične radove na tlu ili ispod površine zemlje, koji dolaze u doticaj s podzemnom vodom. Ovakva ispuštanja mogu se odobriti u skladu s posebnim propisima;
7. ispuštanje malih količina tvari u svrhu znanstvenih istraživanja u cilju utvrđivanja značajki zaštite ili sanacije vodnog tijela uz ograničenje količine koja je strogo određena kao neophodna za navedene svrhe, uz osiguranje da ta ispuštanja ne dovode u pitanje postizanje ciljeva kakvoće voda za to vodno tijelo;
8. i druga ispuštanja određena planovima upravljanja vodnim područjima.

Članak 100.

Otpadne vode s plovila i plutajućih objekata ne smiju se ispuštati u površinske vode.

Članak 101.

Odvodnja otpadnih voda mora se provesti tako da se ne onečišćuju površinske vode, uključivo i priobalne vode, te podzemne vode.

Članak 102.

Pravne i fizičke osobe koje su po odredbama ovoga Zakona u obvezi imati vodopravne akte iz članka 161. i članka 173. ovoga Zakona obvezni su osigurati redovito uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda.

Djelatnost uzorkovanja i ispitivanja sastava otpadnih voda obavljaju ovlašteni laboratoriji.

Propisom iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona detaljnije će se urediti metodologija uzorkovanja i ispitivanja, rokovi uzorkovanja i ispitivanja, rokovi i oblici dostavljanja podataka o tome Hrvatskim vodama i druga pitanja u neposrednoj vezi s prethodnim, a može se proširiti i krug obveznika iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 103.

Pravne i fizičke osobe iz članka 102. stavak 1. ovoga Zakona dužne su Hrvatskim vodama redovito dostavljati podatke o uzorkovanju i ispitivanju sastava ispuštenih otpadnih voda.

Korisnici vodopravnih dozvola za proizvodnju i uvoz kemikalija koje nakon uporabe dospijevaju u vode dužni su Hrvatskim vodama redovito dostavljati podatke o proizvodnji odnosno uvozu kemikalija koje nakon uporabe dospijevaju u vode.

Detaljniji sadržaj podataka, obrasce, rokove i način dostave podataka iz stavka 1. ovoga članka kao i način vođenja očevidnika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka propisuje se propisom iz članka 95. stavak 3.

Članak 104.

Pravne i fizičke osobe dužne su otpadne vode ispuštati u građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ili na drugi način u skladu s odlukom o odvodnji otpadnih voda.

Odluku iz stavka 1. ovoga članka za uslužno područje donosi zajednica uslužnoga područja, uz suglasnost Hrvatskih voda.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati osobito: odredbe o načinu odvodnje otpadnih voda, obvezu priključenja na građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, uvjete i način ispuštanja otpadnih voda na područjima na kojima nisu izgrađene takve građevine, mjesta ispuštanja otpadnih voda iz građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u prirodne prijamnike, obvezu odstranjivanja opasnih i drugih tvari, granične emisije opasnih i drugih onečišćujućih tvari u otpadnim vodama koje se ispuštaju u septičke i sabirne jame iz članka 95. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, obvezu održavanja građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te određivanje uvjeta koje moraju ispunjavati druge osobe ovlaštene za održavanje malih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, kao i određenje pojma maloga uređaja.

Odluka o odvodnji otpadnih voda provedbeni je propis.

Članak 105.

Građevine odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda moraju se projektirati, graditi i održavati tako da se osigura zaštita voda propisana ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici građevina iz stavka 1. ovoga članka dužni su iste podvrći kontroli ispravnosti, a osobito na svojstvo vodonepropusnosti, po ovlaštenoj osobi i ishoditi potvrdu o sukladnosti građevine s tehničkim zahtjevima za građevinu.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici malih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, osim pravnih osoba, dužni su ih održavati posredstvom javnoga operatera u djelatnosti javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ili posredstvom druge osobe ovlaštene sukladno odluci o odvodnji otpadnih voda.

Odlukom o odvodnji otpadnih voda urediti će se rokovi obavezne kontrole ispravnosti.

Članak 106.

Mulj nastao u postupku pročišćavanja otpadnih voda može se koristiti u skladu s posebnim propisima.

Odlaganje mulja iz stavka 1. ovog članka u površinske vode, zabranjeno je.

d) Izvanredna i iznenadna onečišćenja voda

Članak 107.

Mjere za sprječavanje i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda provodi se sukladno Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i nižim planovima mjera donesenim na osnovu tog plana.

Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda donosi Vlada Republike Hrvatske.

Plan iz stavka 1. ovog članka sadrži osobito:

1. procjenu mogućnosti i stupnja ugroženosti vodnih područja od iznenadnih i izvanrednih onečišćenja (rizična područja);
2. mjere koje se poduzimaju u slučajevima izvanrednih i iznenadnih onečišćenja:
 - mjere pripravnosti za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja,
 - mjere koje se poduzimaju u slučaju neposredne prijetnje onečišćenjem,
 - mjere koje se poduzimaju u cilju stavljanja nastalog onečišćenja pod kontrolu i sprječavanja njegovog daljnjeg širenja,
 - mjere za sprečavanje ublažavanje i uklanjanje štetnih posljedica onečišćenja;
3. određenje nositelja provedbe plana iz stavka 1. ovoga članka, njihove obveze i ovlasti,
4. mjere koje se poduzimaju u cilju pravodobnog i potpunog informiranja javnosti;
5. mjere koje se poduzimaju u okviru međunarodne suradnje;
6. obvezu donošenja i sadržaj istovrsnih planova pravnih i fizičkih osoba koje pri obavljanju gospodarske ili druge poslovne djelatnosti ispuštaju opasne ili druge onečišćujuće tvari u vode ili mogu izazvati iznenadno onečišćenje (niži planovi mjera).

Članak 108.

Ako zbog smanjenog protoka ili drugih okolnosti prijeti opasnost od pogoršanja kakvoće voda (izvanredno onečišćenje), Ministar može privremeno ili trajno zabraniti ili ograničiti ispuštanje otpadnih voda na određenom području, odnosno privremeno ili trajno zabraniti ili ograničiti ispuštanje tehnoloških otpadnih voda.

Članak 109.

Ako je uslijed iznenadnog slučaja, kvara ili iz drugih razloga nastala opasnost onečišćenja voda, pravna, odnosno fizička osoba u vezi sa čijim je djelovanjem ili propustom takva opasnost nastala, dužna je bez odgađanja o tome izvijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje.

Svaka osoba koja primijeti da je došlo do onečišćenja voda ili da postoji opasnost nastanka onečišćenja, dužna je o tome izvijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje.

Državna upravu za zaštitu i spašavanje će o nastalom onečišćenju, odnosno opasnosti od onečišćenja voda odmah izvijestiti najbližega vodopravnog inspektora, odnosno nositelja provedbe Državnoga plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.

Članak 110.

Nositelj provedbe Državnoga plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda dužan je neposredno po saznanju o nastanku opasnosti od onečišćenja voda

ili o onečišćenju voda poduzeti mjere za žurno sprječavanje širenja onečišćenja odnosno otklanjanje posljedica.

Troškove poduzetih mjera iz stavka 1. ovoga članka snosi onečišćivač sukladno odredbi članka 92. ovoga Zakona.

Ako je onečišćivač nepoznat, troškove poduzetih mjera iz stavka 1. ovoga članka na javnom vodnom dobru snose Hrvatske vode, a izvan javnog vodnog dobra jedinica lokalne samouprave.

Rješenje o obračunu i plaćanju troškova iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku. Žalba protiv rješenja može se izjaviti Ministarstvu u roku od 8 dana od dana primitka, ali ne odgađa izvršenje rješenja.

Na ovrhu rješenja iz stavka 4. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva, kojima se uređuje ovrha naknade za zaštitu voda.

8. RIZICI OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA

Članak 111.

Smanjenje vjerojatnosti i/ili izloženosti štetnom djelovanju voda provodi se upravljanjem rizicima od štetnog djelovanja voda.

Upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda obuhvaća uređenje voda, procjenu i upravljanje rizicima od poplava uključujući mjere za obranu od poplava, obranu od leda, zaštitu od erozija i bujica, mjere za otklanjanje posljedica takvih djelovanja, osnovnu melioracijsku odvodnju i mjere kojima se ograničavaju prava vlasnika i drugih korisnika zemljišta.

Članak 112.

Rizicima od štetnog djelovanja voda upravlja se radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite imovine, okoliša, kulturnog nasljeđa i gospodarskih djelatnosti.

Članak 113.

Sastavnice upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda su:

- prevencija: prilagođavanje razvoja poplavnih područja primjerenog poplavnim rizicima te promoviranjem odgovarajućeg korištenja zemljišta, zabrane i ograničenja iz članka 138. ovoga Zakona, te poslovi i mjere preventivne obrane od poplava;
- zaštita: poduzimanje građevinskih i negrađevinskih mjera za smanjenje vjerojatnosti i negativnog utjecaja poplavnih voda;
- spremnost: pravovremeno informiranje stanovništva o poplavnim rizicima i postupcima u slučaju poplava;
- hitna intervencija: provedba redovne i izvanredne obrane od poplava, te logističkih planova za slučaj poplava;
- sanacija: smanjivanje i uklanjanje šteta na vodnom dobru i vodnim građevinama radi uspostave stanja koje je prethodilo poplavnom događaju.

Radi otklanjanja prijetećih opasnosti od štetnog djelovanja voda poduzimaju se i mjere otklanjanja i sprječavanja sukladno posebnim propisima.

a) Uređenje voda

Članak 114.

Uređenjem voda, prema ovome Zakonu, smatra se: gradnja novih regulacijskih i zaštitnih građevina, gradnja novih građevina za melioracije i održavanje voda.

Uređenjem voda omogućuje se kontrolirani i neškodljivi protok voda, sprječavaju se poplave i omogućuju namjensko korištenje voda, te omogućuje namjensko korištenje vodnoga dobra.

Kada se radovi uređenja voda izvode u području koje je posebnim zakonom određeno kao ekološki značajno područje interes zaštite života i zdravlja ljudi, te njihove imovine, od poplava, bujica i leda, odnosno od onečišćenja voda, prevladavajući je javni interes u odnosu na očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštitu prirodnih vrijednosti.

Radovi rekonstrukcije postojećih regulacijskih i zaštitnih građevina i melioracijskih građevina izvode se kao jednostavni radovi u smislu propisa o prostornom uređenju i gradnji.

Članak 115.

Održavanjem voda, prema ovome Zakonu, smatra se: održavanje regulacijskih i zaštitnih građevina, održavanje vodotoka i vodnog dobra, te održavanje građevina za melioracije.

Održavanje voda je redovno održavanje ili osposobljavanje.

Redovno održavanje čine radovi kojima je svrha da se vode, vodno dobro i građevine iz stavka 1. ovoga članka održe u stanju služiti namjenama iz članka 114. stavka 2. ovoga Zakona (funkcionalno stanje).

Osposobljavanje čine radovi kojima je svrha da se vode, vodno dobro i građevine iz stavka 1. ovoga članka, koji nisu u stanju služiti namjenama iz članka 114. stavka 2. ovoga Zakona zbog različitih razloga (zapuštenosti, miniranosti, urušenosti, zakrčenosti, raslinja i dr.), dovedu u funkcionalno stanje.

Radovima održavanja voda smatraju se osobito:

1. održavanje prirodnih i umjetnih vodotoka: oblaganje korita i obala kamenom, betonskim pločama, žičanim pletrom i sl., čišćenje, uklanjanje nanosa i djelomično produbljivanje dna korita, ublažavanje zavoja bez značajnije promjene trase korita, uklanjanje bujičnog nanosa iz retencijskog prostora i korita bujice, zemljani i slični radovi na uređenju i održavanju obala, zemljani radovi u inundacijskom pojasu, krčenje i košnja raslinja, obnavljanje, održavanje propusnosti propusta i prijelaza do raspona od 5 m;
2. održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina: popravci, pojačanja i obnavljanja nasipa, krčenje, košnja i radovi na vegetativnoj zaštiti građevina, zamjene oštećenih dijelova građevina;
3. održavanje vodnih građevina melioracijske odvodnje: čišćenje, tehničko i vegetativno održavanje građevina i pojasa uz građevine, zemljani radovi na manjim dopunama

kanalske mreže, ublažavanju zavoja i nagiba, drenažni radovi, izrada tipskih propusta i sličnih objekata koji su sastavni dio kanalske mreže, njihovo obnavljanje i zamjena.

Radovima održavanja voda smatraju se i zaštitne mjere uzgoja i sječe drveća i drugog raslinja.

Radovi održavanja voda ne smatraju se građenjem u smislu posebnih propisa o prostornom uređenju i gradnji.

b) Zaštita od štetnog djelovanja voda

Članak 116.

Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća obranu od poplava, obranu od leda i zaštitu od erozija i bujica.

Mjerama zaštite od štetnog djelovanja voda omogućuje se kontrolirani i neškodljivi protok voda i sprječavaju se poplave.

Članak 117.

U svrhu uređenja voda i zaštite od štetnog djelovanja voda (zaobalne vode, bujične vode) na vodotocima i drugim ležištima voda utvrđuje se inundacijski pojas. U tom pojasu zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda.

Uređeni inundacijski pojas čini zemljište između korita vode i vanjskog ruba pripadajućih mu regulacijskih i zaštitnih građevina uključujući i pojas zemljišta potreban za njihovo redovno održavanje.

Neuređeni inundacijski pojas čine:

- zemljište uz vodotoke koje je planom upravljanja vodnim područjem ili dokumentom uređenja prostora rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih građevina,
- prirodne i umjetne akumulacije i retencije u granicama utvrđenim planom upravljanja vodnim područjem ili dokumentom uređenja prostora.

Vanjsku granicu uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa na vodama I. i II. reda određuje Ministarstvo na prijedlog Hrvatskih voda, a uz prethodno mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Granice inundacijskog pojasa iz stavka 2. i 3. ovoga članka ucrtavaju se u katastarske planove i prostorne planove.

Članak 118.

Obrana od poplava uključuje preventivnu zaštitu, redovnu i izvanrednu obranu od poplava.

Preventivnu zaštitu od poplava čine poslovi i mjere održavanja voda, vodnoga dobra, regulacijskih i zaštitnih građevina i građevina osnovne melioracijske odvodnje u svrhu neškodljivog protoka voda.

Redovnu i izvanrednu obranu od poplava čine mjere koje se poduzimaju neposredno pred nastup opasnosti plavljenja, tijekom trajanja opasnosti i neposredno nakon prestanka te opasnosti u svrhu neškodljivog protoka voda.

Članak 119.

Obrana od poplava provodi se u skladu s Državnim planom obrane od poplava koji donosi Vlada Republike Hrvatske.

Obrana od poplava provodi se po vodnim područjima, certifikacijskim područjima, sektorima i dionicama (teritorijalne jedinice za obranu od poplava).

Državni plan obrane od poplava objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 120.

Državni plan obrane od poplava sadrži osobito: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, nositelje obrane od poplava, stadije obrane od poplava, mjere obrane od poplava, uključivo i preventivne mjere, odredbe o donositelju i sadržaju operativnih planova obrane od poplava, odredbe o donositelju i sadržaju logističkih planova za slučaj poplava (mjere sklanjanja i spašavanja, rad hitnih službi i drugih bitnih službi u uvjetima poplava, opskrba vodom i živežnim namirnicama i sl.), odredbe o upravljanju obranom od poplava, s obvezama i pravima rukovoditelja obrane i poplava, odredbe o obavješćivanju i upozoravanju o pojavama i mjerama tijekom obrane od poplava, odredbe o sustavu veza.

Državni plan obrane od poplava sadrži i mjere za obranu od leda na vodotocima.

Državni plan obrane od poplava uključuje i: određivanje područja s potencijalno značajnim rizikom od poplava, izradu karata opasnosti od poplava i karata rizika od poplava za područja s potencijalno značajnim rizikom od poplava i posebne mjere obrane od poplava u područjima koja su posebnim zakonom ili uredbom određenakao ekološki značajna odnosno zaštićena područja.

Karte opasnosti od poplava sadrže prikaz mogućnosti razvoja određenih poplavnih scenarija.

Karte rizika od poplava sadrže prikaz mogućih štetnih posljedica razvoja scenarija prikazanih kartama opasnosti od poplava.

Članak 121.

Pravne osobe i građani dužni su radom i materijalnim sredstvima (strojevi, vozila, alati i druga oprema, građevni i drugi materijal) sudjelovati u obrani od poplava ako nastupi opasnost u takvom opsegu da se obrana ne može osigurati materijalnim sredstvima i ljudstvom trgovačkih društava iz članka 237. stavak 3. ovoga Zakona.

U obrani od poplava dužne su u prvom redu sudjelovati pravne osobe i građani s područja ugroženih poplavom. Ako njihovo sudjelovanje nije dovoljno za otklanjanje neposredne opasnosti i posljedica od poplava nadležni rukovoditelj obrane od poplava zatražit će od tijela iz stavka 3. ovoga članka da u obrani sudjeluju i pravne osobe i građani s drugih područja.

Naredbe o obavezi sudjelovanja pojedinih pravnih osoba i građana iz stavka 1. i 2. ovoga članka u obrani od poplava donose izvršna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave.

Pravnim osobama i građanima iz stavka 1. i 2. ovoga članka pripada naknada stvarnih troškova materijalnih sredstava i ljudstva za razdoblje sudjelovanja u obrani od poplava, koju isplaćuju Hrvatske vode.

Članak 122.

U slučaju opasnosti od poplava Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može privremeno ograničiti, odnosno zabraniti cestovni, željeznički odnosno riječni promet.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka kada je potrebno hitno postupiti zbog neposredne ugroženosti od poplava, akt o zabrani može donijeti nadležni rukovoditelj obrane od poplava.

Članak 123.

Pravne i fizičke osobe koje upravljaju akumulacijama dužne su koristiti ih na način kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala.

Veličina zapremine, odnosno razina slobodnog prostora u akumulacijama i retencijama koja se mora održavati u pojedinim godišnjim razdobljima i uvjeti za ispuštanje voda određuje se vodopravnom dozvolom.

Članak 124.

Ako zbog stvaranja i nagomilavanja leda nastaju pregrade koje mogu prouzročiti poplavu ili ako bi zbog stvaranja i pokretanja leda moglo doći do oštećenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, mostova i drugih stalnih ili plovnih objekata na vodotoku, moraju se poduzeti mjere utvrđene planom obrane od poplava.

Mjere za obranu od leda radi zaštite mostova, plovnih i drugih objekata, koji su u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba, poduzimaju te osobe.

U slučaju opasnosti iz stavka 1. ovoga članka Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može privremeno ograničiti, odnosno zabraniti plovidbu na unutarnjim plovnim putovima.

Članak 125.

Područjem ugroženim od erozija, prema ovome Zakonu, smatra se područje na kojem zbog djelovanja površinskih ili podzemnih voda dolazi do ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava uslijed čega može doći do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine te poremećaja u vodnom režimu.

Bujičnim tokovima, prema ovome Zakonu, smatraju se povremeni vodotoci, kao i stalni vodotoci u kojima zbog djelovanja kiša i topljenja snijega nastaju nagle promjene protoka voda zbog kojih može doći do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i imovine i poremećaja u vodnom režimu.

Bujični tokovi jakih erozijskih procesa koji ugrožavaju veća urbana naselja, industrijska postrojenja, magistralne i regionalne prometnice i građevine za melioracije unose se u popis voda I reda.

Članak 126.

Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne građevine, izvode zaštitni radovi i provode mjere zaštite.

Radovima za zaštitu od erozija i bujica smatraju se osobito: pošumljavanje, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, krčenje raslinja, čišćenje korita bujice i drugi slični radovi.

Mjerama za zaštitu od erozija i bujica smatraju se osobito: zabrana i ograničavanje sječe drveća i grmlja, zabrana i ograničavanje vađenja pijeska, šljunka i kamena, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere.

Kada postoji opasnost da se zbog zahvata u prostoru pojave bujice investitor zahvata u prostoru je, sukladno izdanim vodopravnim uvjetima, u obvezi prilikom izvođenja pripremnih radova izvesti zahvat u prostoru kojim će se bujice neškodljivo provesti do prijamnika.

Članak 127.

Mjere iz članka 126. ovoga Zakona provode se sukladno planu upravljanja vodama.

Članak 128.

Za štete trećim osobama nastale djelovanjem vode odgovara se po osnovi krivnje.

Za štete trećim osobama nastale na javnom vodnom dobru, vodnom dobru i na vodnim građevinama odgovara se po osnovi krivnje, osim ako oštećenik ne dokaže da potječu od opasne stvari koja se nalazi ili se nalazila u tom prostoru ili opasne djelatnosti koja se obavljala ili se obavlja u tom prostoru. Radovi uređenja voda i mjere zaštite od štetnog djelovanja voda nisu opasne djelatnosti.

c) Nacionalni sustav obrane od poplava

Članak 129.

Nacionalni sustav obrane od poplava čine: nositelji obrane od poplava, sredstva koja se po zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva osiguravaju za financiranje obrane od poplava, poslovi obrane od poplava, obrane od leda i zaštite od erozija i bujica, način obavljanja tih poslova, Državni plan obrane od poplava i logistički planovi za slučaj poplava.

Nositelji obrane od poplava su Hrvatske vode i trgovačka društva iz članka 130. ovoga Zakona.

Poslovi obrane od poplava, obrane od leda i zaštite od erozija i bujica hitna su služba.

Nositelji obrane od poplava usklađuju svoje aktivnosti sa Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Ravnateljstvom policije, Hrvatskom vojskom, hitnim medicinskim

službama, drugim hitnim službama, te pravnim osobama koje sukladno posebnim propisima upravljaju prometnicama.

Članak 130.

Obavljanje poslova i mjera preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava iz članka 118. ovoga Zakona na odnosnom certifikacijskom području, Hrvatske vode povjeravaju izravnim ugovorom trgovačkom društvu kojemu je izdano certifikacijsko rješenje iz članka 237. stavak 4. ovoga Zakona.

Rukovođenje i nadzor nad radovima redovne i izvanredne obrane od poplava obavljaju Hrvatske vode.

Nadzor nad nacionalnim sustavom obrane od poplava Ministarstvo.

Članak 131.

Trgovačko društvo iz članka 130. ovoga Zakona u obvezi je, tijekom važenja certifikacijskog rješenja, svakodobno:

- biti nazočno na certifikacijskom području ljudstvom i sa materijalnim sredstvima (strojevi, vozila, alati i druga oprema), temeljem koje mu je izdano certifikacijsko rješenje, i
- održavati vlastito ustrojstvo, stanje osposobljenosti i pokretljivosti ljudstva, kao i stanje materijalnih sredstava, uključivo i potrebnu zalihu građevnoga i drugoga materijala, tako da bude sposobno pravodobno i bez većih teškoća pristupiti provedbi mjera iz Državnoga plana obrane od poplava.

Članak 132.

Trgovačko društvo iz članka 130. ovoga Zakona u obvezi je, tijekom važenja certifikacijskog rješenja, na prvi poziv Hrvatskih voda, bezuvjetno i bez prava na prigovor:

- odazvati se ljudstvom i sa materijalnim sredstvima temeljem kojih mu je izdano certifikacijsko rješenje, te ljudstvom i sa materijalnim sredstvima za koje mu nije izdano certifikacijsko rješenje, ako su potonji nazočni i potrebni na certifikacijskom području i rasporediti se na točke obrane od poplava (odaziv u pripremno stanje);
- sudjelovati ljudstvom i sa materijalnim sredstvima iz podstavaka 1. ovoga članka u redovnoj i izvanrednoj obrani od poplava sukladno Državnom planu obrane od poplava, na certifikacijskom području za koje mu je izdano certifikacijsko rješenje (sudjelovanje u redovnoj i izvanrednoj obrani od poplava).

d) Melioracijska odvodnja

Članak 133.

Građevine za melioracijsku odvodnju se grade i održavaju radi odvodnjavanja odnosno površinskoga otjecanja suvišnih voda sa poljoprivrednoga i drugoga zemljišta, čime se osiguravaju povoljniji uvjeti korištenja i obavljanja poljoprivrede i drugih gospodarskih djelatnosti.

Članak 134.

Privatne osobe imaju pravo graditi građevine melioracijske odvodnje, te su ih izgrađene obvezne i održavati.

Članak 135.

Građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju upravljaju Hrvatske vode.

Građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju upravljaju jedinice područne (regionalne) samouprave.

Poslove upravljanja i održavanja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju jedinica područne (regionalne) samouprave može povjeriti pravnim osobama registriranim za obavljanje posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama iz članka 236. stavak 1. točke 5.

Na upravljanje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, na odgovarajući način, primjenjuju se odredbe članka 69. stavak 2. podstavci 1. do 3. ovoga Zakona.

Članak 136.

Uz građevine detaljne melioracijske odvodnje uspostavlja se pojas u širini od 3 metra od vanjskoga ruba građevine detaljne melioracijsku odvodnju koji služi održavanju građevine (pojas za održavanje). U pojasu za održavanje poljoprivredna proizvodnja se obavlja na rizik vlasnika odnosno zakonitoga posjednika zemljišta.

Izvođač radova održavanja u obvezi je dogovoriti vrijeme održavanja i mjesta pristupa građevinama detaljne melioracijske odvodnje s vlasnikom odnosno zakonitim posjednikom susjednoga zemljišta, koji je dužan omogućiti pristup u dobroj vjeri i u razumnom roku. Ako se dogovor ne postigne izvođač je ovlašten pristupiti građevinama detaljne melioracijske odvodnje na način kojim se čini najmanja šteta vlasniku odnosno zakonitom posjedniku susjednoga zemljišta.

e) Oborinska odvodnja

Članak 137.

Gradnja i održavanja kanala oborinske odvodnje u građevinskim područjima jedinica lokalne samouprave financira se iz proračuna jedinica lokalne samouprave sukladno posebnim propisima o komunalnom gospodarstvu. Djelatnost gradnje i održavanja mogu prema odredbama ovoga Zakona obavljati i javni operateri koji obavljaju djelatnost javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ili djelatnost javne vodoopskrbe.

Jedinice lokalne samouprave u obvezi su graditi građevine oborinske odvodnje odvojene od građevina javne odvodnje otpadnih voda.

Na vodotoke i sušna korita koji prolaze kroz građevinska područja jedinica lokalne samouprave, natkriveni su i služe ujedno i namjenama oborinske odvodnje primjenjuju se odredba stavka 1. ovoga članka.

Kanale oborinske odvodnje koji su u privatnom vlasništvu dužni su održavati njihovi vlasnici.

Kanale oborinske odvodnje izgrađene uz prometnice, a koji kanali su u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, ili su prema posebnom zakonu određeni kao opće dobro, dužni su održavati osobe koje su posebnim propisima određene kao nadležne za gospodarenje prometnicom.

9. ZABRANE I OGRANIČENJA PRAVA VLASNIKA I POSJEDNIKA ZEMLJIŠTA I POSEBNE MJERE RADI ODRŽAVANJA VODNOG REŽIMA

Članak 138.

Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih te drugih vodnih građevina i sprečavanja pogoršanja vodnog režima, zabranjeno je:

1. na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, puštati i napasati stoku, prelaziti i voziti motornim vozilima izuzev na mjestima na kojima je to izričito dopušteno, te obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina,
2. u uređenom inundacijskom pojasu orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje;
3. u uređenom inundacijskom pojasu i do udaljenosti od 20 m. od vanjske nožice nasipa odnosno do 6 metara od vanjskoga ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda) podizati zgrade, ograde i druge građevine osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vaditi kamen, glinu i ostale tvari, kopati i bušiti zdence, te bez vodopravnih uvjeta obavljati drugo bušenje tla,
4. u neuređenom inundacijskom pojasu obavljati radnje iz točke 3. ovoga stavka,
5. na vodnim građevinama za melioracijsku odvodnju kojima upravljaju Hrvatske vode i do udaljenosti od 5 m od tih kanala potrebnoj za njihovo redovno održavanje orati i kopati zemlju, te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti građevine za melioracijsku odvodnju ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje,
6. u vodotoke i druge vode, akumulacije, retencije, melioracijske i druge kanale i u inundacijskom pojasu odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari, te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava,
7. graditi i/ili dopuštati gradnju na zemljištu iznad natkrivenih vodotoka, osim gradnje javnih površina (prometnice, parkovi, trgovi).

Iznimno, na zahtjev zainteresirane osobe Hrvatske vode mogu odobriti odstupanje od odredaba stavka 1. ovoga članka pod uvjetom da ne dolazi do ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti vodnih građevina, odnosno pogoršanja postojećega vodnog režima i ako to nije suprotno uvjetima korištenja vodnog dobra utvrđenim ovim Zakonom.

Pravna osoba koja upravlja šumama u vlasništvu države može u inundacijskom pojasu obavljati uzgoj i sječu drveća, ako je to u skladu sa šumskogospodarskom osnovom na čije je odredbe, u dijelu koji se odnosi na inundacijski pojas, pribavljena suglasnost Hrvatskih voda.

Članak 139.

Ako radnjom iz članka 138. stavka 1. ovoga Zakona nastane šteta, štetnik je dužan uspostaviti prijašnje stanje u roku koji odredi državni vodopravni inspektor .

Ako štetnik iz stavka 1. ovoga članka ne uspostavi prijašnje stanje, potrebne radove obaviti će Hrvatske vode, uz obvezu štetnika na naknadu vrijednosti izvršenih radova.

Rješenje o naknadi štete donose Hrvatske vode u upravnom postupku.

Na rješenje iz stavka 3. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 61. stavci 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

Članak 140.

Ceste, putovi i prijelazi na vodnom dobru i na regulacijskim i zaštitnim građevinama moraju se održavati tako da se na njima ne skuplja, odnosno ne zadržava, voda koja može smanjiti njihovu otpornost i funkcionalnu sposobnost.

Dok se takvo stanje ne uspostavi Ministarstvo će rješenjem zabraniti njihovo korištenje.

Članak 141.

Radi provedbe obrane od poplava, vlasnici i drugi posjednici zemljišta na ugroženom području dužni su na zahtjev Hrvatskih voda dopustiti:

1. korištenje pijeska, šljunka, zemlje ili kamena s njihova zemljišta,
2. prijelaz osoba i prijevoznih sredstava preko njihova zemljišta.

Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne dopusti korištenje stvari ili prijelaz, državni vodopravni inspektor rješenjem će naložiti postupanje u skladu s odredbom toga stavka. Žalba protiv ovoga rješenja ne odlaže izvršenje rješenja.

Vlasnici i drugi zakoniti posjednici zemljišta imaju pravo na naknadu za iskorištenu stvar, odnosno nastalu stvarnu štetu. Ako se ne postigne sporazum, o visini naknade odlučuje sud.

Članak 142.

Vlasnici i drugi posjednici zemljišta dužni su dopustiti prijelaz preko njihova zemljišta radi premjeravanja, snimanja ili obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i obavljanja radova održavanja vodotoka i vodnih građevina.

Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne dopusti prijelaz, državni vodopravni inspektor rješenjem će naložiti postupanje u skladu s odredbom toga stavka. Žalba protiv ovoga rješenja ne odlaže izvršenje.

Vlasnici i drugi zakoniti posjednici zemljišta imaju pravo na naknadu stvarne štete. Ako se ne postigne sporazum, o visini naknade odlučuje sud.

Članak 143.

Vlasnicima i drugim posjednicima zemljišta zabranjeno je bez vodopravne dozvole:

1. mijenjati ili presijecati tok podzemnih voda, odnosno koristiti te vode u opsegu kojim se ugrožava opskrba drugih osoba vodom za piće i tehnološke namjene, mineralna i termalna izvorišta, stabilnost tla i građevina,
2. mijenjati smjer ili jačinu toka površinske vode koja prirodno protječe ili otječe s njihova zemljišta.

Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka postupi suprotno odredbi toga stavka primijenit će se odredbe članka 73. stavci 2. do 6. ovoga Zakona

O naknadi štete koja nastane zbog postupanja suprotnog odredbi stavka 1. ovoga članka odlučuje sud.

Članak 144.

Ako se odvođenje vode s nekog zemljišta ili dovođenje vode na zemljište ne može riješiti na drugi povoljniji ili ekonomičniji način, može se, uz naknadu, zasnovati pravo služnosti dovođenja, odnosno odvođenja vode.

Ako zainteresirane osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postignu sporazum, o osnivanju služnosti i o visini naknade odlučuje sud povodom tužbe privatne osobe kao korisnika služnosti odnosno tijelo nadležno prema propisima o izvlaštenju na prijedlog Ministarstva.

10. VODNA DOKUMENTACIJA

Članak 145.

Vodna dokumentacija sastoji se od:

1. vodne knjige,
2. vodni registar,
3. očevidnika koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra.

Članak 146.

U vodnoj knjizi se vode podaci o izdanim vodopravnim aktima i ostalim upravnim i neupravnim aktima u postupku izdavanja vodopravnih akata.

U vodnu knjigu se uvode i sve naknadne promjene o stanju, pravima i obvezama iz akata iz stavka 1. ovoga članka.

Za akte iz stavka 1. ovoga članka koje izdaju Ministarstvo i Hrvatske vode vodnu knjigu vode Hrvatske vode.

Za posebne uvjete priključenja i potvrde o sukladnosti sa posebnim uvjetima priključenja vodnu knjigu vode javni operateri.

Članak 147.

Vodni registar sastoji se:

1. registar voda,
2. registar vodnog dobra i vodnih građevina,
3. registar korištenja voda, i
4. registar zaštite voda.

Registar iz stavka 1. točka 2. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na vodne građevine usuglašava se s popisom objekata sigurnosti unutarnje plovidbe koji se vodi prema propisima o plovidbi i lukama unutarnjih voda.

Vodne registre vode Hrvatske vode.

Članak 148.

U očevidnik koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra upisuju se podaci o odlukama i ugovorima o koncesijama za korištenje voda i javnog vodnog dobra, te o naknadi za koncesiju.

Očevidnik iz stavka 1. ovoga članka se vodi neovisno o registru koncesija koji se vodi na temelju Zakona o koncesijama.

Očevidnik koncesija vode Hrvatske vode na temelju isprava iz stavka 1. ovoga članka koje im dostavljaju tijela, odnosno osobe iz članka 192. ovoga Zakona.

Članak 149.

Vodna dokumentacija vodi se i koristi prema načelu javnosti sukladno propisima o pravu na pristup informacijama.

Vodna dokumentacija vodi se integralno u informatičkom obliku i prema postupcima koji čine Informatički sustav voda.

Ministarstvo i Hrvatske vode zajednički razvijaju Informatički sustav voda.

Informatičkim sustavom voda upravljaju Hrvatske vode.

Informatički sustav voda se usklađuje, i sukladno odredbama ovoga Zakona povezuje s informatičkim sustavima koje vode druga tijela Republike Hrvatske, jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima.

Članak 150.

Tijela Republike Hrvatske, jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koja posjeduju podatke od značaja za upravljanje vodama dužna su ih ustupiti, ili učiniti dostupnima u informatičkom obliku Hrvatskim vodama na njihov zahtjev.

Na zahtjev tijela ili osoba iz prethodnoga stavka Hrvatske vode su dužne ustupiti im podatke iz Informatičkog sustava voda.

Članak 151.

Ministar donosi pravilnik o vodnoj dokumentaciji kojim se uređuje sadržaj, oblik i način vođenja vodne dokumentacije, načini prikupljanja, sistematiziranja i čuvanja podataka, pristup informacijama te obradu i oblik dostupnosti podataka iz vodne dokumentacije.

Propisom iz stavka 1. ovoga članka može se urediti da se u okviru Informatičkog sustava voda vode i drugi upravni akti koje na temelju ovoga Zakona izdaju Ministarstvo i Hrvatske vode.

III. VODOPRAVNI AKTI

Članak 152.

Radi osiguravanja jedinstvenog vodnog režima i ostvarivanja upravljanja vodama u skladu s odredbama ovoga Zakona izdaju se vodopravni akti.

Vodopravni akti jesu: vodopravni uvjeti, vodopravno mišljenje, posebni uvjeti priključenja, vodopravna potvrda, potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja, vodopravna dozvola, dozvolbeni nalog i dozvola iz članka 59. ovoga Zakona.

Vodopravna dozvola, dozvolbeni nalog i dozvola iz članka 59. ovoga Zakona su upravni akti. Iznimno kada se dozvolbeni nalog izdaje u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, isti nije upravni akt.

Na postupak izdavanja vodopravnih akata koji su upravni akti primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Zaposlenici ovlašteni za izdavanje vodopravnih akata moraju imati stručnu spremu i položen stručni ispit propisan za državne službenike.

U posebnim postupcima propisanim zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša, Ministarstvo ili Hrvatske vode sudjeluju usmenim izjašnjavanjem svojih predstavnika ili izdavanjem vodopravnog mišljenja iz članka 161. ovoga Zakona.

Članak 153.

Protiv vodopravnih akata koji su upravni akti i koje izdaju Hrvatske vode žalba se izjavljuje Ministarstvu osim gdje je ovim Zakonom drukčije određeno.

Protiv dozvole iz članka 59. ovoga Zakona žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 154.

Ministar pravilnikom propisuje izdavanje vodopravnih akata, a osobito sadržaj, oblik, način izdavanja i prijenos vodopravnih akata, izdavanje izvoda, sadržaj i način vođenja očevidnika, posebne troškove u vezi s izdavanjem vodopravnih akata i način njihova snošenja, te pohranu i čuvanje vodopravnih akata, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za zaštitu okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

1. VODOPRAVNI UVJETI

Članak 155.

Vodopravnim uvjetima određuju se tehnički i drugi zahtjevi kojima mora udovoljiti zahvat u prostoru radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju njega.

Vodopravni uvjeti su potrebni:

1. za zahvate u prostoru za koje se, prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji, izdaje lokacijska dozvola,
2. za zahvate u prostoru za koje se, prema posebnim propisima izdaje rješenje o uvjetima građenja,

3. za izvođenje regionalnih i detaljnih geoloških istraživanja i drugih radova za koje se prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji, ne izdaje lokacijska dozvola, a koji mogu trajno, povremeno ili privremeno utjecati na vodni režim,

Glavni projekt za zahvate iz točaka 1. i 2. stavka 2. ovoga članka odnosno dokumentacija za radove iz točke 3. stavka 2. ovoga članka moraju se izraditi sukladno vodopravnim uvjetima.

Vodopravni uvjeti ne sadržavaju posebne uvjete priključenja na građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Vodopravni uvjeti iz stavka 2. točke 2. ovoga članka moraju sadržavati i elemente vodopravne potvrde iz članka 164. ovoga Zakona.

Članak 156.

Vodopravni uvjeti nisu potrebni za građenje ili rekonstrukciju građevina u kojima se voda koristi isključivo za piće i sanitarne potrebe (stambene građevine i poslovne građevine bez proizvodnih, servisnih, skladišnih i sličnih prostora), ako se te građevine priključuju na građevine javne vodoopskrbe i na građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Propisom iz članka 154. ovoga Zakona mogu se bliže odrediti slučajevi iz stavka 1. ovoga članka za koje se ne izdaju vodopravni uvjeti.

Iznimno, ako se zahvati iz stavka 1. podstavka 1 ovoga članka poduzimaju u uređenom ili neuređenom inundacijskom pojasu vodopravni uvjeti su potrebni.

Članak 157.

Vodopravne uvjete izdaju Hrvatske vode.

Posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji određuje se tko je ovlašten i dužan tražiti izdavanje vodopravnih uvjeta iz članka 155. stavka 2. točka 1. ovoga Zakona.

Vodopravni uvjeti iz članka 155. stavka 2. točka 1. ovoga Zakona, izdaju se na zahtjev stranke.

U postupku izdavanja vodopravnih uvjeta za građenje unutarnjih vodnih putova, riječnih i morskih luka, potrebno je pribaviti mišljenje ministarstva nadležnog za promet.

U postupku izdavanja vodopravnih uvjeta za zahvate u prostoru koji imaju utjecaja na vodne građevine za proizvodnju električne energije potrebno je pribaviti mišljenje korisnika tih vodnih građevina.

Iznimno, vodopravni uvjeti mogu se izdati i usmenim izjašnjavanjem predstavnika Hrvatskih voda putem konferencije.

Članak 158.

Zahtjev za izdavanje vodopravnih uvjeta odbija se u sljedećim slučajevima:

1. za građenje ili povećanje kapaciteta građevina za javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda,
2. za građenje novih industrijskih postrojenja ili drugih građevina te drugih zahvata u prostoru, u zonama sanitarne zaštite u kojima, prema odluci o zonama sanitarne zaštite to građenje nije dopušteno ili je zabranjeno,

3. za građenje i/ili rekonstrukciju industrijskih postrojenja ili drugih građevina s ispuštanjem otpadnih voda u prirodni prijamnik gdje to ispuštanje propisima donesenim na temelju ovoga Zakona nije dopušteno ili je zabranjeno,
4. za građenje koje je zabranjeno po odredbama ovoga Zakona,
5. kad izdavanje vodopravnih uvjeta po odredbama ovoga Zakona ili propisa iz članka 154. ovoga Zakona nije potrebno,
6. kada idejni projekt nije usklađen s odredbama ovoga Zakona.

Vodopravni uvjeti za građenje ili povećanje kapaciteta građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, koja nije javna odvodnja, će se izdati i ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda, a njima će se odrediti da građevine moraju udovoljiti uvjetima ispuštanja otpadnih voda u prirodni prijamnik.

Članak 159.

Vodopravni uvjeti iz članka 155. stavak 2. točka 1. ovoga Zakona mijenjaju se kada se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji mijenja lokacijska dozvola.

Vodopravni uvjeti iz članka 155. stavak 2. točka 2. ovoga Zakona mijenjaju se kada se mijenja tehnologija izvođenja radova na način kojim se trajno, povremeno ili privremeno utječe na vodni režim.

Članak 160.

Vodopravni uvjeti iz članka 155. stavak 2. točka 1. ovoga Zakona važe dok važi lokacijska dozvola.

Vodopravni uvjeti iz članka 155. stavak 2. točka 2. ovoga Zakona važe 2 godine od njihovog izdavanja.

2. VODOPRAVNO MIŠLJENJE

Članak 161.

Za građenje ili rekonstrukciju postrojenja, ili na promjenu djelatnosti u postrojenjima, određenih posebnim propisima o izdavanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša izdaje se i vodopravno mišljenje.

Vodopravno mišljenje izdaju Hrvatske vode.

Vodopravno mišljenje sadrži:

- uvjete ispuštanja otpadnih voda iz članka 173. stavci 1. i 2. ovoga Zakona, a osobito upućivanje na granične vrijednosti emisija opasnih i drugih onečišćujućih tvari u otpadnim vodama,
- dodatni sadržaj određen propisom iz članka 154. ovoga Zakona, i
- dodatni sadržaj propisan posebnim propisima o izdavanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Vodopravno mišljenje sastavni je dio rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša propisanoga posebnim propisima o izdavanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Posebnim propisima o izdavanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša određeno je tko je dužan i ovlašten tražiti izdavanje vodopravnoga mišljenja.

Vodopravno mišljenje važi dok važi rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

3. POSEBNI UVJETI PRIKLJUČENJA

Članak 162.

Posebnim uvjetima priključenja određuju se tehnički zahtjevi kojima mora udovoljiti građevina da bi njeni interni vodovi bili priključeni na građevine javne vodoopskrbe i/ili građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda odnosno za priključenje građevina na građevine oborinske odvodnje u naseljenim mjestima.

Posebni uvjeti priključenja potrebni su za one zahvate u prostoru za koje se prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji izdaje lokacijska dozvola ili rješenje o uvjetima građenja.

Glavni projekt mora se izraditi sukladno posebnim uvjetima priključenja.

Posebni uvjeti priključenja iz stavka 2. ovoga članka za građevine za koje se prema posebnom propisu izdaju rješenja o uvjetima građenja, moraju sadržavati i elemente potvrde o usklađenosti s posebnim uvjetima priključenja iz članka 167. ovoga Zakona.

Članak 163.

Posebne uvjete priključenja izdaje javni operater na zahtjev tijela nadležnog za izdavanje lokacijske dozvole odnosno rješenja o uvjetima građenja.

4. POTVRDE

a) Vodopravna potvrda

Članak 164.

Vodopravnom potvrdom potvrđuje se:

- da je glavni projekt koji je izrađen za ishodište građevinske dozvole koja se izdaje prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji sukladan izdanim vodopravnim uvjetima odnosno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša; te
- da je dokumentacija za izvođenje regionalnih i detaljnih geoloških istraživanja i drugih radova izrađena sukladno izdanim vodopravnim uvjetima.

Vodopravnu potvrdu izdaju Hrvatske vode.

Vodopravna potvrda se može dati i usmenim izjašnjavanjem predstavnika Hrvatskih voda putem konferencije.

Utvrde li nesukladnost u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode odbit će zahtjev za izdavanje vodopravne potvrde.

Članak 165.

Vodopravna potvrda iz članka 164. ovoga Zakona izdaje se u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, osim ako posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji nisu propisani kraći rokovi.

Članak 166.

Vodopravna potvrda iz članka 164. stavak 1. podstavak 1. važi koliko važi i akt o dopuštenju građenja.

Vodopravna potvrda iz članka 164. stavak 1. podstavak 2. važi 2 godine od njenog izdavanja.

b) Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja

Članak 167.

Potvrdom o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja potvrđuje se da je glavni projekt koji je izrađen za ishođenje građevinske dozvole koja se izdaje prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji sukladan posebnim uvjetima priključenja u pogledu tehničkih zahtjeva iz članka 162. stavak 1. ovoga Zakona.

Potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja izdaje javni operater.

Utvrđi li nesukladnost u slučaju iz stavka 1. ovoga članka javni operater odbit će izdavanje potvrde.

Članak 168.

Javni operater je dužan u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, osim ako propisima o prostornom uređenju i gradnji nije propisan kraći rok, izdati potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja ili odbiti izdavanje potvrde sukladno članku 167. stavak 3. ovoga Zakona.

Članak 169.

Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja važi koliko važi i akt o dopuštenju građenja.

5. VODOPRAVNA DOZVOLA

Članak 170.

Vodopravna dozvola potrebna je za korištenje voda i za vađenje pijeska, šljunka i kamena, za ispuštanje voda, te za stavljanje u promet kemikalija koje nakon uporabe dospijevaju u vode.

Članak 171.

Vodopravna dozvola potrebna je za korištenje voda i za vađenje pijeska i šljunka iz članka 59. ovoga Zakona (vodopravna dozvola za korištenje voda) te za vađenje kamena iz članka 58. stavak 3. ovoga Zakona.

Vodopravnom dozvolom za korištenje voda korisniku se određuju: namjena, mjesto, način, uvjeti i opseg korištenja voda te drugi uvjeti sadržani u propisu iz članka 154. ovoga Zakona.

Vodopravnu dozvolu za korištenje voda izdaju Hrvatske vode.

Za izdavanje vodopravne dozvole za vađenje pijeska, šljunka i kamena na unutarnjim vodnim putovima, potrebna je prethodna suglasnost Agencije za vodne putove i prometna suglasnost nadležne lučke kapetanije.

Članak 172.

Vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna:

1. za korištenje voda iz članka 33. i 35. ovoga Zakona,
2. za korištenje voda iz građevina javne vodoopskrbe,
3. za radove iz članka 115. ovoga Zakona, osim radova održavanja vodnih putova,
4. za korištenje voda za plovidbu, za pojedinačno splavarenje (uključujući i rafting) i vožnju kanuima i sličnim plovilima koje se ne obavljaju kao tržišne djelatnosti,
5. za korištenje voda unutar lučkog područja, ako tijelo ili osoba koja upravlja lučkim područjem ima vodopravnu dozvolu za korištenje,
6. za korištenje voda za koje je, prema ovome Zakonu, izdana koncesija, i
7. za organiziranje sportskih natjecanja i vježbi, kao i postavljanje plutajućih objekata na vodama, osim na vodama na kojima ne postoji plovni put.

Propisom iz članka 154. ovoga Zakona mogu se urediti i drugi slučajevi za koje nije potrebna vodopravna dozvola.

Članak 173.

Vodopravna dozvola potrebna je za svako ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda (vodopravna dozvola za ispuštanje voda), i to:

- ispuštanje otpadnih voda (sanitarnih, komunalnih, tehnoloških, procijednih i rashladnih) u prirodni prijamnik,
- ispuštanje tehnoloških otpadnih voda u građevine javne odvodnje otpadnih voda ili u sabirne jame, i
- izravna ispuštanja u podzemne vode.

S tehnološkim otpadnim vodama izjednačene su otpadne vode koje nisu tehnološke, koje u građevine javne odvodnje u količini većoj od 30 m³ dnevno ispuštaju osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost.

Vodopravnom dozvolom iz stavka 1. ovoga članka korisniku se dopušta ispuštanje otpadnih voda do najviših dopuštenih količina i do graničnih vrijednosti pokazatelja onečišćenja te se propisuju drugi uvjeti ispuštanja uređeni propisom iz članka 95. stavka 3. ovoga Zakona.

Vodopravna dozvola za ispuštanje voda ne može se izdavati za buduće stanje ispuštanja voda.

Vodopravna dozvola izdana protivno prethodnoj odredbi je ništava.

Vodopravnu dozvolu za ispuštanje voda izdaju Hrvatske vode.

Za ispuštanje voda u području luka i pristaništa unutarnje plovidbe potrebno je prethodno pribaviti mišljenje tijela ili pravne osobe koja upravlja lučkim područjem.

Članak 174.

Vodopravna dozvola za ispuštanje voda nije potrebna za ispuštanje oborinskih voda.

Vodopravna dozvola za ispuštanje voda nije potrebna kada se prema odredbama ovoga Zakona izdaje vodopravno mišljenje.

Članak 175.

Vodopravna dozvola izdaje se proizvođačima i uvoznicima kemikalija koje nakon uporabe dospijevaju u vode prije njihovog stavljanja u promet (vodopravna dozvola za kemikalije).

Vodopravna dozvola iz stavka 1. ovoga članka, može sadržavati i druge uvjete uređene propisom iz članka 154. ovoga Zakona.

Vodopravnu dozvolu za kemikalije izdaju Hrvatske vode. Protiv vodopravne dozvole za kemikalije dopuštena je žalba Ministarstvu. Ako se na temelju posebnih zakona izdaje drugi upravni akt kojim se dopuštaju proizvodnja, uvoz ili stavljanje u promet kemikalija iz stavka 1. ovoga članka, umjesto vodopravne dozvole iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode izdaju suglasnost u postupku izdavanja toga drugog upravnog akta.

Članak 176.

Vodopravna dozvola za ispuštanje voda i za promet kemijskih tvari i pripravaka izdaje se na određeno vrijeme, a najduže na vrijeme od 15 godina.

Vodopravna dozvola za korištenje voda izdaje se na određeno vrijeme, a najduže na vrijeme od 5 godina.

Članak 177.

Vodopravna dozvola izdaje se na zahtjev stranke.

Vodopravna dozvola može se prenijeti s jednog korisnika na drugog pod uvjetima utvrđenim propisom iz članka 154. ovoga Zakona.

Prijenos vodopravne dozvole obavljaju Hrvatske vode.

6. DOZVOLBENI NALOZI

Članak 178.

Dozvolbeni nalog se izdaje uz vodopravnu dozvolu ili uz vodopravno mišljenje gdje je to potrebno, radi usklađivanja ponašanja i radnji korisnika vodopravne dozvole odnosno vodopravnoga mišljenja s uvjetima i obvezama iz tog akta.

Dozvolbenim nalogom nalaže se korisniku vodopravne dozvole ili rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša da u određenom roku obavi neku radnju, izvrši ulaganje ili se uzdrži od nekog činjenja radi uklanjanja opasnosti od prijetećeg ili već nastalog poremećaja ili nesuglasnosti s uvjetima i obvezama iz vodopravne dozvole, te radi uspostavljanja stanja koje je u skladu s tim aktom.

Dozvolbenim nalogom ne mogu se određivati količine otpadnih voda niti granične emisije opasnih i drugih onečišćujućih tvari u otpadnim vodama. Dozvolbeni nalog izdan protivno prethodnoj odredbi je ništav.

Na oblik i način izdavanja dozvolbenog naloga odgovarajuće se primjenjuju odredbe o zaključku u upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 179.

Dozvolbeni nalog izdaju Hrvatske vode.

Dozvolbeni nalozi mogu se izdavati tijekom cijelog vremena važenja vodopravne dozvole odnosno rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Primjerak dozvolbenog naloga dostavlja se državnom vodopravnom inspektoru.

Članak 180.

Protiv dozvolbenog naloga može se uložiti prigovor Hrvatskim vodama.

Hrvatske vode će povodom prigovora rješenjem:

1. odbiti prigovor ako ustanovi da je neosnovan,
2. poništiti dozvolbeni nalog ako utvrde da je prigovor osnovan i da nema osnove za njegovo izdavanje,
3. izmijeniti dozvolbeni nalog ako utvrde da je prigovor djelomično osnovan.

Članak 181.

Rok za donošenje rješenja iz članka 180. stavka 2. ovoga Zakona je 15 dana od dana podnošenja prigovora.

Rješenje iz članka 180. stavka 2. ovoga Zakona je konačno. Prigovor ne odlaže izvršenje dozvolbenog naloga.

IV. KONCESIJE ZA KORIŠTENJE VODA I JAVNOG VODNOG DOBRA

Članak 182.

Koncesijom se stječe pravo korištenja voda odnosno pravo građenja na javnom vodnom dobru, u gospodarske svrhe.

Članak 183.

Koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra potrebna je:

1. za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe,
2. za korištenje vodne snage radi proizvodnje električne energije,
3. za korištenje vodne snage za pogon uređaja (osim proizvodnje električne energije),
4. za zahvaćanje voda radi korištenja za tehnološke i slične potrebe,
5. za crpljenje mineralnih i termalnih voda,

6. za zahvaćanje voda za navodnjavanje,
7. za korištenje kopnenih voda radi uzgoja riba,
8. za gradnju trajnih građevina na javnom vodnom dobru,
9. za vađenje pijeska i šljunka u slučaju iz članka 58. stavka 1. ovog Zakona,
10. za korištenje voda za splavarenje, uključujući i korištenje voda za rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima,
11. za korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama,
12. za zahvaćanje pitke, mineralne i termalne vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu u bocama i drugoj ambalaži, i
13. za zahvaćanje prirodne mineralne i prirodne izvorske vode radi prodaje na tržištu kao zapakiranom proizvodu.

Članak 184.

Koncesija nije potrebna za manji opseg korištenje voda iz članka 183. stavka 1. točaka 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona koji se utvrđuje propisom iz članka 201. ovog Zakona.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka vodopravna dozvola se izdaje prema članku 171. ovoga Zakona.

Koncesija nije potrebna za građenje iz članka 183. točke 8. ovoga Zakona, pristupne građevine preko potoka ili kanala u statusu javnoga vodnoga dobra, od javno-prometne površine do postojeće ili buduće građevine, ako se javno-prometnoj površini ne može pristupiti na drugi način. U tom se slučaju sklapa ugovor o pravu građenja između korisnika i Hrvatskih voda, u ime Republike Hrvatske.

Koncesija nije potrebna za korištenje voda iz članka 183. ovoga Zakona, koje se obavljaju u ime i za potrebe Republike Hrvatske. U tom se slučaju izdaje vodopravna dozvola za korištenje voda.

Koncesija nije potrebna za građenje iz članka 183. točke 8. ovoga Zakona ako se grade građevine čije je građenje od interesa za Republiku Hrvatsku. U tom slučaju:

- ako će nova građevina biti u vlasništvu Republike Hrvatske, Hrvatske vode donose odluku da investitor ima pravo graditi na javnom vodnom dobru, koje je pravo sadržajem istovjetno pravu građenja
- ako će nova građevina biti opće dobro sukladno posebnom Zakonu ili će biti u vlasništvu jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, o tome se sklapa ugovor o pravu građenja između korisnika i Hrvatskih voda, u ime Republike Hrvatske.

Članak 185.

Koncesija za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe daje se isključivo zajednici uslužnoga područja.

Članak 186.

Prilikom provođenja postupka davanja koncesija iz članka 189. ovog Zakona, obvezno se primjenjuju načela postupka davanja koncesija prema Zakonu o koncesijama.

Na davanje koncesija po odredbama ovoga Zakona supsidijarno se primjenjuje Zakon o koncesijama.

Članak 187.

Pripremne radnje za davanje koncesije, pored uvjeta uređenih Zakonom o koncesijama, obuhvaćaju i izradu koncesijskih uvjeta od strane Hrvatskih voda (u daljnjem tekstu: koncesijski uvjeti).

Koncesijskim uvjetima određuju se radnje, rokovi, ograničenja i zabrane, koje mora ispunjavati koncesionar za korištenje voda i javnog vodnog dobra radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju njega.

Koncesijski uvjeti sastavni su dio dokumentacije za nadmetanje, odnosno dokumentacije za davanje koncesije iz članka 189. stavci 2. i 3. ovoga Zakona.

Pored koncesijskih uvjeta iz stavka 1. ovoga članka potrebno je:

- za namjene iz članka 183. stavak 1. točke 7. ovoga Zakona - prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za ribarstvo,

- za namjene iz članka 183. stavak 1. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona kada se obavljaju na unutarnjim vodnim putovima - prethodno mišljenje Agencije za vodne putove,

- za namjene iz članka 183. točke 10. ovoga Zakona - prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za turizam,

- za namjene iz članka 183. točke 11. ovoga Zakona - prethodno mišljenje upravnog tijela jedinice lokalne samouprave nadležnog za gospodarstvo

- za namjene iz članka 183. točke 13. ovog Zakona – prethodno rješenje o priznavanju prirodne mineralne odnosno prirodne izvorske vode izdano od ministarstva nadležnog za poljoprivredu, prehrambenu industriju i sigurnost hrane sukladno posebnom propisu.

Ako se mišljenje ili rješenje iz stavka 4. ovoga članka ne izda ili zahtjev za njihovo izdavanje ne odbije u roku utvrđenom propisom iz članka 201. ovoga Zakona, smatra se da je izdano mišljenje kojim se zahtjev za davanje koncesije prihvaća.

Trošak izrade studije opravdanosti davanja koncesije podmiruje se iz naknade za otkup dokumentacije za nadmetanje.

Studiju opravdanosti davanja koncesije izrađuje davatelj koncesije osim u slučaju iz članka 189. stavak 4. ovoga Zakona kada istu izrađuje ponuditelj o svom trošku.

Članak 188.

Ako ponuditelj zahtjevom zatraži koncesiju za namjenu iz članka 183. točke 8. ovoga Zakona i za namjenu iz bilo koje druge točke članka 183. ovoga Zakona, a koje su međusobno povezane, o tome će se odlučiti u jednom postupku i donijeti jedna odluka o davanju više koncesija. Odluku o tome donijet će ono tijelo koje odlučuje o značajnijoj koncesiji.

Značajnijom se smatra ona koncesija prema redoslijedu navođenja u članku 183. ovoga Zakona.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka platit će se jedinstvena naknada za koncesiju.

Članak 189.

Koncesija za namjene iz članka 183. točaka 2., 3., 5., 6., 8., 9., 10, 11., 12. i 13. daje se na temelju javnog nadmetanja.

Koncesija za ostale namjene iz članka 183. ovoga Zakona daje se na temelju prikupljanja ponuda ili neposrednog zahtjeva, ako tijelo koje donosi odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja ne odluči da se i u tim slučajevima za davanje koncesije provede javno nadmetanje.

Postupak davanja koncesije koja se daje na temelju javnog nadmetanja započinje danom objave obavijesti o namjeri davanja koncesije u „Narodnim novinama“.

Neovisno o stavku 1. ovoga članka, koncesija za namjene iz tog stavka se može dati na temelju neposrednoga zahtjeva, ako je jedini mogući koncesionar – vlasnik ili drugi zakoniti posjednik određene nekretnine.

Vrijeme na koje se koncesija daje određuje se u skladu s propisom iz članka 201. ovoga Zakona.

Za davanje koncesije iz članka 183. ovoga Zakona moraju se ispuniti uvjeti utvrđeni dokumentima prostornog uređenja.

Za davanje koncesija na području zaštićenom temeljem posebnoga zakona se mora ishoditi prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu toga područja.

Članak 190.

Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja obvezno sadržava sastavnice propisane Zakonom o koncesijama.

Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja donosi davatelj koncesije za koncesije iz članka 183. ovoga Zakona i to :

1. za postrojenje za proizvodnju električne energije snage 20 MW i više - Hrvatski sabor;
2. za postrojenja za proizvodnju električne energije snage od 5 do 20 MW, za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe kapaciteta većeg od 100 l/sec, za crpljenje mineralnih i termalnih voda, za zahvaćanje pitke, mineralne i termalne vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu u bocama i drugoj ambalaži te za zahvaćanje prirodne mineralne i prirodne izvorske vode radi prodaje na tržištu kao zapakiranom proizvodu - Vlada Republike Hrvatske;
3. za sve druge namjene iz članka 183. ovoga Zakona koje nisu obuhvaćene točkama 1, 2. i 4. ovog članka – Ministarstvo;
4. za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama radi obavljanja ugostiteljske ili druge tržišne djelatnosti u lučkom području - tijelo ili pravna osoba koja upravlja lučkim područjem.

Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja je upravni akt.

Postupak davanja koncesije završava konačnošću odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja ili konačnošću odluke o poništenju postupka davanja koncesije.

Članak 191.

Na osnovi odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja potpisuje se ugovor o koncesiji.

Ugovorom o koncesiji, u skladu s odlukom iz stavka 1. ovog članka obvezno se utvrđuju:

1. bliže namjene za koje se daje koncesija,
2. posebni uvjeti kojima u toku korištenja koncesije mora udovoljavati koncesionar (koncesijski uvjeti),
3. naknada za koncesiju,
4. uvjeti i način plaćanja naknade za koncesiju,
5. jamstva koncesionara ,
6. druga prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara,
7. način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje
8. potrebna jamstva ili instrumenti naplate naknade za koncesiju te naknade moguće štete nastale zbog neispunjenja ugovora o koncesiji,
9. da davatelj može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji ukoliko koncesionar nije platio naknadu za koncesiju više od dva puta uzastopno ili općenito neuredno plaća naknadu za koncesiju.

Koncesijski uvjeti iz članka 187. ovoga Zakona sastavni su dio ugovora o koncesiji.

Nepostupanje po koncesijskim uvjetima iz stavka 3. ovog članka razlog je za jednostrani raskid ugovora o koncesiji.

Ugovor o koncesiji za namjene iz članka 190. stavka 2. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona potpisuje Ministarstvo, u ime Republike Hrvatske i koncesionar.

Ugovor o koncesiji za namjene iz članka 190. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona potpisuje koncesionar i tijelo ili pravna osoba koja upravlja lučkim područjem, u ime Republike Hrvatske.

Davatelj koncesije dužan je obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o postupcima nepoštivanja ugovornih odredbi koncesionara te dostaviti ministarstvu nadležnom za financije izvješće o poduzetim radnjama.

Davatelj koncesije je dužan u slučaju nepodmirenja dugovanja proizašlih na temelju ugovora o koncesiji poduzeti sve mjere nadzora i prisilne naplate te druge pravne radnje određene ugovorom o koncesiji.

Članak 192.

Davatelji koncesije koji prema članku 191. ovoga Zakona potpisuju ugovor o koncesiji za korištenje voda i/ili javnoga vodnog dobra dužni su ugovor o koncesiji i odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja dostaviti Hrvatskim vodama u roku do 30 dana od dana sklapanja ugovora o koncesiji radi upisa u očevidnik koncesija iz članka 148. stavka 3. ovoga Zakona.

Davatelji koncesije koji prema članku 191. ovoga Zakona potpisuju ugovor o koncesiji za korištenje voda i/ili javnoga vodnog dobra su dužni ugovor o koncesiji dostaviti registru koncesija ministarstva nadležnog za financije.

Članak 193.

Početni iznos naknade za koncesiju, visina godišnje naknade za koncesiju, povećanje naknade za koncesiju ili koeficijent obračuna naknade za koncesiju za razdoblje trajanja koncesije određuju se ovisno o namjeni, opsegu i visini potrebnih ulaganja, pogodnostima i materijalnim učincima koji se postižu koncesijom, a u skladu s mjerilima određenim propisom iz članka 201. ovoga Zakona.

Davatelj koncesije može odlučiti da se naknada za koncesiju plaća u simboličnom iznosu ako se koncesija daje za komunalne potrebe jedinica lokalne samouprave ili za potrebe socijalne ili slične djelatnosti osim gospodarskih i drugih djelatnosti koje se obavljaju na tržišnim osnovama.

Osnove i mjerila za utvrđivanje visine naknade za koncesije određuju se propisom iz članka 201. ovoga Zakona.

Članak 194.

Koncesija prestaje na način određen Zakonom o koncesijama.

U slučaju prestanka važenja ugovora o koncesiji za korištenje javnog vodnog dobra, pravo vlasništva na građevinama koje neposredno služe za ostvarivanje koncesije, prelazi na Republiku Hrvatsku, ako odlukom i ugovorom o koncesiji nije drukčije određeno.

U slučaju prestanka koncesije, koncesionar je dužan uspostaviti prijašnje stanje, ako ugovorom o koncesiji nije drugačije ugovoreno, uz uvjet da time ne nastane šteta na vodnom dobru i da se ne pogoršava vodni režim.

Članak 195.

Ugovorom o koncesiji može se odrediti da se u slučaju prestanka koncesije iz razloga smrti koncesionara ili prestanka pravne osobe koncesionara, ugovor o koncesiji prenese na pravnog slijednika koncesionara.

Članak 196.

Koncesionar s kojim je jednostrano raskinut ugovor o koncesiji iz razloga predviđenih Zakonom o koncesijama, osim raskida ugovora o koncesiji zbog javnog interesa, nema pravo na naknadu štete.

Članak 197.

Koncesionar je dužan poduzeti mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštite okoliša i imovine drugih osoba u slučaju opasnosti od poplava, erozija ili drugih oblika štetnog djelovanja voda koja može nastati zbog građevina i uređaja podignutih na vodama i javnom vodnom dobru na osnovi koncesije.

Članak 198.

Ako u razdoblju trajanja koncesije nastanu promjene u vodnom režimu zbog kojih je u javnom interesu potrebno ograničiti opseg koncesije ili tražiti prilagođavanje s novonastalim stanjem, davatelj koncesije i koncesionar potpisat će dodatak ugovora o koncesiji sastavni dio kojeg su izmijenjeni koncesijski uvjeti.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka koncesionar nema pravo na naknadu štete.

Članak 199.

Ugovoreni iznos naknade za koncesiju plaća se:

1. za koncesije iz članka 190. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona - u korist Državnog proračuna,

2. za koncesije iz članka 190. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona i to za postrojenja za proizvodnju električne energije snage od 5 do 20 MW i zahvaćanje pitke, vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu u bocama i drugoj ambalaži te za zahvaćanje prirodne izvorske vode radi prodaje na tržištu kao zapakiranom proizvodu - u korist Državnog proračuna,
3. za koncesije iz članka 190. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona i to za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe kapaciteta većeg od 100 l/sec, za crpljenje mineralnih i termalnih voda, za zahvaćanje mineralne i termalne vode radi prodaje (u prerađenom obliku ili kao drugoga napitka) na tržištu u bocama i drugoj ambalaži te za zahvaćanje prirodne mineralne radi prodaje na tržištu kao zapakiranom proizvodu - sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje jedinica lokalne samouprave,
4. za koncesije iz članka 190. stavka 2. točke 3. i 4. - u korist proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave.

Obračun i naplatu iznosa naknade za koncesiju obavljaju Hrvatske vode na temelju sklopljenog ugovora između Ministarstva i Hrvatskih voda.

Naknada za koncesiju obračunava se i naplaćuje prema postupku obračuna i naplate naknade za korištenje voda sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Članak 200.

Vodni nadzor nad provođenjem obveza iz ugovora o koncesiji obavljaju Hrvatske vode.

Članak 201.

Vlada Republike Hrvatske uredbom će propisati uvjete davanja koncesija za korištenje voda i javnog vodnog dobra, a osobito rok na koji se daje koncesija, osnove za određivanje visine naknade za koncesiju, manji opsegu korištenja voda i javnoga vodnog dobra za koje koncesija nije potrebna, sadržaj mišljenja ili rješenja iz članka 187. ovoga Zakona.

Članak 202.

Naknade za koncesiju namjenski su prihod Državnoga proračuna, a koriste se namjenski za namjene za koje se, prema zakonu kojim je uređeno financiranje vodnoga gospodarstva, koriste prihodi od naknade za korištenje voda.

V. USTROJSTVO UPRAVLJANJA VODAMA

1. HRVATSKE VODE

Članak 203.

Hrvatske vode osnovane člankom 156. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 107/95 i 150/05) nastavlja poslovati po odredbama ovoga Zakona.

Puni naziv Hrvatskih voda je Hrvatske vode – nacionalna agencija za upravljanje vodama.

Skraćeni naziv je: Hrvatske vode.

Sjedište Hrvatskih voda je u Zagrebu.

Na Hrvatske vode se, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, primjenjuju propisi koji vrijede za ustanove.

Članak 204.

Zadaća Hrvatskih voda jest trajno i nesmetano obavljanje javnih službi propisanih ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva te propisima donesenim temeljem ovih zakona, sukladno zakonskim načelima, u opsegu utvrđenom planskim dokumentima za upravljanje vodama i u granicama sredstava osiguranih tim planskim dokumentima.

U obavljanju javnih službi, Hrvatske vode imaju ovim Zakonom propisane javne ovlasti u okviru kojih donose upravne i druge akte, te odlučuju o pitanjima značajnim za upravljanje vodama.

Članak 205.

Djelatnost Hrvatskih voda je reguliranje i poboljšanje poslovanja u gospodarstvu sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

Djelatnost Hrvatskih voda jest:

1. u izradi planskih dokumenata za upravljanje vodama - priprema nacрта planova upravljanja vodnim područjem; donošenje detaljnih planova i programa kojima se dopunjuju planovi upravljanja vodnim područjem; priprema prijedloga financijskoga plana Hrvatskih voda i priprema prijedloga Plana upravljanja vodama;
2. u studijskim i analitičkim poslovima - izrada projektnih zadataka, konceptijskih rješenja, studija i investicijskih programa i revizija projektne dokumentacije, osim kontrole glavnih projekata u smislu propisa o prostornom uređenju i gradnji;
3. u uređenju voda i zaštiti od štetnog djelovanja voda - praćenje i utvrđivanje hidroloških prilika (uključivo motrenje, prikupljanje, kontrolu, obradu, čuvanje i objavu hidroloških podataka, analizu hidrološkog režima, prognozu hidroloških ekstremnih pojava, poplava i suša), procjena poplavnih rizika, praćenje stanja vodotoka i stanja regulacijskih i zaštitnih građevina; investitorski poslovi u gradnji i održavanju regulacijskih i zaštitnih građevina; nadzor nad građenjem i održavanjem regulacijskih i zaštitnih građevina; upravljanje poplavnim rizicima; rukovođenje Nacionalnim sustavom obrane od poplava; provedba preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava;
4. u melioracijskoj odvodnji - investitorski poslovi u gradnji i održavanju građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju; nadzor nad građenjem i održavanjem građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju;
5. u korištenju voda - utvrđivanje zaliha voda, skrb o strateškim zalihama voda, vodoistražni radovi; davanje suglasnosti i mišljenja na provedbene propise koje temeljem ovoga Zakona donose zajednice uslužnih područja, jedinice lokalne samouprave; poduzimanje drugih mjera za namjensko i racionalno korištenje voda; sufinanciranje gradnje građevina javne vodoopskrbe i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji;
6. u zaštiti voda - upravljanje kakvoćom voda, provedba monitoringa površinskih i podzemnih voda, uključivo i laboratorijske poslove u provedbi monitoringa, provedba i nadzor nad provedbom drugih nositelja provedbe Državnoga plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja davanje suglasnosti i mišljenja na provedbene propise koje temeljem ovoga Zakona donose zajednice uslužnih područja sufinanciranje gradnje građevina javne odvodnje otpadnih voda i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji;

7. u navodnjavanju - upravljanje projektima gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave sukladno nacionalnim programima i projektima; sufinanciranje gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave;
8. upravljanje javnim vodnim dobrom;
9. vođenje vodne dokumentacije i jedinstvenoga informacijskog sustava voda, te izdavanje vodopravnih akata u skladu s ovim Zakonom;
10. priprema stručnih podloga za propise i izrada stručnih mišljenja i podloga za upravne akte koje sukladno ovom Zakonu donosi Ministarstvo;
11. stručni poslovi u vezi s davanjem koncesija na vodama i javnom vodnom dobru;
12. stručni nadzor nad provođenjem uvjeta iz vodopravnih akata i ugovora o koncesiji (vodni nadzor);
13. obračun i naplata naknada za koncesiju na vodama i javnom vodnom dobru;
14. planiranje prihoda za financiranje upravljanja vodama, te obračun i naplata vodnih naknada u skladu s posebnim zakonom;
15. upravljanje posebnim projektima određenih Zakonom, odlukom Vlade Republike Hrvatske ili Upravnoga vijeća Hrvatskih voda;
16. izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća o pripremi i provedbi planova i programa iz članka 22. ovoga Zakona, i
17. drugi poslovi stavljeni u djelokrug ovim Zakonom, te drugim zakonima i statutom Hrvatskih voda.

Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se kao javna služba.

Članak 206.

Imovina Hrvatskih voda utvrđena je bilancom i drugim poslovnim knjigama.

Imovinu Hrvatskih voda čine i druge stvari, prava, novac i obveze koje Hrvatske vode steknu odnosno preuzme u skladu sa Zakonom.

Poslovanje Hrvatskih voda financira se iz vodnih naknada koje su uređene zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Dobit ostvarenu u poslovanju, Hrvatske vode su u obvezi uložiti u razvoj i obavljanje djelatnosti u skladu sa statutom.

Članak 207.

Hrvatske vode za svoje obveze odgovaraju cijelom svojom imovinom.

Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Hrvatskih voda.

Članak 208.

Hrvatske vode neće za treće osobe preuzimati zajmove i/ili kredite, preuzimati dugove, preuzimati ispunjenje, pristupati dugu, davati jamstva ili mjenična jamstva, niti podmiriti tuđi dug sa pravom ili bez prava subrogacije.

Odredba stavka 1. ne odnosi se na trgovačka društva ili ustanove kojima Hrvatske vode imaju većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja.

Hrvatske vode ne mogu poduzimati radnje iz stavka 1. ovoga članka u svoju korist, a radi financiranja gradnje vodnih građevina na kojima treće osobe imaju pravo vlasništva ili koje se prenose u vlasništvo trećih.

Članak 209.

Tijelo upravljanja Hrvatskih voda je Upravno vijeće.

Upravno vijeće ima sedam članova od kojih šest članova imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske, a jednoga člana imenuju i razrješuju radnici, odnosno radničko vijeće Hrvatskih voda prema posebnim propisima o radu.

Članovi Upravnog vijeća prvenstveno se imenuju iz reda nositelja javnih dužnosti i stručnjaka s područja upravljanja vodama, gospodarstva i javnih financija.

Članom Upravnog vijeća ne može biti osoba koja je u poslovnom odnosu s Hrvatskim vodama.

Vlada Republike Hrvatske, radnici odnosno radničko vijeće mogu razriješiti člana Upravnog vijeća i prije isteka vremena na koje je imenovan, a dužni su ga razriješiti ako nastupe okolnosti iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 210.

Upravno vijeće:

1. donosi Statut,
2. donosi financijski plan Hrvatskih voda,
3. donosi plan upravljanja vodama,
4. prihvaća izvješća o izvršenju financijskog plana Hrvatskih voda i plana upravljanja vodama,
5. donosi pravilnik o unutarnjem ustrojstvu,
6. donosi opće akte potrebne za poslovanje Hrvatskih voda i druge akte koje prema ovome Zakonu donose Hrvatske vode,
7. donosi poslovnik o svome radu,
8. razmatra izvješća generalnog direktora i o tome donosi odluke,
9. odlučuje o osnivanju društava kapitala ili druge pravne osobe i o ulaganjima u te pravne osobe,
10. odlučuje o preuzimanju zajmova iznad iznosa određenog Statutom,
11. imenuje zamjenika generalnog direktora i direktore vodnih područja,
12. odlučuje o otuđenju i opterećenju nekretnina čija vrijednost prelazi iznos određen Statutom, i
13. obavlja druge poslove i zadatke određene ovim Zakonom, Statutom i općim aktima Hrvatskih voda.

Financijski plan Hrvatskih voda iz stavka 1. točke 2. ovog članka stupa na snagu suglasnošću Hrvatskog sabora.

Akt iz stavka 1. točke 1. ovoga članka donosi se uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Akti iz stavka 1. točke 2., 3., 5., 9., 10., 11. i 12. ovoga članka donose se uz prethodnu suglasnost Ministra.

Članak 211.

Upravno vijeće ima predsjednika kojeg biraju članovi Upravnoga vijeća.

Članak 212.

Upravno vijeće raspravlja i odlučuje na sjednicama na kojima mora prisustvovati najmanje pet članova Vijeća. Odluke se donose većinom glasova prisutnih članova.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za donošenje odluka o pitanjima iz članka 210. stavka 1. točke 1. i 10. ovoga Zakona potrebna je dvotrećinska većina glasova svih članova Upravnoga vijeća.

Članovi Upravnog vijeća dužni su u svom radu i pri odlučivanju u Vijeću postupati prema načelu savjesnosti u skladu sa Zakonom i općim aktima Hrvatskih voda.

Članak 213.

Članovi Upravnog vijeća imaju pravo na naknadu za rad u Upravnom vijeću i pravo na naknadu putnih i sličnih troškova pri izvršenju dužnosti člana Upravnoga vijeća u skladu sa statutom.

Članak 214.

Voditelj poslovanja Hrvatskih voda je generalni direktor.

Generalni direktor:

1. zastupa i predstavlja Hrvatske vode,
2. vodi i organizira poslovanje Hrvatskih voda,
3. donosi plan sistematiziranih radnih mjesta,
4. predlaže upravnom vijeću akte iz članka 210. ovoga Zakona,
5. podnosi izvješća o stanju vodnog režima i poslovanju Hrvatskih voda,
6. donosi akte poslovanja, osim onih koje donosi upravno vijeće,
7. obavlja druge poslove i zadatke sukladno Statutu.

Generalni direktor odgovoran je za zakonitost poslovanja Hrvatskih voda.

Članak 215.

Generalnoga direktora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministra.

Generalni direktor imenuju se na vrijeme od pet godina.

Uvjeti koje mora ispunjavati osoba koja se imenuje za generalnoga direktora određuju se statutom.

Članak 216.

Statutom Hrvatskih voda osobito se uređuju: ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela i generalnoga direktora, osnivanje i nadležnosti stručnoga savjeta, osnove unutarnjeg ustrojstva, nadležnosti ustrojbenih jedinica na vodnim područjima, utvrđuju granice slivnih područja, način i uvjeti raspolaganja sredstvima, način ostvarivanja odnosa s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u pitanjima upravljanja vodama, način ostvarivanja javnosti rada, te druga pitanja za koja je ovim ili drugim zakonom određeno da se uređuju statutom.

Članak 217.

Unutarnje ustrojstvo Hrvatskih voda utvrđuje se pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu. Unutarnje ustrojstvo utvrđuje se u skladu s osnovama unutarnjega ustrojstva određenim Statutom.

Plan sistematiziranih radnih mjesta donosi se sukladno pravilniku o unutarnjem ustrojstvu.

Članak 218.

Hrvatske vode mogu imati i druga stručna i nadzorna tijela. Sastav, način osnivanja, djelokrug i način rada tih tijela određuju se statutom ili pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

2. INSTITUT ZA VODE

Članak 219.

Vlada Republike Hrvatske uredbom će osnovati Institut za vode, s pravnim statusom ustanove.

Uredbom iz stavka 1. ovoga članka, urediti će se: tijela Instituta, ovlasti i način njihovoga odlučivanja, imovina, odgovornost za obveze, raspolaganje sredstvima, način ostvarivanja javnosti rada, djelatnosti Instituta, a osobito osiguranja znanstveno stručne podrške potrebne za učinkovitu provedbu ovog Zakona obavljanja znanstveno-stručnih poslova potrebnih za analizu praćenja Strategije upravljanja vodama u cilju njenog poboljšanja i revidiranja obavljanja poslova pripreme znanstveno-stručnih podloga za izradu projektnih zadataka i konceptijskih rješenja potrebnih za provedbu ovog Zakona; pripremanja znanstveno-stručnih podloga potrebnih za analizu provedbe Zakona o vodama i drugih propisa iz područja upravljanja vodama, te druga pitanja za koja je ovim ili drugim zakonom određeno da se uređuju statutom.

Sredstva za financiranje poslovanja Instituta za vode osiguravaju se u državnom proračunu.

VI. JAVNA VODOOPSKRBA I JAVNA ODVODNJA I PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

1. NAČELA I OSIGURANJE OBAVLJANJA DJELATNOSTI

Članak 220.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda javne su službe.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda od interesa su za jedinice lokalne samouprave na uslužnom području (nadkomunalne djelatnosti).

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obavljaju se prema sljedećim načelima:

1. Vodne usluge se pružaju pod nediskriminatornim uvjetima i socijalno prihvatljivim uvjetima;
2. Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obavljaju se učinkovito, ekonomično i svrhovito;
3. Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda obavljaju se tako da se osigura njihov održivi razvitak i stalno povećanje kakvoće vodnih usluga;
4. Građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda održavaju se trajno u stanju služiti svojoj svrsi (stanje funkcionalne sposobnosti);
5. Javnost mora biti upoznata s bitnim informacijama u obavljanju djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda;

Financiranje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te financiranje gradnje građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda uređuje se zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Građenje građevina javne vodoopskrbe i građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda od interesa je za Republiku Hrvatsku.

Članak 221.

Jedinice lokalne samouprave nadležne su osigurati obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na uslužnom području.

U svrhu obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka jedinice lokalne samouprave:

1. osnivaju zajednice uslužnih područja,
2. sudjeluju putem svojih predstavnika u donošenju odluka koje po odredbama ovog Zakona donose zajednice uslužnih područja,
3. ostvaruju prava i obveze udjeličara, dioničara odnosno osnivača isporučitelja vodnih usluga,
4. osnivaju isporučitelje vodnih usluga sukladno ovom Zakonu,
5. obavljaju i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 222.

Granice uslužnih područja utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Granice uslužnih područja se određuju tako:

1. da se osigura tehničko i tehnološko jedinstvo građevina javne vodoopskrbe od izvorišta do krajnjega korisnika, i
2. da se osigura tehničko i tehnološko jedinstvo građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda od mjesta ispuštanja do prirodnoga prijamnika.

Uredba iz stavka 1. ovoga članka osobito sadržava:

- kriterije za određivanje uslužnih područja,
- pravni oblik, imovinu i financiranje zajednice uslužnog područja,
- sadržaj statuta zajednice uslužnog područja,
- djelatnost i javne ovlasti zajednice uslužnoga područja, i
- tijela zajednice uslužnog područja, njihov djelokrug i ovlasti.

2. VLASNIŠTVO NAD GRAĐEVINAMA JAVNE VODOOPSKRBE I GRAĐEVINAMA JAVNE ODVODNJE OTPADNIH VODA

Članak 223.

Građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda javna su dobra u općoj uporabi.

Građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u vlasništvu su javnih operatera ili jedinica lokalne samouprave na uslužnom području.

Nad građevinama javne vodoopskrba i građevinama javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u vlasništvu javnih operatera, jedinice lokalne samouprave koje su njihovi udjeličari, dioničari ili osnivači, imaju zakonsko založno pravo u idealnom dijelu koji odgovara njihovom udjelu u temeljnom kapitalu javnog operatera odnosno pravu odlučivanja u javnom operateru-ustanovi.

Građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda mogu biti u prometu isključivo između pravnih osoba iz stavka 2. ovog članka.

Građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda mogu biti u prometu izvan kruga pravnih osoba iz stavka 2. ovog članka, kad postanu nepotrebni za neposredno obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe ili javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, o čemu odluku donosi skupština zajednice uslužnoga područja, na prijedlog vlasnika građevine.

Članak 224.

Građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ne mogu biti predmetom ovrhe.

U slučaju stečaja javnoga operatera koji je vlasnik građevina javne vodoopskrbe ili građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, nad njima postoji izlučno pravo u korist jedinica lokalne samouprave, koje su udjeličari odnosno dioničari odnosno osnivači javnoga operatera.

Nad udjelima u temeljnom kapitalu javnih operatera koji su trgovačka društva i ujedno su vlasnici građevina javne vodoopskrbe ili građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda dopuštena je ovrha do visine od 49 % udjela.

Građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ne mogu se opteretiti stvarnim pravima.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka jedinice lokalne samouprave koje su vlasnici građevina javne vodoopskrbe i/ili građevina javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda dužni su iste opteretiti pravom plodouživanja u korist javnoga operatera.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka građevine javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda izgrađene temeljem ugovora o koncesiji opterećuju se koncesijom i pravom plodouživanja u korist koncesionara, a mogu se opteretiti zalogom prava plodouživanja u korist vjerovnika koncesionara, koji je financirao gradnju tih građevina, sukladno ugovorom o koncesiji.

Građevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi ne smiju se priključiti na građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje otpadnih voda.

Na građevine za koje je u tijeku postupak koji vodi građevinska inspekcija, a koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanje građevina prema posebnom zakonu, primjenjuje se stavak 7. ovoga članka.

3. UVJETI ZA REGISTRACIJU DJELATNOSTI I OBAVLJANJE DJELATNOSTI JAVNE VODOOPSKRBE I JAVNE ODVODNJE I PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA

Članak 225.

Za upis djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u trgovački registar moraju biti ispunjeni posebni uvjeti određeni propisom iz stavka 2., te uvjeti iz stavka 3., 4. i 7. ovoga članka.

Posebne uvjete za upis djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u trgovački registar, a osobito potrebnu tehničku opremljenost, te stručnu osposobljenost i brojnost ljudstva, posebne postupovne odredbe o donošenju rješenja iz stavka 5. ovoga članka, te posebne razloge za ukidanje tog rješenja propisuje Ministar.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda mogu u trgovački registar upisati trgovačka društva ili ustanove, u kojima jedinice lokalne samouprave imaju većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja.

Djelatnosti pročišćavanja otpadnih voda te djelatnosti crpljenja i odvoza otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda mogu u trgovački registar upisati i trgovačka društva u kojima privatne osobe imaju većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja.

Ispunjenje posebnih uvjeta iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se rješenjem Ministarstva (certifikacijsko rješenje).

Konačno i/ili pravomoćno certifikacijsko rješenje ukinut će Ministarstvo po službenoj dužnosti i bez pristanka stranke, a ukidanje upisati u trgovački registar, ako se u razdoblju nakon njegovoga izdavanja utvrdi prestanak ispunjavanja posebnih uvjeta utvrđenih propisom iz stavka 2. ovoga članka. Protiv rješenja o ukidanju certifikacijskog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka djelatnost javne vodoopskrbe mogu u trgovački registar upisati i trgovačka društva ili ustanove, u kojima većinski udio imaju jedinice područne (regionalne) samouprave, Republika Hrvatska i/ili Hrvatske vode, ako namjeravaju obavljati djelatnost javne vodoopskrbe prema drugim operaterima.

Članak 226.

Vlada Republike Hrvatske uredbom će propisati uvjete i način isporuke vodnih usluga.

Uredba iz stavka 1 osobito sadrži:

- način pružanja vodnih usluga u djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
- opće uvjete isporuke vodnih usluga
- strukturu i način obračuna cijene vodnih usluga

- djelatnosti i javne ovlasti javnih operatera
- način i troškove priključenja na građevine javne vodoopskrbe i građevine javne odvodnje otpadnih voda.

4. AGENCIJA ZA REGULACIJU VODNIH USLUGA

Članak 227.

Ovim se Zakonom osniva Agencija za regulaciju vodnih usluga kao samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba, na koju se ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno primjenjuju propisi o ustanovama (u daljnjem tekstu: Agencija).

Sjedište Agencije je u Zagrebu.

Agencija je ovlaštena sklapati pravne poslove osim onih koji su zabranjeni ovim Zakonom ili statutom Agencije.

Rad Agencije je javan.

Članak 228.

Statutom Agencije osobito se uređuju: ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela Agencije, osnove unutarnjeg ustrojstva, način i uvjeti raspolaganja sredstvima, način ostvarivanja odnosa s zajednicama uslužnoga područja i isporučiteljima vodnih usluga u pitanjima iz nadležnosti Agencije, način ostvarivanja javnosti rada, te druga pitanja za koja je ovim ili drugim zakonom određeno da se uređuju statutom.

Članak 229.

Djelatnost Agencije je reguliranje i poboljšavanje poslovanja u gospodarstvu.

U obavljanju djelatnosti Agencija ima sljedeće javne ovlasti:

1. odlučuje povodom zahtjeva za preispitivanje provedbenih propisa i drugih općih akata zajednice uslužnoga područja,
2. donosi odluku o kalkulativnim elementima cijene vodnih usluga,
3. rješava o prigovoru protiv odluke zajednica uslužnoga područja o pitanjima predstavnika jedinica lokalne samouprave u zajednici uslužnoga područja,
4. rješava žalbe na uvjete i način isporuke vodnih usluga,
5. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Odluke Agencije o žalbama su konačne, ali se protiv njih može pokrenuti upravni spor. Kada žalba ne odgađa izvršenje, Agencija je ovlaštena iz razloga opasnosti od nenadoknadive štete odgoditi izvršenje osporenoga akta.

Članak 230.

Tijela Agencije su upravno vijeće, ravnatelj i stručne službe.

Unutarnje ustrojstvo Agencije uređuje se pravilnikom u skladu sa ovim Zakonom i statutom.

Članak 231.

Agencijom upravlja upravno vijeće.

Upravno vijeće ima pet članova koje imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministra, na razdoblje od 4 godine. Članovi upravnog vijeća imenuju se iz reda nositelja javnih dužnosti i stručnjaka s područja upravljanja vodama, gospodarstva i javnih financija.

Član upravnoga vijeća može biti razriješen i prije isteka vremena na koje je imenovan.

Predsjednika upravnoga vijeća bira i razrješuje upravno vijeće.

Članak 232.

Upravno vijeće:

1. donosi odluke iz članka 229. stavak 2. točke 1. i 2. ovoga Zakona,
2. donosi statut, pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i druge opće akte Agencije,
3. donosi financijski plan Agencije,
4. prihvaća financijska izvješća,
5. imenuje i razrješuje ravnatelja Agencije,
6. traži i razmatra izvješća ravnatelja Agencije,
7. obavlja i druge poslove određene statutom Agencije.

Upravno vijeće može u pojedinačnim osobito bitnim slučajevima odlučiti i o drugim pitanjima iz članka 229. ovoga Zakona.

Članak 233.

Ravnatelj Agencije:

1. predlaže akte koje donosi upravno vijeće Agencije, osim akta o imenovanju ravnatelja Agencije,
2. zastupa Agencije u pravnom prometu, u postupcima pred tijelima javne vlasti
3. vodi i organizira poslovanje Agencije,
4. obavlja poslove Agencije koji nisu izričito stavljani u djelokrug upravnoga vijeća,
5. obavlja i druge poslove određene statutom Agencije.

Ugovor o radu s ravnateljem Agencije, u ime Agencije potpisuje predsjednik upravnoga vijeća.

Članak 234.

Sredstva za poslovanje Agencije osiguravaju se u državnom proračunu.

Agencija odgovara za svoje obveze cjelokupnom svojom imovinom, a Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno za obveze Agencije.

Agencija ne može uzimati zajmove i kredite.

5. OBJAVA ODLUKA U SLUŽBENIM GLASILIMA I INTERNETU

Članak 235.

Akti Agencije iz članka 229. stavak 2. točke 1. i 2. ovoga Zakona objavljuju se u Narodnim novinama i na internet stranici Agencije.

VII. POSEBNE DJELATNOSTI ZA POTREBE UPRAVLJANJA VODAMA

Članak 236.

Posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama su:

1. projektiranje vodnih građevina,
2. vodoistražni radovi i drugi hidrogeološki radovi,
3. građenje novih regulacijskih i zaštitnih građevina,
4. poslovi preventivne obrane od poplava, te poslovi i mjere redovne i izvanredne obrane od poplava,
5. upravljanje i održavanje detaljnim građevinama za melioracijsku odvodnju i vodnim građevinama za navodnjavanje,
6. sprječavanje širenja i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja,
7. uzimanje uzoraka i ispitivanje sastava otpadnih voda, i
8. ispitivanje vodonepropusnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

Članak 237.

Za upis djelatnosti iz članka 236. ovoga Zakona u trgovački registar u trgovački registar moraju biti ispunjeni i posebni uvjeti određeni propisom iz stavka 2. ovoga članka.

Posebne uvjete za upis djelatnosti iz članka 236. ovoga Zakona u trgovački registar, a osobito potrebnu tehničku opremljenost, te stručnu osposobljenost i brojnost ljudstva, certifikacijska područja, posebne postupovne odredbe o donošenju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, te posebne razloge za ukidanje tog rješenja propisuje Ministar. Posebni uvjeti za upis djelatnosti iz članka 236. točka 7. ovoga Zakona u trgovački registar propisuju se uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Ispunjenje posebnih uvjeta iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se rješenjem Ministarstva (certifikacijsko rješenje).

Konačno i/ili pravomoćno certifikacijsko rješenje ukinut će Ministarstvo po službenoj dužnosti i bez pristanka stranke, a ukidanje upisati u trgovački registar, ako se u razdoblju nakon njegovoga izdavanja utvrdi prestanak ispunjavanja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka. Protiv rješenja o ukidanju certifikacijskog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 238.

Postojanje posebnih uvjeta iz članka 237. ovoga Zakona i upis djelatnosti u sudski registar dokazuje se certifikacijskim rješenjem i izvatkom iz trgovačkoga registra.

VIII. NACIONALNO VIJEĆE ZA VODE

Članak 239.

Nacionalno vijeće za vode osniva se radi razmatranja sustavnih pitanja upravljanja vodama, usklađivanja različitih potreba i interesa te predlaganja mjera za razvoj i poboljšanje vodnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Nacionalno vijeće za vode:

1. razmatra i daje mišljenje o prijedlozima zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja u vezi s upravljanjem vodama,
2. razmatra provođenje zakona i propisa o upravljanju vodama,
3. razmatra prijedloge Strategije upravljanja vodama i planova upravljanja vodnim područjima,
4. razmatra sustav financiranja upravljanja vodama i način korištenja tako osiguranih sredstava,
5. razmatra potrebe koje se putem vodnog sustava ostvaruju u različitim djelatnostima i područjima života (uređenje naselja, poljoprivreda, energetika, plovidba, industrija, turizam i dr.).

U vezi s pitanjima koja razmatra, Nacionalno vijeće za vode daje mišljenja, utvrđuje stajališta i prijedloge, predlaže donošenje propisa i poduzimanje mjera.

Članak 240.

Nacionalno vijeće za vode ima predsjednika i deset članova koje na vrijeme od četiri godine imenuje Hrvatski sabor.

Predsjednik i članovi Nacionalnog vijeća za vode imenuju se iz reda zastupnika u Hrvatskom saboru, te iz reda istaknutih znanstvenika i stručnih djelatnika iz područja upravljanja vodama i tome srodnih područja.

Članak 241.

Nacionalno vijeće za vode donosi poslovnik o svom radu. Stručne i druge poslove potrebne za rad Nacionalnog vijeća za vode obavlja Ministarstvo.

IX. NADZOR

Članak 242.

Upravni nadzor nad Hrvatskim vodama, Agencijom, jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave, zajednicama uslužnog područja i javnim operaterima u provedbi javnih ovlasti na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

Upravni nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavljaju državni službenici koje za to ovlasti Ministar.

Članak 243.

Inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi inspekcija pri Ministarstvu (u daljnjem tekstu: Državna vodopravna inspekcija).

Poslove državne vodopravne inspekcije mogu obavljati i drugi državni službenici Ministarstva koje za to ovlasti Ministar.

Poslovi inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

Članak 244.

Državna vodopravna inspekcija nadzire osobito:

1. stanje voda na koje se odnosi ovaj Zakon,
2. tehničku ispravnost i namjensko korištenje vodnih građevina,
3. ispunjavanje uvjeta iz vodopravnih akata i kontrolu načina uporabe vodnih građevina u skladu s vodopravnim aktima;
4. uporabu i korištenje voda i javnog vodnog dobra u skladu s ovim Zakonom, vodopravnim aktima i ugovorima o koncesiji,
5. stanje voda, odnosno onečišćenja voda i provođenje mjera za zaštitu voda,
6. provedbu mjera za postupanje u slučajevima iznenadnog i izvanrednog onečišćenja voda,
7. pripremu i provođenje mjera za obranu od poplava i drugih mjera upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda,
8. izvršavanje prava i obveza iz ugovora o koncesijama,
9. pripremu i provođenje planova obrane od poplava,
10. pripremu i provođenje Državnog plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i nižih planova mjera,
11. izvršavanje međudržavnih obveza.

Članak 245.

Inspekcijski nadzor iz članka 243. ovoga Zakona provode državni vodopravni inspektori.

Pored ovlasti uređenih Zakonom o sustavu državne uprave, državni vodopravni inspektori ovlaštteni su zahtijevati od odgovorne osobe u nadziranoj pravnoj osobi, odnosno od nadzirane fizičke osobe da:

1. dostavi na uvid sve potrebne podatke i dokumentaciju,
2. izvijesti o poduzetim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka,
3. organizira i omogućiti uzimanje uzoraka vode u svrhu ispitivanja njezina sastava, i
4. omogućiti izravan uvid u način obavljanja djelatnosti.

Troškovi uzimanje uzoraka vode u svrhu ispitivanja njezina sastava podmiruju se iz sredstava državnog proračuna. Ukoliko sastav vode ne odgovara propisanom, odnosno vodopravnom dozvolom odnosno rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša utvrđenom sastavu, troškove postupka podmiruje nadzirana osoba.

Članak 246.

Državni vodopravni inspektor provodi inspekcijski nadzor zajedno (koordinirano) sa inspektorima koji su nadležni za nadzor zaštite ostalih sastavnica okoliša na lokacijama za koje su izdani objedinjeni uvjeti zaštite okoliša ili je te uvjete potrebno ishoditi u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša.

Na lokacijama iz st. 1. ovog članka državni vodopravni inspektor može samostalno obaviti inspekcijski nadzor u skladu s odredbama članka 243. ovog Zakona.

Članak 247.

Po utvrđenju nepravilnosti i nedostataka u primjeni ovoga Zakona i temeljem njega donesenim provedbenim propisima, državni vodopravni inspektor je obvezan donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka državni vodopravni inspektor je obvezan:

1. zabraniti građenje ili izvođenje drugih radova ako se izvode bez propisanih vodopravnih akata ili suprotno njima,
2. narediti privremenu obustavu rada, odnosno obavljanja djelatnosti,
3. zabraniti uporabu objekata ili uređaja,
4. zabraniti ili ograničiti korištenje voda,
5. zabraniti ili ograničiti ispuštanje opasnih i drugih onečišćujućih tvari u vode,
6. zabraniti odlaganje otpadnih i drugih tvari na području na kojem to može utjecati na pogoršanje kakvoće vode,
7. narediti poduzimanje mjera za pročišćavanje onečišćenih voda,
8. narediti otklanjanje šteta i uspostavu prijašnjeg stanja,
9. narediti privremeno oduzimanje predmeta kojim je počinjen prekršaj iz ovoga Zakona, do konačnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka,
10. poduzeti druge mjere i radnje u skladu s ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovi njega.

Članak 248.

Državni vodopravni inspektor predložit će Ministarstvu da po pravu nadzora poništi vodopravni akt izdan protivno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovi njega odnosno predložit će tijelu ovlaštenom za donošenje rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša izdanih protivno posebnim propisima o zaštiti okoliša da po pravu nadzora poništi rješenje.

Članak 249.

Državni vodopravni inspektor može donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovu izvršenje u slučaju kada je potrebno spriječiti radnju zbog koje može nastati neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi, životinjski ili biljni svijet, odnosno veća materijalna šteta, a osobito:

1. ako bi nastala neposredna opasnost od poplava, izljeva vode ili pogoršanja stanja u tijeku poplave,
2. ako bi mogla nastati nestašica vode ili teškoće u opskrbi vodom,
3. ako postoji opasnost od onečišćenja vode ili je nastupilo onečišćenje u opsegu u kojem to predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi ili za životinjski ili biljni svijet.

Pisani otpravak usmenog rješenja mora se stranci uputiti u roku od tri dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Članak 250.

Protiv rješenja državnoga vodopravnoga inspektora dopuštena je žalba Ministarstvu u roku osam dana od primitka rješenja.

O žalbi odlučuje posebna komisija koju imenuje Ministar.

Žalba ne odgađa izvršenje rješenja, osim ako u rješenju nije drukčije određeno.

Kada žalba ne odgađa izvršenje rješenja žalbeno tijelo može odgoditi izvršenje rješenja ako postoji opasnost od nenadoknadive štete.

Članak 251.

Poslove državnog vodopravnog inspektora može obavljati osoba koja, pored zakonom utvrđenih uvjeta za rad u tijelima državne uprave, ima visoku stručnu spremu građevinskog, kemijskog, prehrambeno-biotehnološkog, inženjersko-ekološkog, agronomskog, pravnog ili kulturno-tehničkog smjera i pet godina iskustva na poslovima upravljanja voda ili zaštite okoliša ili prirode i položen državni stručni ispit za državne vodopravne inspektore.

Program državnog stručnog ispita za državne vodopravne inspektore propisuje Ministar.

Iznimno od stavka 1. ovog članka poslove državnog vodopravnog inspektora mogu obavljati državni službenici zatečeni na poslovima područnih vodopravnih inspektora u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za vodno gospodarstvo, koji se preuzimaju u Ministarstvo danom stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 252.

Državni vodopravni inspektori imaju službenu iskaznicu i značku, kojom se dokazuje njihovo službeno svojstvo i identitet.

Način vođenja očevidnika i obrazac službene iskaznice i značke državnog vodopravnog inspektora propisuje Ministar.

Članak 253.

Radi osiguranja provođenja odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovi njega tijela državne uprave nadležna za poslove sanitarne inspekcije mogu:

1. zabraniti građenje ili uporabu građevina i uređaja, korištenje zemljišta i obavljanje gospodarske i druge djelatnosti u zoni sanitarne zaštite izvorišta koja služe za javnu opskrbu vodom za piće, odnosno za opskrbu mineralnom vodom - ako se time ugrožava zdravstvena ispravnost vode,
2. narediti otklanjanje nedostataka na građevinama i uređajima za opskrbu vodom za piće, koji mogu nepovoljno utjecati na količinu ili zdravstvenu ispravnost vode,
3. zabraniti uporabu vode za piće koja ne odgovara propisanim uvjetima glede kemijskih, fizikalnih, bakterioloških, bioloških i radioaktivnih osobina,

4. narediti pročišćavanje, dezinfekciju i provođenje drugih higijensko-epidemioloških mjera potrebnih radi poboljšanja zdravstvene ispravnosti vode za piće,
5. narediti poduzimanje drugih mjera potrebnih za zaštitu zdravstvene ispravnosti vode,
6. narediti ispravan rad sanitarnih i septičkih jama,
7. zabraniti direktno ispuštanje onečišćenih voda u kopnene vode i priobalne vode.

O poduzetim mjerama iz stavka 1. ovoga članka, tijela državne uprave nadležna za poslove sanitarne inspekcije izvijestit će Državnu vodopravnu inspekciju.

Članak 254.

Radi osiguranja provođenja odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovi njega tijela državne uprave nadležna za poslove sanitarne poljoprivredne inspekcije mogu narediti primjenu dobre poljoprivredne prakse u slučajevima raspršenih izvora onečišćenja sukladno posebnim propisima o poljoprivredi, te ostale poduzeti druge mjere na koje su ovlašteni ovim Zakonom i propisima donesenim temeljem njega.

O poduzetim mjerama iz stavka 1. ovoga članka, tijela državne uprave nadležna za poslove poljoprivredne inspekcije izvijestit će Državnu vodopravnu inspekciju.

Članak 255.

Odredbe članka 245. do 249. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju i tijela državne uprave nadležna za poslove sanitarne inspekcije pri poduzimanju mjera iz članka 253. ovoga Zakona i na tijela državne uprave nadležna za poslove poljoprivredne inspekcije pri poduzimanju mjera iz članka 254. ovoga Zakona.

Članak 256.

Ako pravna osoba ne postupi prema rješenju državnog vodopravnog inspektora u slučajevima iz članka 247. i 249. ovoga Zakona, prisilit će se na izvršenje upravnom mjerom u visini deseterostruke prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj u proteklom tromjesečju.

Ako fizička osoba ne postupi prema rješenju državnog vodopravnog inspektora u slučajevima iz članka 247. i 249. ovoga Zakona, prisilit će se na izvršenje upravnom mjerom u visini prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj u proteklom tromjesečju.

Svaka sljedeća upravna mjera iz st. 1. ovog članka izriče se u dvostrukom iznosu od prethodne.

Naplatu upravne mjere iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izvršavaju tijela nadležna za izvršenje novčanih kazni izrečenih za prekršaje.

Novčani iznos naplaćuje se u korist proračuna jedinica lokalne samouprave na čijem je području počinjen prekršaj.

Članak 257.

Poslove neposrednog nadzora nad stanjem voda i vodnih građevina, protupravnog korištenja javnoga vodnog dobra, i protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga

materijala (gline, zemlje, kamena i dr.) radi sprečavanja, utvrđivanja i uklanjanja onečišćenja voda, oštećenja vodnih građevina i nanošenja štete javnoj imovini obavljaju vodočuvari.

O svakoj promjeni okolnosti iz stavka 1. ovog članka vodočuvari su dužni odmah usmeno obavijestiti Državnu vodopravnu inspekciju, a pismeno najkasnije u roku od 24 sata.

U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka vodočuvari su ovlašteni utvrđivati identitet osoba i podnositi optužne prijedloge.

Vodočuvari imaju vodočuvarsku iskaznicu.

Propisom koji donosi Ministar određuju se uvjeti za obavljanje poslova vodočuvarske službe te oblik i sadržaj vodočuvarske iskaznice, te vođenja očevidnika o izdanim iskaznicama.

X. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 258.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako koristi vode suprotno odluci Ministra (članak 40. stavak 3.),
2. ako koristi vode suprotno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave (članak 42.),
3. ako u obavljanju vodoopskrbne djelatnosti ne osigura stalni i sustavni pregled vode, ne poduzima mjere za osiguravanje kakvoće vode i sanitarne ispravnosti uređaja (članak 43.),
4. ako ne poduzima propisane mjere zaštite izvorišta (članak 46.),
5. ako zahvaća ili koristi vode iz vodotoka i drugih prirodnih ležišta površinskih voda, crpi podzemne vode ili prikuplja oborinske vode za navodnjavanje poljoprivrednog i drugog zemljišta, protivno ugovoru o koncesiji odnosno izdanoj vodopravnoj dozvoli, ili bez sklopljenog ugovora o koncesiji odnosno izdanoj vodopravnoj dozvoli (članak 49. stavak 1.),
6. ako šljunak i pijesak izvađen tijekom radova uređenja voda i radova uređenja i održavanja unutarnjih plovni putova, održavanja akvatorija luke i pristaništa, te objekata sigurnosti unutarnje plovidbe, upotrijebi protivno posebnoj dozvoli Ministarstva ili bez dozvole Ministarstva, u slučajevima kada je posebna dozvola potrebna (članak 59.),
7. ako bez vodopravne dozvole vadi pijesak, šljunak i kamen na području na kojem je propisana obveza pribavljanja takve dozvole ili te stvari vadi u količini većoj od dozvoljene (članak 61.),
8. ako neovlašteno koristi vodno dobro (članak 72.),
9. ako ne dopusti korištenje vodnog dobra za namjene iz članka 65. ovoga Zakona (članak 72.),
10. ako opasne tvari i druge onečišćujuće tvari ispušta ili unosi u vode, ili odlaže na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda i ostaloga vodnoga okoliša (članak 80.),
11. ako u vode ispušta opasne i druge onečišćujuće tvari ili ih odlaže na područje gdje postoji mogućnost onečišćenja, odnosno onečišćenje voda, suprotno odredbama ovog Zakona (članci 96. do 100.),

12. ako ne osigura da se otpadne vode koje ispušta redovito uzorkuju i da se ispituje njihov sastav ili ako bez ovlasti obavlja analize sastava i kakvoće vode (članak 102.),
13. ako ne postupi sukladno odluci o odvodnji otpadnih voda (članak 104.),
14. ako ne provodi mjere utvrđene Državnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i nižim planovima mjera donesenim na osnovu tog plana (članak 107.),
15. ako ne postupi u skladu sa zabranom, odnosno ograničenjem ispuštanja otpadnih voda ili drugim propisanim mjerama za vrijeme niskog vodostaja (članak 108.),
16. ako ne obavijesti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje o nastalom onečišćenju voda, odnosno o opasnosti od onečišćenja u vezi s njenim djelovanjem ili propustom (članak 109. stavak 1.),
17. ako ne provodi mjere utvrđene Državnim planom obrane od poplava (članka 119.),
18. ako akumulacije ne koriste na način određen vodopravnom dozvolom kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala (članak 123.),
19. ako bez vodopravnih uvjeta, vodopravnog mišljenja, posebnih uvjeta priključenja, vodopravne potvrde, obavlja radove građenja ili druge radove za koje je ishodenje navedenih akata obavezno ili radove ne izvodi u skladu s navedenim aktima (članak 155, 161, 162, 164 stavak 1.),
20. ako bez vodopravne dozvole obavlja djelatnost za koju je takva dozvola potrebna ili takvu djelatnost ne obavlja u skladu s vodopravnom dozvolom i/ili dozvolbenim nalogom, odnosno stavlja u promet kemijske tvari i njihove pripravke bez vodopravne dozvole (članak 171., 173., i 175.),
21. ako bez ugovora o koncesiji obavlja djelatnost, odnosno radnje za koje je propisana obveza pribavljanja koncesije (članak 182.),
22. ako kao korisnik koncesije ne poduzima mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi i imovine drugih osoba (članak 197.),
23. ako kao korisnik koncesije ne obavi radnje naložene mu radi usklađivanja s promjenama u vodnom režimu (članak 198. stavak 1.),
24. ako obavlja poslove iz članka 236. ovoga Zakona bez upisa u sudski registar (članak 237.),

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 259.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako bez vodopravne dozvole koristi vodu za namjene i u količini koja prelazi opseg opće uporabe (članak 36.),
2. ako koristi vodu suprotno odluci o privremenom ograničenju ili trajnoj obustavi korištenja voda (članak 37.),
3. ako u roku od 48 sati ne prijavi nalaz podzemnih voda prilikom izvođenja rudarskih radova, drugih iskopa i bušenja tla (članak 38. stavak 1.),
4. ako ne dopusti uvid, uzimanje podataka i obavljanje potrebnih ispitivanja podzemnih voda (članak 38. stavak 2.),

5. ako u obavljanju vodoopskrbne djelatnosti ne dostavlja podatke o provođenju mjera za osiguranje odgovarajuće kakvoće vode (članak 43.),
6. ako vlasnik koji otuđi zemljišnu česticu iz članka 63. ovoga Zakona, ne poštuje pravo prvokupa Republike Hrvatske (članak 76.),
7. ako ne vodi propisane očevidnike o ispuštanju u vode opasnih i drugih onečišćujućih tvari (članak 103.),
8. ako suprotno propisu o graničnim emisijama opasnih i drugih onečišćujućih tvari u septičke, odnosno sabirne jame ispušta otpadne vode (članak 104.),
9. ako ne sudjeluje u obrani od poplava kada je na to obavezan u skladu s planom obrane od poplava (članak 121.),
10. ako ne poštuje privremeno ograničenje, odnosno zabranu cestovnog, željezničkog, odnosno riječnog prometa (članak 122. stavak 1.),
11. ako ne poduzima mjere obrane od leda, erozija i bujica (članci 124. i 125.),
12. ako ne održava građevine detaljne melioracijske odvodnje u svom privatnom vlasništvu (članak 134.),
13. ako ne održava kanale oborinske odvodnje u svom privatnom vlasništvu (članak 137. stavak 4.),
14. ako postupi suprotno zabranama propisanim radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i sprečavanja pogoršanja vodnog režima (članak 138. stavak 1. točka 1., 2., 4., 5. i 6.)
15. ako na području na kojem je to zabranjeno podiže građevine i obavlja druge radove (članak 138. stavak 1. točka 3.),
16. ako ceste, putove i prijelaze na vodnom dobru, regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama ne održava na propisani način, odnosno koristi suprotno zabrani (članak 140. stavak 1.),
17. ako ne dopušta korištenje pijeska, šljunka i kamena, odnosno ne dopušta prijelaz preko zemljišta radi provođenja obrane od poplava (članak 141. stavak 1. i 2.),
18. ako ne dopušta prijelaz preko zemljišta radi premjeravanja, snimanja ili obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i obavljanja radova održavanja vodotoka i vodnih građevina (članak 142. stavak 1.),
19. ako mijenja ili presijeca tok podzemnih voda, odnosno koristi vode u opsegu kojim se ugrožavaju prava drugih osoba mineralna i termalna izvorišta, stabilnost tla i građevina (članak 143. stavak 1. točka 1.),
20. ako mijenja pravac ili jačinu toka površinske vode koja protječe ili otječe preko njegova zemljišta (članak 143. stavak 1. točka 2.),
21. ako ne ustupi podatke od značaja za upravljanje vodama (članak 150.),
22. ako ne omogući provedbu upravnog nadzora u skladu s člankom 242. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi odnosno u tijelu pravne osobe koje ne dostavi odluku o koncesiji, odnosno ugovor o koncesiji Hrvatskim vodama na način i u roku propisanom člankom 192. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom iz stavka 2. ovoga članka.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna

Članak 260.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 na kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako se koristi vodnim dobrom za odmor i rekreaciju suprotno odluci jedinice lokalne samouprave (članak 34.),
2. ako ne postupa u skladu s odlukom jedinice lokalne samouprave o uvjetima korištenja vode iz javnih zdenaca crpki i sl. objekata koji nisu uključeni u građevine javne vodoopskrbe (članak 42.),
3. ako ne vodi propisane očevidnike o zahvaćanju i korištenju vode (članak 43.),
4. ako ne vodi propisane očevidnike o izvađenim količinama pijeska, šljunka i kamena (članak 60.),
5. ako ne podvrgne građevine odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kontroli ispravnosti po ovlaštenoj osobi i/ili ne ishodi potvrdu o sukladnosti građevine s bitnim zahtjevima za građevinu (članak 105.),
6. ako ne uspostavi prijašnje stanje (članak 139.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 261.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba :

1. ako ne dostavlja podatke iz očevidnika o zahvaćenim i iskorištenim količinama vode (članak 43.),
2. ako ne dostavlja podatke iz očevidnika o količini i kakvoći izvađenog pijeska, šljunka ili kamena (članak 60.),
3. ako ne dostavlja podatke iz očevidnika o ispuštanju otpadnih voda (članak 103. stavak 1.),
4. ako primijeti da je došlo do onečišćenja voda ili da postoji opasnost nastanka onečišćenja, a o tome ne izvijesti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, ili isto ne primijeti a morala je primijetiti (članak 109. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi, odnosno u tijelu pravne osobe, koje ne dostavi odluku o određivanju i/ili zaštiti zaštićenoga područja prema članku 85. stavku 4. ovoga Zakona u roku određenom tim člankom, kaznit će se kaznom iz stavka 2. ovoga članka.

Odgovorna osoba u pravnoj osobi, odnosno u tijelu pravne osobe, koja ne postupi po odredbi članka 150. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom iz stavka 2. ovoga članka.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 262.

Iznos novčane kazne iz članka 256. ovoga Zakona i kazne za prekršaje iz članka 258. do 261. ovoga Zakona uplaćuju se u korist proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave i namjenski koristi za financiranje radova uređenja vodotoka i drugih voda na slivnom području na kojem je prekršaj učinjen.

Članak 263.

Pored kazne izrečene za prekršaj prema počinitelju prekršaja iz članka 258. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona mogu se poduzeti i zaštitne mjere oduzimanje vozila, opreme i pribora s kojima je prekršaj učinjen.

Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka može se izreći na vrijeme do šest mjeseci, a u slučaju ponovljenog prekršaja u roku od dvije godine mogu se trajno oduzeti sredstva rada iz stavka 1. ovoga članka bez prava na naknadu.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 264.

Odredba članka 11. ovoga Zakona primjenjuje se na građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju u odnosu na koje do stupanja na snagu ovoga Zakona nije u zemljišnim knjigama upisano pravo vlasništva jedinica regionalne (područne) samouprave.

Članak 265.

U roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona državni odvjetnici u suradnji s Hrvatskim vodama dužni su podnijeti nadležnim sudovima zahtjeve za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske, s oznakom javnoga vodnoga dobra pod upravom Hrvatskih voda, na zemljišnim česticama koje su javno vodno dobro iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona.

U roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona jedinice područne (regionalne) samouprave su dužne podnijeti nadležnim sudovima zahtjeve za uknjižbu prava vlasništva jedinice područne (regionalne) samouprave u zemljišnu knjigu kao vlasnika na građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevinama za navodnjavanje iz članka 67. stavak 2. ovoga Zakona.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na zemljišne čestice iz članka 66. stavka 1. ovoga Zakona koje su aktom o nacionalizaciji, konfiskaciji ili na drugoj osnovi, osim na temelju raspolaganja prijašnjih vlasnika pretvorene u društveno vlasništvo dok se u skladu s posebnim zakonom ne riješi njihov pravni položaj.

Članak 266.

Odredbe članaka 41., 42., 47., 48., 104., 162., 163., 167. do 169., 185., 220., 221., 223. i 224. ovoga Zakona stupaju na snagu 1. siječnja 2012.

Do stupanja na snagu odredbi iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04 i 178/04):

- članak 3. stavak 1. točke 1. i 2., članak 3. stavci 2. i 3.,
- članak 5.,
- članak 6. stavak 1. (u dijelu koji se odnosi na javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda),
- članak 8. stavak 1. (u dijelu koji se odnosi na javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda),
- članak 11. stavak 1. podstavci 1., 2. i 3., članak 11. stavak 2. (u dijelu koji se odnosi na javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda),
- članak 20. stavak 1. točke 1. i 2., članak 20. stavak 2. (u dijelu koji se odnosi na javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda),
- članak 22. stavak 1. točka 1.,
- članak 30. stavak 2.,
- članak 34. stavak 1. točka 1., članak 34. stavci 2. i 3. (u dijelu koji se odnosi na javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda),
- članci 35., 36. i 37.,
- članak 40. (u dijelu koji se odnosi na javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda),
- članak 44. stavci 2. i 3. (u dijelu koji se odnosi na javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda).

Stupanjem na snagu odredbi iz stavka 1. ovoga članka, prestaju važiti odredbe iz stavka 2. ovoga članka.

Uredbe iz članka 222. stavka 1. i članka 226. stavka 1. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od 1 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odluku iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od 1 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Propis iz članka 225. stavka 2. ovoga Zakona donijet će Ministar u roku od 1 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 267.

Jedince lokalne samouprave su u obvezi do isteka roka iz članka 266. stavka 1. ovoga Zakona osnovati zajednice uslužnih područja. Ne postupe li jedince lokalne samouprave po odredbi stavka 1. ovoga članka, programi građenja javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na njihovim područjima neće biti financirani sredstvima naknade za korištenje voda, naknade za zaštitu voda, državnoga proračuna, proračunskih i izvanproračunskih fondova.

Članak 268.

Nakon 01. siječnja 2012. ovlasti koje po ovom Zakonu ima zajednica uslužnog područja izvršavati će Agencija do osnivanja zajednice uslužnog područja .

Članak 269.

Provedbene propise koje donosi Agencija za regulaciju vodnih usluga donijeti će u roku od godine dana od isteka roka iz članka 266. stavka 1. ovoga Zakona.

Provedbeni propisi doneseni temeljem Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04 i 178/04) ostaju na snazi do donošenja provedbenih propisa na koje upućuje stavak 1. ovoga članka.

Članak 270.

Iznimno od odredbe članka 135. stavak 2. ovoga Zakona, Hrvatske vode upravljaju građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju na temelju Plana upravljanja vodama u razdoblju od 3 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona. Na to se upravljanje, na odgovarajući način, primjenjuju odredbe članka 69. stavak 2. podstavci 1. do 3. ovoga Zakona.

Unutar razdoblja iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode su u obvezi osposobiti građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju i predati ih u posjed i na upravljanje jedinicama regionalne (područne) samouprave, u stanju u kojoj te građevine mogu služiti svojoj svrsi, a jedinice regionalne (područne) samouprave su ih dužne primiti.

O primopredaji Hrvatske vode i jedinica regionalne (područne) samouprave sastavljaju zapisnik.

U slučaju spora rješenje o primopredaji ili zabrani primopredaje donosi Ministar. Žalba protiv rješenja nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Odredba članka 132. stavak 2. ovoga Zakona počinje se primjenjivati istekom sedmoga dana od dana potpisivanja zapisnika iz stavka 3. ovoga članka odnosno na dan određen rješenjem iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 271.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise određene ovim Zakonom.

Ministar će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu donijeti propise određene ovim Zakonom.

Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave donijeti će propise iz članka 34., članka 42. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa koje će se donijeti po ovom Zakonu, ostaju na snazi provedbeni propisi doneseni temeljem Zakona o vodama (»Narodne novine« br. 107/95. i 150/05.), uključujuću Državni plan obrane od poplava (»Narodne novine«, broj 8/97, 32/97, 43/98, 93/99, 14/03, 188/03, 02/05, 152/05 i 28/06) i Državni plan za zaštitu voda (»Narodne novine«, broj 8/99), u dijelu u kojem njihove odredbe nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Odluka jedinice područne (regionalne) samouprave o redu prvenstva korištenja voda donesena temeljem članka 32. stavak 2. Zakona o vodama (»Narodne novine« br. 107/95 i 150/05) prestaje važiti danom pravomoćnosti odluke Ministra kojom se sukladno članku 40.

stavak 3. ovoga Zakona uređuje prvenstva korištenja voda na području na koje se odluka jedinice područne (regionalne) samouprave odnosila, ako je tako u odluci Ministra izričito navedeno.

Članak 272.

Postupci izdavanja vodopravnih akata započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona po odredbama Zakona o vodama (»Narodne novine«, br. 107/95 i 150/05) dovršit će se po odredbama toga zakona i propisa donesenih na temelju toga zakona.

Vodopravno mišljenje se izdaje izravno temeljem ovoga Zakona, neovisno o Pravilniku o izdavanju vodopravnih akata (»Narodne novine«, br. 28/96) dok se isti ne donese sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 273.

Obračun i naplatu iznosa naknade za koncesiju do sklapanja ugovora između Ministarstva i Hrvatskih voda iz članka 199. ovog Zakona obavljaju Hrvatske vode na temelju članka 152. stavak 2. i 3. Zakona o vodama (»Narodne novine« br. 107/95 i 150/05).

Članak 274.

Ugovori o koncesiji sklopljeni temeljem Zakon o vodama (»Narodne novine« br. 107/95 i 150/05) za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe otkazat će se tako da prestanu važiti na dan stupanja na snagu ugovora o koncesiji iz članka 185. ovoga Zakona.

Članak 275.

Državni službenici zatečeni na poslovima područnih vodopravnih inspektora u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za vodno gospodarstvo, preuzimaju se u Ministarstvo danom stupanja na snagu ovog Zakona i nastavljaju obavljati poslove državnih vodopravnih inspektora prema odredbama ovog Zakona i drugih propisa.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva s odredbama ovog Zakona.

Ministar je obvezan uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu ministarstva s odredbama ovog Zakona i Uredbe iz stavka 2. ovog članka u roku od 30 dana od stupanja Uredbe na snagu.

Rješenja o raspoređivanju preuzetih službenika na radna mjesta, Ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika iz stavka 3. ovog članka.

Članak 276.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona, Ministarstvo preuzima na korištenje poslovne prostorije i opremu koje su do dana stupanja na snagu ovog Zakona koristili područni vodopravni inspektori u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradu Zagrebu pri obavljanju poslova vodopravne inspekcije prema Zakonu o vodama (»Narodne novine« br. 107/95 i 150/05) te preuzima financijska sredstva iz proračuna

Središnjeg državnog ureda za upravu namijenjena za rad tih državnih službenika koji se preuzimaju iz ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Članak 277.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 19. stavak 3. ovoga Zakona, Crnomorsko vodno područje čine vodno područja sliva Save i vodno područje slivova Drave i Dunava, a Jadransko vodno područje čine vodno područje primorsko-istarskih slivova i vodno područje dalmatinskih slivova, u granicama utvrđenim Odlukom o utvrđivanju granica vodnih područja (»Narodne novine« broj 109/08).

Članak 278.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o vodama (»Narodne novine« br. 107/95. i 150/05.), osim članka 41. i 42. toga Zakona koji prestaju važiti 31. prosinca 2012.

Članak 279.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Obrazloženja uz pojedine članke

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet uređivanja Zakona o vodama, te se jasno određuje da se Zakonom ne uređuje zaštita voda od radioaktivnih onečišćenja. Određuje se i da se sredstva za financiranje djelatnosti upravljanja vodama osiguravaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Uz članak 2.

Ovim člankom određuje se važenje Zakona u odnosu na predmet, odnosno da se njegove odredbe odnose na površinske i podzemne vode, priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, i u odnosu na nalazišta vode za piće, mineralne, termalne i termomineralne vode. Razgraničava se važenje Zakona o vodama u odnosu na važenje Pomorskog zakonika, odnosno Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda po pitanju zaštite voda od onečišćenja kao i da granicu između kopnenih i priobalnih voda sporazumno utvrđuju Ministar i ministar nadležan za more.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se da su vode opće dobro te da stoga imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske.

Uz članak 4.

Ovim člankom uređuje se značenje izraza u ovom Zakonu.

Uz članke 5.-7.

Ovim člancima se propisuje što čini upravljanje vodama, određuju se načela upravljanja vodama te vodni režim.

Uz članke 8.-18.

Ovim člancima propisuje se što su vodne građevine, vrste vodnih građevina, status i vlasništvo nad regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, status i vlasništvo nad vodnim građevinama za melioracije, interes Republike Hrvatske za građenje i održavanje određenih građevina i njihovo građenje i održavanje u vlasništvu Republike Hrvatske i na općem dobru, izvlaštenje radi građenja i održavanja, gradnja i održavanje vodnih građevina, donošenje višegodišnjih razvojnih programa, kao i programa održavanja te upravljanje višenamjenskim akumulacijama.

Uz članke 19.-21.

Ovim člancima se uređuju teritorijalne osnove za upravljanje vodama: utvrđuju se vodna područja kao teritorijalne jedinice za upravljanje riječnim slivovima, propisuje se jedinstveno upravljanje te podjela voda na vode I. i II. reda. Propisuje se upravljanje građevinama javne vodoopskrbe i pročišćavanja otpadnih voda po uslužnim područjima kao i da se ona za potrebe javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda mogu podijeliti na aglomeracije.

Uz članke 22. – 30.

Ovim člancima se propisuju planski dokumenti za upravljanje vodama, osnovne odrednice o Strategiji upravljanja vodama, tko donosi Strategiju, sadržaj i donošenje plana upravljanja vodnim područjem, mogućnost donošenja detaljnih planova kao i jedinstvenog plana upravljanja međunarodnim vodnim područjem, propisuje se donošenje financijskog plana Hrvatskih voda te detalji o Planu upravljanja vodama. U članku 30. propisuje se da će Ministar propisati sadržaj, postupak i metodologiju izrade Strategije upravljanja vodama, planova upravljanja vodnim područjem, sadržaj te postupak donošenja istih, kao i postupak i oblike obvezatnog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda.

Uz članke 31.-32.

Ovim člancima uređuju se vrste i uvjeti korištenja voda.

Uz članke 33.-36.

Ovim člancima propisuje se opća uporaba voda, te se određuje da opća uporaba voda ne obuhvaća korištenje voda za navodnjavanje i u tehnološkom postupku pri obavljanju gospodarske djelatnosti. Predviđa se mogućnost da jedinice lokalne samouprave po potrebi donesu detaljniji propis o mjestu, načinu i opsegu opće uporabe voda, pri čemu moraju osigurati ravnopravno i jednako korištenje voda za sve, uz uvjet da opća uporaba voda ne smije biti na štetu ostalih posebnih namjena voda određenih Zakonom. Propisuje se slobodno korištenje voda vlasnika odnosno ovlaštenika drugog stvarnog prava na zemljištu, oborinskih voda koje se skupljaju, odnosno izviru na njegovu zemljištu. Propisuje se da je za svako korištenje voda koje prelazi opseg opće uporabe voda, potrebna vodopravna dozvola ili ugovor o koncesiji.

Uz članke 37.-39.

Ovim člancima se propisuje kada je moguće privremeno ili trajno ograničiti ili obustaviti korištenje voda te obveza pravne ili fizičke osobe koja prilikom rudarskih radova, iskopa tunela i drugih iskopa i bušenja tla naiđe na podzemne vode, da o tome hitno obavijestiti Hrvatske vode, te vodoistražni radovi.

Uz članke 40.-44.

Ovim člancima propisano je prvenstvo korištenja voda za vodoopskrbu stanovništva vodom za piće i sanitarne potrebe te potrebe protupožarne zaštite i obrane u odnosu na ostale namjene kao i mogućnost uređivanja reda prvenstva korištenja voda uz poštivanje prioriteta za gore navedene svrhe, prvenstvo u korištenju voda uslužnog područja na kojem se nalaze izvorišta odnosno druga ležišta kao i da se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave propisuje održavanje i korištenje građevina izvan javne vodoopskrbe, obveza vođenja očevidnika o količinama zahvaćene vode te obveza Hrvatskih voda da identificiraju sve vode namijenjene ljudskoj potrošnji na svakom vodnom području radi osiguranja reda prvenstva u korištenju voda za vodoopskrbu.

Uz članke 45.-48.

Ovim člancima se propisuje zaštita izvorišta i zona sanitarne zaštite, donošenje pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, mjerama i ograničenjima, donošenje odluke o zaštiti izvorišta na uslužnom području i obveza uvođenja naknade za razvoj kada su potrebna povećana ulaganja u zonama sanitarne zaštite.

Uz članke 49.-53.

Ovim člancima se propisuje korištenje voda za navodnjavanje, upravljanje građevinama za navodnjavanje, sufinanciranje gradnje građevina za navodnjavanje, da će uvjete i mjerila sufinanciranja iz sredstava državnog proračuna urediti Vlada Republike Hrvatske, uvjete i mjerila sufinanciranja ili financiranja gradnje iz sredstava proračuna jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave donijeti predstavnička tijela tih jedinica; nadalje, propisuje se da Hrvatske vode upravljaju mješovitim građevinama za navodnjavanje, kao i da Ministar pravilnikom uređuje način upravljanja građevinama za navodnjavanje.

Uz članke 54.-57.

Ovim člancima se propisuje pravo korištenja vodnih snaga, mjerne jedinice za korištenje vodnih snaga, uvjeti za projektiranje i izvedbu vodnih građevina za korištenje vodnih snaga te osiguranje višenamjenskog korištenja akumulacija.

Uz članke 58.-62.

Ovim člancima se propisuju uvjeti za vađenje mineralnih sirovina, korištenje šljunka i pijeska izvađenog tijekom radova uređenja voda i radova uređenja i održavanja plovnoća puta, održavanja

akvatorija luke i pristaništa, te objekata sigurnosti plovidbe te mogućnost njegova korištenja za ugradnju u javne građevine od interesa za Republiku Hrvatsku uz posebnu dozvolu Ministra, obveza vođenja očevidnika o vađenju mineralnih sirovina, dužnost naknade štete za protupravno vađenje šljunka i pijeska te sadržaj vodopravne dozvole i ugovora o koncesiji.

Uz članke 63.-65.

Ovim člancima se propisuje da je vodno dobro, dobro od interesa za Republiku Hrvatsku te da u skladu s tim ima njezinu osobitu zaštitu i koristi se na način i pod uvjetima propisanim Zakonom, što ono obuhvaća, utvrđivanje pripadnosti vodnom dobru te namjene vodnog dobra.

Uz članke 66.-74.

Ovim člancima se propisuje što je javno vodno dobro, zemljišne čestice koje čine javno vodno dobro, stjecanje vlasništva dosjelošću na vodnom dobru i građevinama za melioracije u korist Republike Hrvatske, odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave, status javnog vodnog dobra kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, koje je neotuđivo, upravljanje javnim vodnim dobrom, primjena odredbi o javnom vodnom dobru na vodne građevine, jednaki uvjet služenja javnim vodnim dobrom na način i u opsegu koji određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, korištenje javnog vodnog dobra u gospodarske ili osobne svrhe, ostvarivanje zaštite kod smetanja posjeda javnog vodnog dobra, prestanak statusa javnog vodnog dobra .

Uz članke 75. i 76.

Ovim člancima propisano je da zemljišne čestice u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba, koje su od interesa za održavanje jedinstvenog vodnog režima sadržavaju oznaku vodno dobro u zemljišnim knjigama, kao i upis prava prvokupa u korist Republike Hrvatske, te iznimno, mogućnost njihova izvlaštenja u korist Republike Hrvatske.

Uz članak 77.

Ovim člankom propisuju se ciljevi zaštite voda od onečišćenja te kako se ostvaruje zaštita vode.

Uz članke 78.-89.

Ovim člancima propisuje se da Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje standard kakvoće voda za površinske uključujući priobalne te podzemne vode, sadržaj uredbe, postupanje kod pojave više ciljeva zaštite, zabrana ispuštanja opasnih tvari, monitoring, ciljevi, pokazatelji, provedba, kategorizacija vodnih tijela, provođenje analize značajki vodnoga područja za svako vodno područje, izrada programa mjera zaštite za vodna područja, zaštićena područja odnosno područja posebne zaštite voda te izrada registra, donošenje propisa o zaštićenim područjima te propisa o kakvoći vode za slatkovodne ribe i školjkaše te mjere i radnje u slučaju odstupanja od postizanja ciljeva zaštite vodnoga okoliša kao u slučaju nemogućnosti njihova postizanja.

Uz članke 90.-106.

Ovim člancima propisuju se načela zaštite voda, otklanjanje štete na izvoru nastanka, te primjena načela onečišćivač plaća, povrat troškova kroz primjenu odredbi zakona o financiranju, primjena kombiniranog pristupa u svezi s ispuštanjem u površinske vode, dopuštenje ispuštanja otpadnih i oborinskih voda u okvirima propisanih graničnih emisija opasnih i drugih onečišćujućih tvari, obveza pravnim i fizičkim osobama koje pri obavljanju gospodarske ili druge poslovne djelatnosti unose, ispuštaju ili odlažu opasne ili druge onečišćujuće tvari u vode, da te tvari prije ispuštanja u sustav javne odvodnje ili drugi prijemnik, djelomično ili potpuno odstrane, obveza jedinicama lokalne samouprave da prikupe i pročiste komunalne otpadne vode, prije njihovog izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u prirodni prijemnik, zabrana izravnog ispuštanja u podzemne vode te iznimke kada se to vodopravnom dozvolom može dopustiti, zabrana ispuštanja otpadnih voda s plovila i plutajućih objekata u površinske vode, način odvodnje otpadnih voda, uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda, obveza dostavljanja podataka o ispuštanju otpadnih voda i o proizvodnji odnosno uvozu kemikalija, obveza ispuštanja otpadnih voda u skladu s odlukom te obvezni sadržaj te odluke, kontrola

ispravnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda te zabrana odlaganja mulja nastalog u postupku pročišćavanja otpadnih voda u površinske vode.

Uz članke 107.-110.

Ovim člancima propisuje se da se mjere za sprječavanje i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda provode sukladno Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, kojega donosi Vlada Republike Hrvatske, kao i nižim planovima mjera donesenim na osnovu tog plana, a propisuje se i njegov sadržaj, postupanje kod izvanrednog i iznenadnog onečišćenja, te mjere za sprječavanje i otklanjanje onečišćenja.

Uz članke 111.-113.

Ovim člancima propisuje se upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda, ciljevi upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda i sastavnice upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda.

Uz članke 114. i 115.

Ovim člancima propisuje se uređenje voda u smislu gradnje novih regulacijskih i zaštitnih građevina, gradnje novih građevina za melioracije i održavanje voda. Propisuje se i da kada se radovi uređenja voda izvode u području koje je posebnim zakonom određeno kao ekološki značajno područje interesa zaštite života i zdravlja ljudi, te njihove imovine, od poplava, bujica i leda, odnosno od onečišćenja voda, prevladavajući je javni interes u odnosu na očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštitu prirodnih vrijednosti, a radovi rekonstrukcije postojećih regulacijskih i zaštitnih građevina i melioracijskih građevina izvode se kao jednostavni radovi u smislu propisa o prostornom uređenju i gradnji. Propisuje se održavanje voda kojim se smatra održavanje regulacijskih i zaštitnih građevina, održavanje vodotoka i vodnog dobra, te održavanje građevina za melioracije.

Uz članke 116.- 128.

Ovim člancima propisuje se da zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća obranu od poplava, obranu od leda i zaštitu od erozija i bujica, te da se mjerama zaštite od štetnog djelovanja voda omogućuje kontrolirani i neškodljivi protok voda i sprječavaju poplave, propisuje uređeni i neuređeni inundacijski pojas, kao i da vanjsku granicu između njih određuje Ministarstvo, preventivna, redovna i izvanredna obrana od poplava, donošenje Državnog plana obrane od poplava, njegov sadržaj, propisuje se obveza civilnog sudjelovanja u obrani od poplava, ograničenja i zabrana prometovanja, prihvat poplavnog vala u akumulacijama, obrana od leda, zaštita od erozija i bujica, preventivni radovi u zaštiti od erozija i bujica, planiranje mjera sukladno planu upravljanja vodama, standardna kalkulacija radova i njen sadržaj te odgovornost za štete trećim osobama nastale djelovanjem vode.

Uz članke 129.-132.

Ovim člancima propisuje se što čini nacionalni sustav obrane od poplava, propisani su nositelji i poslovi obrane od poplava, obavljanje poslova obrane od poplava, te načelo trajne imobilizacije odnosno načelo mobilizacije za trgovačka društva s izdanim certifikacijskim rješenjima.

Uz članke 133.-136.

Ovim člancima uređuje se melioracijska odvodnja: svrha gradnje i održavanja građevina za melioracijsku odvodnju, privatne građevine za melioracijsku odvodnju, upravljanje građevinama za melioracijsku odvodnju, uspostavljanje pojasa za održavanje građevine za melioracijsku odvodnju.

Uz članak 137.

Ovim člankom propisuje se financiranje gradnje i održavanja kanala oborinske odvodnje u građevinskim područjima jedinica lokalne samouprave, mogućnost da djelatnost gradnje i održavanja mogu obavljati i javni operateri koji obavljaju djelatnost javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ili djelatnost javne vodoopskrbe te obveza gradnje građevina oborinske odvodnje u okviru razdjelnih sustava.

Uz članke 138.-144.

Ovim člancima propisane su zabrane i ograničenja prava vlasnika i posjednika zemljišta i posebne mjere radi održavanja vodnog režima, dužnost uspostave prijašnjeg stanja i naknade štete u slučaju kršenja opisanih zabrana i ograničenja, održavanje prometnica na vodnom dobru i na regulacijskim i zaštitnim građevinama, dužnost trpljenja korištenja stvari i prijelaza, zabrana mijenjanja i presijecanja toka te zasnivanje služnosti radi dovođenja ili odvođenja vode.

Uz članke 145.- 151.

Ovim člancima propisuje se vodna dokumentacija: vodne knjige, vodni registar i očevidnici koncesija na vodama i javnom vodnom dobru, podaci koji se vode u njima, odredbe o informacijskom sustavu voda, razmjeni podataka s drugim tijelima javne vlasti te donošenje propisa o vodnoj dokumentaciji.

Uz članke 152.-154.

Ovim člancima se uređuju vodopravni akti, ostvarivanje pravnih lijekova, te donošenje propisa o izdavanju vodopravnih akata te njegov sadržaj.

Uz članke 155.-160.

Ovim člancima propisuje se kada su potrebni vodopravni uvjeti, kada nisu potrebni vodopravni uvjeti, tijelo nadležno za njihovo izdavanje, pravni lijek, slučajevi kada se odbija izdavanje vodopravnih uvjeta, izmjena i važenje vodopravnih uvjeta.

Uz članak 161.

Ovim člankom propisuje se izdavanje i sadržaj vodopravnog mišljenja potrebnog za građenje ili rekonstrukciju postrojenja, promjene djelatnosti u postrojenjima, određenih posebnim propisima o izdavanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, kada je osim vodopravnih uvjeta, potrebno i vodopravno mišljenje.

Uz članke 162.-163.

Ovim člancima propisano je što se određuje posebnim uvjetima priključenja, kada su potrebni, kada nisu potrebni, izdavanje i pravni lijek.

Uz članke 164.-166.

Ovim člancima propisuje se što se potvrđuje vodopravnom potvrdom, rok za izdavanje vodopravne potvrde i važenje vodopravne potvrde.

Uz članke 167.-169.

Ovim člancima propisuje se izdavanje potvrde o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja, rok izdavanja potvrde te važenje potvrde.

Uz članke 170.-177.

Ovim člancima propisuje se da je vodopravna dozvola potrebna za ispuštanje voda, za proizvodnju i stavljanje kemikalija iz uvoza u promet koje nakon uporabe dospijevaju u vode te za korištenje voda, što se njome određuje, vodopravna dozvola za korištenje voda za vađenje pijeska i šljunka, kada vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna, za koja ispuštanja je potrebna vodopravna dozvola za ispuštanje, kada vodopravna dozvola za ispuštanje nije potrebna, vodopravna dozvola za proizvodnju i stavljanje kemikalija iz uvoza u promet, rokovi važenja vodopravnih dozvola te izdavanje i prijenos vodopravnih dozvola.

Uz članke 178.- 181.

Ovim člancima propisuje se izdavanje dozvolbenog naloga uz vodopravnu dozvolu ili uz vodopravno mišljenje, izdavanje dozvolbenog naloga, prigovor protiv dozvolbenog naloga te rokovi u postupku po prigovoru.

Uz članke 182.-202.

Ovim člancima se propisuje stjecanje prava korištenja voda odnosno prava građenja na javnom vodnom dobru, u gospodarske svrhe koncesijom, vrste koncesija, kada koncesija nije potrebna, koncesija za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe, načela davanja koncesija, pripreme radnje za davanje koncesije, postupak davanja koncesija, sadržaj odluke i nadležnost za donošenje odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, zahtjev za davanje koncesije za više namjena, ugovor o koncesiji, obveza dostavljanja ugovora o koncesiji, visina naknade za koncesiju, prijenos ugovora o koncesiji, prestanak važenja ugovora o koncesiji, raskid ugovora o koncesiji, obveze koncesionara u slučaju štetnog djelovanja vodama, izmjene koncesijskih uvjeta, obračun i plaćanje naknade za koncesiju, vodni nadzor nad provođenjem ugovora o koncesiji, donošenje propisa o uvjetima davanja koncesija na vodama i javnog vodnog dobra te namjena naknade za koncesiju.

Uz članke 203.-218.

Ovim člancima propisuje se pravni status Hrvatskih voda, definiranje Hrvatskih voda kao nacionalne agencije za upravljanje vodama, zadaća Hrvatskih voda, djelatnost i javne ovlasti, imovina, odgovornost za svoje obveze, zabrana o ograničenju poslovne sposobnosti, sastav, djelokrug i odlučivanje upravnoga vijeća, naknada članovima upravnog vijeća, imenovanje i razrješenje te ovlasti i dužnosti generalnog direktora Hrvatskih voda, što se uređuje statutom Hrvatskih voda, donošenje pravilnika o unutarnjem ustrojstvu te mogućnost osnivanja drugih stručnih i nadzornih tijela što se određuje statutom ili pravilnikom o unutarnjem redu Hrvatskih voda.

Uz članak 219.

Ovim člankom propisuje se osnivanje Instituta za vode uredbom Vlade Republike Hrvatske, s pravnim statusom ustanove, za potrebe obavljanja znanstveno-stručnih i drugih sličnih poslova potrebnih za provedbu Zakona o vodama.

Uz članke 220.-222.

Ovim člancima propisuju se načela obavljanja javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, obveza osiguranja obavljanja javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te određivanje granica i kriterija za formiranje uslužnih područja uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članke 223. i 224.

Ovim člancima se uređuje pitanje vlasništva nad građevinama javne vodoopskrbe i građevinama javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kao javnog dobra u općoj uporabi, kao i odgovarajuća ograničenja i zabrane na tim dobrima u pravnom prometu.

Uz članke 225. i 226.

Ovim člancima se propisuju uvjeti za registraciju djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odnosno djelatnosti crpljenja i odvoza otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, kao i odredbu da će Vlada Republike Hrvatske Uredbom propisati uvjete i način isporuke vodnih usluga.

Uz članke 227.-234.

Ovim člancima se uređuje osnivanje Agencije za regulaciju vodnih usluga, donošenje i sadržaj statuta Agencije, djelatnost i javne ovlasti Agencije, tijela Agencije, sastav i djelokrug upravnog vijeća Agencije, ovlasti i dužnosti ravnatelja Agencije, imovina, odgovornost za obveze te financiranje poslovanja Agencije.

Uz članak 235.

Ovim člankom propisuje se objavljivanje akata zajednice uslužnog područja u službenim glasilima i internetu.

Uz članke 236.-238.

Ovim člancima propisane su posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama: projektiranje vodnih građevina, vodoistražni radovi i drugi hidrogeološki radovi, građenje novih regulacijskih i zaštitnih građevina, poslovi preventivne obrane od poplava, te poslovi i mjere redovne i izvanredne obrane od poplava, upravljanje detaljnim građevinama za melioracijsku odvodnju i vodnim građevinama za navodnjavanje, sprječavanje širenja i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja, uzimanje uzoraka i ispitivanje sastava otpadnih voda i ispitivanje vodonepropusnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, način certificiranja i registracija djelatnosti te dokazivanje ispunjenja posebnih uvjeta.

Uz članke 239.-241.

Ovim člancima uređeno je osnivanje, djelokrug i rad Nacionalnog vijeća za vode, imenovanje predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za vode. Predviđeno je donošenje poslovnika o radu Vijeća, kao i da Ministarstvo obavlja stručne i druge poslove potrebne za rad Nacionalnog vijeća za vode.

Uz članke 242.-257.

Ovim člancima se propisuje provođenje upravnog i inspekcijskog nadzora, ovlasti državnih vodopravnih inspektora, koordiniranost inspekcijskih nadzora, prava i obveze državnog vodopravnog inspektora i donošenje rješenja, prijedlog za poništaj vodopravnog akta, mogućnost i uvjeti donošenja usmenog rješenja, pravni lijekovi u inspekcijskom nadzoru, uvjeti za državnog vodopravnog inspektora, službena iskaznica i značka državnog vodopravnog inspektora, nadležnost sanitarne inspekcije po odredbama Zakona o vodama, nadležnost poljoprivredne inspekcije po odredbama

Zakona o vodama, odgovarajuća primjena odredbi o državnoj vodopravnoj inspekciji, upravne mjere za slučaj ne postupanja po rješenju vodopravnog inspektora te poslovi vodočuvara.

Članci 258.-263.

Ovim člancima su propisane prekršajne kazne za nepoštivanje odredbi ovog Zakona, utvrđenih inspekcijskim nadzorom ili na drugi način propisan Zakonom. U odnosu na važeći Zakon, koji je detaljno propisao prekršaje odredbi Zakona, nema bitnih novina, osim što su dodatno propisane prekršajne kazne za odredbe koje nisu postojale u važećem Zakonu. Uz navedeno, najviše prekršajne kazne propisane važećim Zakonom su ocijenjene neopravdano visokim, te su sada odgovarajuće smanjene.

Članci 264.-279.

Prijelazne i završne odredbe

Ovim člancima su uređeni pravni status i vlasništvo nad građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju za koje nije u zemljišnim knjigama upisano pravo vlasništva županija do stupanja na snagu ovog Zakona, uknjižba javnog vodnog dobra, trajanje prijelaznog razdoblja do početka primjene odredbi o javnoj vodoopskrbi i odvodnji i pročišćavanju otpadnih voda i s njima povezane odredbe, rokovi za osnivanje zajednica uslužnog područja, prijenos udjela ili osnivačkih prava u javnim operaterima koji obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe prema drugim operaterima, ovlasti Agencije za regulaciju vodnih usluga do osnivanja i početka rada zajednica uslužnih područja, rokovi za donošenje propisa koje donose zajednice uslužnih područja, rokovi za usklađenje javnih operatera s odredbama ovog Zakona, privremeno upravljanje detaljnim građevinama za melioracijsku odvodnju od strane Hrvatskih voda s obvezom osposobljavanja i dovođenja u funkcionalno stanje, rokovi za donošenje provedbenih propisa, dovršenje postupaka izdavanja vodopravnih akata započelih do stupanja na snagu ovog Zakona, obračun i naplata koncesijske naknade u prijelaznom razdoblju i način i uvjeti prestanka ugovora o koncesiji za zahvaćanje voda za potrebe javne vodoopskrbe, preuzimanje područnih vodopravnih inspektora i prostora za njihov rad od strane Ministarstva, granice vodnih područja do stupanja na snagu propisa iz članka 19. stavka 3. ovog Zakona, Crnomorsko vodno područje čine vodno područje sliva Save i vodno područje slivova Drave i Dunava, a Jadransko vodno područje čine vodno područje primorsko-istarskih slivova i vodno područje dalmatinskih slivova, u granicama utvrđenim Odlukom o utvrđivanju granica vodnih područja («Narodne novine» broj 109/08), prestanak važenja važećih propisa.